ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

№ 13 (10,390).

1994 йил 25 февраль жума

Сотувда эркин нархда

ҚАРДОШЛИК РИШТАЛАРИ УЗИЛМАСДИР

22 февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан Тожикистон раҳбари Имомали Раҳмонов ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон билан Тожикистон ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни тартибга солиш ва уларга қонуний тус бериш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Мулоқот сўнггида икки мамлакат ўртасида 1994 йилда савдо-иқтисодий ҳамкорлик юзасидан битим имзоланди. Битимни Ўзбекистон Президенти И. Каримов, Тожикистон Олий Кенгашининг Раиси И. Раҳмонов имзолади.

Шундан сўнг, Ислом Каримов билан Имомали Раҳмонов иштирокида матбуот конференцияси бўлди. Ҳар икки давлат раҳбари журналистлар саволларига жавоб бериб, кўп масалаларда ҳамфикр эканликларини қайд этдилар.

Ҳозир тожик-афғон чегарасида аҳвол яхши эмас. Йил бошидан буён 25 марта чегарани бузиб ўтишга уриниш бўлди. Афғонистон билан Тожикистон ўртасидаги чегара нафақат бу икки давлатга, балки Ўзбекистонга, қолаверса, МДҲ давлатларига даҳлдордир. Шундай экан, коллектив хавфсизлик шартномасига имзо чеккан давлатлар мазкур муаммога бефарқ қарай олмайдилар. Умуман, Ўзбекистон билан Тожикистон қўшни Афғонистон ҳудудида бўлаётган воқеаларни бу давлатнинг ички иши ва ушбу мамлакатдаги танг вазият билан БМТ сингари нуфузли халқаро ташкилотлар шуғулланиши лозим, деб ҳисоблайдилар.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон Тожикистон билан Афғонистоннинг ички ишларига аралашяптими, ҳарбий ёрдам кўрсатяптими, қабилидаги саволлар ҳам берилди. Юртбошимиз вазминлик билан, айни пайтда далиллар асосида уларга жавоб қайтарди.

Ўзбекистоннинг афғонистонлик генерал Абдурашид Дўстумга ёрдам бераётгани ҳақидаги миш-миш у билан ҳокимият талашиб уришаётганларнинг уйдирмаларидир. Ҳозир Афғонистоннинг шимолий ҳудудларига Ўзбекистон томонидан фақат электр энергияси юборияпти, холос.

Икки қўшни мамлакат — Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасида баҳамжиҳат ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар кўп. Хусусан, кўкламги ишлар мавсуми яқинлашмоқда. Тожикистондаги экин майдонларининг эса жуда оз қисми шудгорланган. Ер ҳайдаши ва экин экиши учун тожик деҳқонига кўмак лозим. Чигит, ўғитлар етказиб бериш керак. Ўзбекистон ҳукумати қўшни мамлакатнинг оғир кунларида биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўзди ва бу дўст, мустақил, эгаменли давлатга бундан кейин ҳам кўмаклашаверади, деди Ўзбекистон Президенти. Тожикистон халқи тинимсиз ва узоқ давом этган можаролардан толиқди. Республика раҳбарияти энди ички сиёсий барқарорликка эришиши, демократик сайловлар ўтказиши ва мамлакат иқтисодиётининг истиқболи режасини ишлаб чиқиши керак бўлади. Албатта, бунда Ўзбекистон тараққиёт йўлининг беш тамойилидан бири — иқтисодиётнинг сиёсатдан устун туриши Тожикистонда бошланажак ислоҳотлар учун ҳам мос келади.

Тожикистон Олий Кенгаши Раиси Имомали Раҳмонов бошчилигидаги ҳукумат делегациясининг сафари шу куни ниҳоясига етди.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов, республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, ташқи ишлар вазири Саидмухтор Саидқосимов, Тошкент шаҳри ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатувчилар орасида Тожикистон Республикасининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили Йўлбарс Эгамбердиев ҳам бор эди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ МАҚСАДИДА СОЛИҚ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, кичик корхоналар, айниқса, қишлоқ жойларда шундай корхоналар барпо этишни рағбатлантириш, шунингдек, тақчил халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва ташкил этишдан корхоналарнинг иқтисодий манфаатдорлигини ошириш ҳамда истеъмол бозорини шундай моллар билан тўлдириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 1994 йилнинг 1 январидан шаҳарчалар, қишлоқлар ва овуллар ҳудудида янги барпо этилаётган (жумладан, 1994 йилнинг 1 январигача ташкил қилинган) ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқариб, уни қайта ишлайдиган ҳамда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқариш ва ҳунармандчилик корхоналари учун барча турдаги солиқлар ва бюджетга тўловларнинг амалдаги миқдорлари уч йил муддатга 50 фоиз камайтирилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, мулкчилик шаклларидан қатъи назар, халқ истеъмол қиладиган ғоят тақчил озиқ-овқат ва нооэиқ-овқат маҳсулотлари (спиртли, спиртсиз ичимликлар ва тамаки маҳсулотидан ташқари) ишлаб чиқарувчи корхоналар ва ташкилотлар даромад солиғини амалдаги миқдорга нисбатан 30 фоиз камайтирилган миқдор бўйича тўлайдилар.

3. Корхоналарнинг:

иловага мувофиқ кундалик эҳтиёж маҳсулотларининг физик ҳажмларини ўстиришдан олган даромадлари солиқдан озод этилсин.

Рақобатга бардошли маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқаришдан олган даромадлари икки йил муддатга солиқдан озод этилсин.

4. Мулкчилик шаклларидан қатъи назар (спиртли, спиртсиз ичимликлар, заргарлик ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар бундан истисно) акциз солиғининг бир қисми корхоналар ихтиёрида қолдирилиб, ана шу маблағлар ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга сарфлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлигига Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси билан келишган ҳолда акциз солиғи миқдорларини белгилаш ва қайта кўриб чиқиш ҳамда корхоналар ихтиёрида қолдириладиган улушни белгилаш ҳуқуқи берилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги билан келишган ҳолда солиқ олишда мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгаришлар муносабати билан бюджетга тўловлар бўйича корхоналар ва ташкилотларнинг ҳисоб-китоблар тартибини ишлаб чиқсин.

6. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари — Молия вазири ўртоқ Б. С. Ҳамидов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 24 февраль.

(Ушбу қарорга илова 3-бетда эълон қилинмоқда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Б. РАҲИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали хизматлари ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этаётганлиги учун Ўзбекистон Республикаси Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгашининг раиси Бектош Раҳимович Раҳимов Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.
1994 йил, 22 февраль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, республика қишлоқ хўжалигида давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, маҳсулот етиштирувчиларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтириш чора-тадбирлари изчил амалга оширилмоқда. 734 давлат хўжалиги хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган турли шаклларига айлантирилди. Маъмурий-бошқарув аппарати ходимларининг сони қисқартирилмоқда, хўжаликларнинг таркибий бўлинмалари ўртасидаги ишлаб чиқариш муносабатлари такомиллаштирилмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг таркиби тубдан ўзгарди. Нарх белгилаш тизими такомиллаштирилмоқда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг деярли барча турлари бўйича эркин (шартномавий) нархларга ўтиш амалга оширилди. Давлат буюртмаси ҳажмини камайтириш масалалари изчил ҳал этилмоқда, маҳсулотларни сотишда хўжаликларнинг ҳуқуқ ва мустақилликлари кенгайтирилмоқда.

Шу билан бирга иқтисодий ислоҳотлар қишлоқда ниҳоятда секинлик билан амалга оширилмоқда, зарур даражада теранлик ва мазмундорлик кўрсатилмаяпти. Бошқарув усуллари бозор талабларига жавоб бермайди, расмиятчилик ва маъмуриятчиликка барҳам берилмаган, хорижий фирмалар ва компанияларнинг инвестицияларини қишлоқ хўжалигига жалб этиш, қўшма ва хусусий корхоналар ташкил этиш ишлари қониқарсиз олиб борилмоқда.

Хўжаобод (Маматазизов), Кегайли (Байниёзов), Бандихон (Даминов), Бухоро (Шомуродов), Сирдарё (Мирзаев), Гўзалкент (Абдураимов) ва Ҳазорасп (Муродов) туманларида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда жиддий камчиликлар аниқланди.

Қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган иқтисодий қайта ўзгартиришлар самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Умумхалқ байрами — Наврўзни катта тантаналар билан нишонлаш мустақил мамлакатимиз ижтимоий-маънавий ҳаётида анъанага айланиб бораётганлигини, унинг халқимиз миллий ғурурини шакллантириш, она тупроқни севиш, англаш, маънавиятни юксалтириш, инсонларни ҳаётни қадрлашга, юртимизда яшовчи барча миллатлар ўртасида дўстлик, тинчлик, осойишталикни янада мустаҳкамлашдаги улуғвор аҳамиятини эътиборга олиб, 1994 йилда Наврўз умумхалқ байрамини кенг нишонлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитасининг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин. Ташкилий қўмита бир ҳафта муддатда байрамни ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқсин ва амалга оширишга киришсин.

Жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, Тошкент шаҳар ва барча вилоят ҳокимларининг шахсан раҳбарликларида шундай ташкилий қўмиталар тузилсин. Мазкур комиссиялар бир ҳафта муддат ичида Наврўз умумхалқ байрамини ўз ҳудудларида ўтказиш режаларини ишлаб чиқиб амалга оширишга киришсинлар.

2. Республика корхоналари, муассасалари, жамоа ва давлат хўжаликлари, ширкатлар, жамоат ташкилотлари ўз ички имкониятларидан келиб чиқиб, байрам тадбирларини тегишли транспорт воситалари, озиқ-овқат маҳсулотлари, саноат моллари ва бошқа зарур ашёлар билан таъминлашни ҳал этсинлар.

Ушбу мақсадларга йўналтирилган сарф-харажатлар уларнинг ҳисобидан бўлиши назарда тутилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимларига тегишли вазирликлар ва жамғармалар, ижодий уюшмалар билан биргаликда жойларда байрам маданий тадбирларини, оммавий спорт мусобақаларини, халқ ўйинларини, турли кўрик-танловлар ўтказишни кенг ташкил этиш режасини ишлаб чиқиб, амалга оширишни топширилсин.

Жойлардаги ташкилий қўмиталар байрам муносабати билан меҳнат ва уруш фахрийлари, мўътабар отахон ва онахонлар, кўп болали оилалар, ногиронлар ва етим-есирлар, боқувчисиз қолган хонадонлар ҳамда болалар уйларида тарбияланувчиларнинг ҳол-аҳволидан хабар олиш, рағбатлантириш, байрам тадбирларига жалб этиш, уларга совға-саломлар тортиқ қилиш ишларини уюштирсинлар.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Наврўз байрамида республикадаги барча миллий маданият марказларининг ўз дастурлари билан иштирок этишлари учун зарур шарт-шароит яратиб берсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Халқ таълими вазирлиги, давлат Телерадиокомпанияси, давлат Матбуот қўмитаси, давлат Кинокомпанияси, барча оммавий ахборот воситалари ва ижодий ташкилотлар халқимизнинг қадимий ва саховатли байрамининг тарихий-маънавий аҳамиятини очиб беришга, айниқса ёш авлодни миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, Ватанга муҳаббат, уни ардоқлаш туйғуларини шакллантириш, меҳр-шафқат ва она табиатни авайлаб-асраш руҳида тарбиялашга қаратилган дастурлар тузиб тадбирлар белгиласинлар.

6. Наврўз умумхалқ байрами тадбирларини Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ўтказиш билан боғлиқ харажатлар маҳаллий бюджетлар ҳисобидан қопланиши кўзда тутилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги мамлакатимиз пойтахтида байрам тадбирларини ўтказиш муносабати билан бўладиган сарф-харажатларни Тошкент шаҳар ҳокимлиги тақдим этган молиявий ҳужжатлар асосида Тошкент шаҳар ва республика бюджетлари ҳисобидан тенг миқдорда қопласин.

8. Жойларда Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда, шаҳар ва қишлоқларни, маҳаллаларни ободонлантириш ва таъмирлаш, маданий-маърифий тадбирларни уюштиришда республика «Маҳалла» ва бошқа хайрия жамғармаларининг ўз маблағ улушлари билан кўмаклашиш борасидаги таклифлари эътиборга олинсин.

9. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасига ўз зиммасида белгиланган вазифаларни бажариш, шунингдек, меҳнат ва уруш фахрийлари, кўп болали оналар, ногиронлар ва етим-есирлар, боқувчисиз қолган хонадонлар ҳамда болалар уйлари тарбияланувчиларига совға-саломлар бериш, жойларда Наврўз умумхалқ байрамини ўтказишни ташкил этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси заҳира жамғармасидан 1 миллиард сўм ажратилсин.

10. Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитасига байрамнинг юксак савияда ўтишини таъминлашда фаол иштирок этган идоралар, жамоалар ҳамда фуқароларни рағбатлантириш ҳақида тавсиялар тайёрлаш топширилсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 22 февраль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Чорвачиликда иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, ушбу ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш ҳамда хусусийлаштирилган фермаларда ва деҳқон (фермер) хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари ҳажмларини кўпайтириш учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қайд этиб ўтилсинки, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ва туманлар ҳокимликлари, маҳаллий қишлоқ хўжалиги органлари жамоаларга мулк қилиб берилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларнинг фаолиятини йўлга қўйиш ва ташкил қилишга етарли эътибор бермаяптилар, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш борасидаги тўсиқларни бартараф этиш учун қатъий чора-тадбирлар кўрмаяптилар.

2. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» Давлат концерни (Мирзаев), Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 15 мартдаги 137-сон қарорининг бажарилиши ва фермер хўжаликларини ташкил қилиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши борасидаги ишларнинг аҳволини ўрганиш бўйича комиссия ташкил қилсинлар.

Хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларига иқтисодий қийинчиликларни енгиш, улар фаолиятидаги камчиликларни бартараф этиш ва муаммоларни ҳал қилиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш мақсадида хўжаликни самарали юритишида уларга амалий ёрдам бериш бўйича Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддат-

(Давоми иккинчи бетда).

ДЕҲҚОН БОЙИСА, ЭЛ БОЙИЙДИ

• Қибрай тумани фаоллари йиғилишидан

Бугунги кунда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш учун фермерлик ҳаракатига янада кенг йўл очиш, шахсий ва ширкат хўжаликларини қўллаб-қувватлаш энг асосий вазифадир. Чунки, юртимизнинг фаровонлиги, маъмурчилиги, дастурхонимиз тўкинлиги — бари қишлоқ хўжалиги ривожига боғлиқ.

Яқинда бўлиб ўтган Вазирлар Маҳкамасининг йиғилиши ҳам ана шу муҳим масалага бағишланди. Унда Республика Президенти қишлоқ хўжалигининг ҳаётимиздаги катта аҳамияти, бу соҳада ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қишлоқда турмуш тарзини кескин кўтариш, ислоҳотни жорий қилишдаги тўсиқ ва жиддий нуқсонлар ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Вилоятимиз туманларида Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 18 февралдаги йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Қибрай тумани фаоллари йиғилиши кун тартибида ҳам шу масала турарди.

Йиғилиш қатнашчиларини дастлаб ажойиб хушхабар кутарди. Маълум бўлишича, Қибрай тумани фахрийлар кенгаши раиси Жўра Хоназаров Президентимиз Ислом Каримовга мактуб йўллаб, юртбошимизга Ватанимиз равнақи йўлидаги тинимсиз меҳнатлари учун ташаккур билдирган, у кишини қибрайлик фахрийлар доимо қўллаб-қувватлаб, дуо қилишларини ёзиб, келгуси ишларида ривож, ўзларига эса бардамлик тилаган. Президентимиз ушбу мактубни эътиборсиз қолдирмай, Жўра акага жавоб йўллаганликлари нафақат Хоназаровлар оиласи, балки барча қибрайликларни хурсанд қилди.

Фаоллар йиғилишида Тошкент вилояти ҳокими Мирзамурод Икромов дастлаб мана шу жавоб мактубини ўқиб берди. Унда жумладан шундай сатрлар бор:

Хурматли ЖУРА ХОНАЗАРОВ!

Таваллуд куним муносабати билан менинг номимга йўллаган самимий табригингиз учун Сизга

ва ташқи сиёсатни чин дилдан қўллаб-қувватлашингизни ифодалаб турибди.

Ўтиш даври қийинчиликларини енгиш ҳамманинг иши. Агар биз Сиз билан қанчалик бирлашсак, ягона мақсад йўлида собит билан меҳнат қилсак, биз ният қилган кунлар шунчалик тез келади. Зеро, мамлакат тақдири, фарзандларимиз иқболи, юртимиз келажаги учун ҳаммамиз масъулмиз. Сизнинг муборак қутловингиз бизнинг ана шундай туйғуларимиз муштараклигидан далолат беради.

Ишончим комилки, Сиз келажаги буюк давлатимиз — Ўзбекистоннинг ривожланган мамлакатлар қаторидан муносиб ўрин эгаллашида ўзингизнинг фидойи меҳнатингиз билан самарали улуш қўшасиз, халқимиз турмуш фаровонлигини таъминлашда фаол иштирок этасиз.

Сизга ва Сиз орқали оилангиз, маҳаллангиз ва меҳнат жамоангиз аъзоларига тансиҳатлик, тинчлик-омонлик, бахту саодат тилайман. Она Ватанимиз тараққиёти йўлида баҳоли қудрат қилаётган меҳнатларингизнинг роҳатини кўринг. Доимо болачақангизга бош бўлинг, ёруғ кунлар ҳамроҳингиз бўлсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ.**

Жавоб мактуби учун Ж. Хоназаров беҳад миннатдорчилигини изҳор этди.

Шундан сўнг туман ҳокими А. Йўлчиев Президент И. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиққан ҳолда туман меҳнаткашлари олдида турган вазифалар ҳақида сўзлади.

Музокараларда сўзга чиққан «Темир қадам» жамоа хўжалиги фермери Н. Шинбоев, «Дўрмон» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Н. Соатов, «Тадбиркорбанк» туман бўлими бошлиғи З. Тешаев, туман тайёрлов корхонаси бошлиғи А. Халилов, «Бўри ота» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси С. Абдуллаев, «Янги Тошкент» консерва комбинати директори А. Қосимхўжаев ҳам ўз ишларидаги ютуқ ва муаммолари, таклиф-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Йиғилиш ниҳоясида вилоят ҳокими Мирзамурод Икромов якунловчи нутқ сўзлади.

— Барчангизга маълумки, халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши кейинги сессиясида Президентимиз И. Каримов вилоятимизнинг кейинги даврдаги ижтимоий-иқтисодий ҳаётини атрофлича таҳлил этиб, қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволига қониқарсиз баҳо берди. Хато ва камчиликларимизни кўрсатиб, вилоятда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш бўйича қатор таклифларини билдирди. Бугунги кунда Президент фармонларини амалга оширишда энг аввало тартиб-интизомга асосий эътиборни қаратмоқдамиз. Қишлоқ хўжалигида мулкчилик шаклларининг ўзгариши, хўжаликларга эркинлик бериш, деҳқон (фермер) хўжаликлари фаолиятига кенг йўл очиш дастлабки самараларини бериши, шубҳасиз. Лекин Қибрай туманида бу борадаги ишларни, яхши деб бўлмайди. Қишлоқ хўжалигининг 15 соҳасидан 2 таси бўйичагина ўтган йилги режа бажарилди, чорвачиликка ихтисослашган фермерлар кам, борлари ҳам яхши самара бермаяпти. Эл-юрт маъмурчилиги, Ватан равнақи учун ҳисса қўшиш ҳар бир фуқаронинг муқаддас бурчига айланиши керак.

Фаоллар йиғилишида муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президент Девонининг масъул ходими М. Қаюмов иштирок этди.

Зулхумор ЖЎРАЕВА.

Фаоллар йиғилишида Қибрай тумани фахрийлар кенгаши раиси Жўра Хоназаровга Президент И. Каримов йўллаган мактуб ўқиб эшит-

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

1. Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга расмиятчилик билан тўраларча ёндашиш ҳоллари қоралансин.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов). Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимликларига қишлоқда хўжалик юритишнинг кўп укладли шаклларини қарор топтириш дастурини амалда рўёбга чиқариш бўйича ишларнинг аҳволини танқидий баҳолаш юклатилсин.

Икки ой муддатда давлат хўжаликлари ўрнида ташкил этилаётган акционерлик ва кооператив хўжаликлар, уюшмалар ҳамда коллектив қишлоқ хўжалиги корхоналарининг бошқа турлари учун намунавий тузилмалар ишлаб чиқилсин. Қайта ташкил этилаётган давлат хўжаликларининг муайян шарт-шароитларига татбиқан бу схемаларни рўёбга чиқариш бўйича ташкилий-иқтисодий чора-тадбирлар амалга оширилсин.

Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш талабларига мувофиқ келмайдиган хўжаликларни ўзбошимчалик билан асоссиз ташкил этиш ҳолларига йўл қўйилмасин.

Бу ишни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича шахсий жавобгарлик вилоятлар ва туманлар ҳокимлари зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда қонунларга риоя қилиниши устидан назорат ўрнатсинлар, шу йилнинг биринчи чораги якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига маълумот тақдим этсинлар.

2. Қайд этиб ўтилсинки, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) қишлоқ хўжалигининг бозор муносабатларига ўтиши бўйича зарур тадқиқотлар ва тажрибалар ўтказишни таъминламади, иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатмаяпти.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясига бир ой муддатда Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти илмий-тадқиқот институтини Бозор ислоҳотлари институтига айлантириш топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни Молия вазирлиги ва Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда қишлоқ хўжалигини бошқариш тизимини такомиллаштириш, туман деҳқончилик саноати уюшмаларини тугатиш ҳамда уларнинг ўрнига ўз ишини хўжаликлар билан шартномалар тузиш асосида олиб борадиган сон жиҳатидан катта бўлмаган акционерлик бўлинмаларини ташкил этиш бўйича таклифлар киритсинлар.

Бу органларнинг қишлоқ хўжалиги корхоналари молиявий-хўжалик фаолиятига ҳар қандай аралашувлари истисно қилинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари шу йилнинг 1 апрелигача Вазирлар Маҳкамасига зарар кўриб ишловчи хўжаликларни молиявий соғломлаштириш, шу жумладан, уларнинг бундан буён фаолият кўрсатишининг мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги масалалар бўйича аниқ таклифлар киритсинлар.

5. 1994 йил мобайнида давлат қишлоқ хўжалиги корхоналарини, идоравий мансублиги ва ишлаб чиқариш ихтисослашувидан қатъи назар, шу жумладан, уруғчилик хўжаликларини ҳам, хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган бошқа турларига айлантириш 1-иловага мувофиқ давом эттирилсин ва тугаллансин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари деҳқон (фермер) хўжаликларига 2-иловага мувофиқ қўшимча ер ажратишни назарда тутсинлар ва ушбу мақсадлар учун янги ерларни биринчи навбатда ўзлаштиришни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда ерларни деҳқон (фермер) хўжаликларига бериш тартиби тўғрисида таклифлар киритсин. Бунда «Ер тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ер давлат мулки эканлиги ва унинг жамоа хўжаликлари тасарруфида бўлиши назарда тутилсин. Ер деҳқон хўжаликларига, хўжаликлар орқали ер солиғи тўланган ҳолда ва танлов асосида, фойдаланиш учун муайян муддатга берилади.

Боғ ва токзорларнинг кичик участкаларини асосий фондларни сотиб олиш ҳуқуқи билан хусусий мулк қилиб бериш тавсия этилсин.

7. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат — кооператив қўмитаси (Ҳусанов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда қўмитани очиқ турдаги акционерлик уюшмасига айлантириш ишларини амалга оширсин. Вилоят ва туман бўлинмалари ҳам очиқ турдаги акционерлик жамиятларига айлантирилсин.

Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳар бир туманда жамоа хўжаликларига, кооперативларга, деҳқон ва шахсий хўжаликларга, аҳолига моддий-техника ресурслари, эҳтиёт қисмлар, техника сотувчи 2—3 та ихтисослаштирилган дўкон ташкил этишни ва кейинчалик бу дўконларни танлов асосида шахсий мулк қилиб сотишни таъминласинлар.

1994 йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда шартнома асосида техникага хизмат кўрсатиш ва барча қишлоқ хўжалиги ишларини бажариш бўйича сервис пунктлари ташкил этилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда «Ўзқишлоқхўжаликкимё» республика ишлаб чиқариш-илмий бирлашмасини, унинг вилоят ва туман хизматларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига шартнома асосида агрокимё хизмати кўрсатиш бўйича очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси шу йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда аҳолига қишлоқ хўжалиги экинлари уруғи, кўчатлар ва минерал ўғитлар сотадиган дўкончалар ташкил этсинлар.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни сотиб олинаётган техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситаларининг нархини арзонлаштириш ҳамда қўшимча харажатларни қисқартириш мақсадида шу йилнинг 2-чорагидан бошлаб жамоа хўжаликлари, қишлоқ хўжалиги кооперативлари, деҳқон (фермер) хўжаликларининг моддий-техника ресурслари ишлаб чиқарувчи корхоналар билан тўғридан-тўғри (горизонтал) алоқада бўлишига ўтсинлар.

«Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров), Молия вазирлиги (Гуськова), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) қишлоқ хўжалигига сотиладиган минерал ўғитлар ва заҳарли кимёвий моддалар, ёнилғи-мойлаш материаллари, машина ва механизмлар учун давлат дотациялари бериш масаласини ишлаб чиқсинлар ва бу тўғрида таклифлар киритсинлар.

11. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) биринчи навбатда деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик корхоналар, кооперативлар, шахсий ёрдамчи хўжаликларга нақд пулга кичик техника, минерал ўғитлар, чорва моллари, уруғлик ва бошқа моддий ресурслар сотиб олишлари учун уларнинг мол-мулкини гаровга қўйган ҳолда имтиёзли кредит ресурслари ажратсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бюджет маблағларидан фоизсиз кредит ҳисобига «Ўзтадбиркорбанк»га устав фондини тўлдириш ҳамда қишлоқ тадбиркорларининг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш учун 1 млрд сўм-купон ажратсин.

12. Меҳнат жамоаларини ишлаб чиқариш ҳажмларини ошириш ва ижтимоий масалаларни ҳал этиш учун янада рағбатлантириш мақсадида хўжаликларга давлат томонидан белгиланадиган буюртмалар (давлат буюртмалари) бекор қилинсин. Пахта толаси, дон, чорва моллари, парранда ва сут бундан истиснодир.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг қайд этиб ўтилган турларига (уларнинг харид ҳажмлари бўйича) қуйидаги ҳажмларда давлат буюртмаси белгилансин: пахта толасига — 75 фоиз, донга — 75 фоиз, чорва моллари ва паррандага 50 фоиз, сутга — 50 фоиз.

13. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, «Ўзбекбирлашув» ва бошқа тайёрлов ташкилотлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилар билан шартномалар тузишни шу йилнинг 10 мартигача тугалласинлар. Барча хўжаликларга етказилсинки, экин майдонлари таркиби ва маҳсулот етиштириш ҳажмлари тайёрлов ташкилотлари ва қайта ишлаш корхоналари билан тузилган шартномалардан, шунингдек, бозорларда маҳсулотга бўлган талабдан келиб чиққан ҳолда улар томонидан мустақил белгиланади.

14. 1994 йил 1 январдан бошлаб қишлоқлар ҳудудида жойлашган ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишловчи ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқаришлар ва корхоналар бўйича даромадларга солинадиган солиқ ставкаси 50 фоизга камайтирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қайд этиб ўтилган масала бўйича, шунингдек, умуман республика деҳқончилик саноати мажмуида солиқ солиш тизимини такомиллаштиришга оид таклифлар киритсинлар.

15. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни 1994 йил 1 апрелгача хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини уларнинг бозор иқтисодиёти масалаларини билишларини ва эгаллаб турган лавозимларига мувофиқлигини аниқлаш мақсадида қайта аттестациядан ўтказсинлар. Жамоа хўжаликлари, кооперативлар, деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик ишлаб чиқаришлар раҳбарларини бозор шароитларида хўжалик юритишнинг асосий принципларига ўргатиш, маҳсулот етиштириш ва сотишга доир ҳуқуқ ва мажбуриятлар бўйича ўқитиш йўлга қўйилсин.

16. «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда қишлоқ жойларда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантиришнинг муҳандислик тармоқлари ва коммуникациялар ҳамда зарур миқдорда янги иш ўринлари яратишни ўз ичига олувчи Дастурини ишлаб чиқишни таъминласин. Ишларнинг қандай бораётганлиги йилнинг ҳар чорагида Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи мажлисида кўриб чиқилсин.

17. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи (И. Ҳ. Жўрабеков)га юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

1994 ЙИЛДА КООПЕРАТИВ ВА МУЛКЧИЛИКНИНГ БОШҚА ШАКЛЛАРИГА АЙЛАНТИРИЛАДИГАН ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ КОРХОНАЛАРИНИНГ СОНИ

	1994 йил 1 январгача давлат хўжаликларининг сони	Давлатга қарашли бўлмаган корхоналарга айлантириладиганлар: 1994 йил 1 майгача	Давлатга қарашли бўлмаган корхоналарга айлантириладиганлар: 1994 йил охиригача
Қорақалпоғистон Республикаси	26	15	11
вилоятлар:			
Андижон	8	4	4
Бухоро	18	10	8
Жиззах	23	13	10
Қашқадарё	43	25	18
Навоий	43	23	20
Наманган	10	6	4
Самарқанд	33	19	14
Сурхондарё	18	10	8
Сирдарё	8	5	3
Тошкент	25	14	11
Фарғона	5	3	2
Хоразм	5	3	2
Жами:	265	150	115

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИГА ЕР АЖРАТИШ

(минг га)

	Қўшимча равишда ер ажратиш		
Қорақалпоғистон Республикаси	14,0	Наманган	4,0
вилоятлар:		Самарқанд	9,0
		Сурхондарё	8,0
Андижон	3,0	Сирдарё	9,0
Бухоро	11,0	Тошкент	6,0
Жиззах	9,0	Фарғона	5,0
Қашқадарё	13,0	Хоразм	4,0
Навоий	5,0	**Жами:**	100,0

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

да (1994 йилнинг 25 мартигача қадар) таклифлар киритсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари аниқ табиий-иқтисодий зоналарни ва ҳар бир хўжаликнинг ер ресурсларини ҳисобга олган ҳолда, 1994 йилнинг 1 апрелигача деҳқон (фермер) хўжаликларига шартли ҳар бош чорва моли ҳисобига Андижон, Фарғона, Наманган, Тошкент, Хоразм ва Самарқанд вилоятларида — 0,3 гектардан, Қорақалпоғистон Республикаси ва бошқа вилоятларда — 0,45 гектардан суғориладиган ер, лалмикор ерларда эса 2 гектардан ер ажратилсин.

Мазкур банднинг бажарилиши юзасидан 1994 йилнинг 15 апрелига қадар Вазирлар Маҳкамасига маълум қилинсин.

4. Хусусийлаштирилган фермаларнинг хўжалик фаолиятига қорамолларнинг бош сонига қараб баҳо беришга чек қўйилсин, асосий эътибор моллар маҳсулдорлигига, шартнома мажбуриятларининг бажарилишига қаратилсин. Жамоа фермаларининг ва деҳқон (фермер) хўжаликларининг хўжалик ва молиявий фаолиятига хўжаликлар ва туман ташкилотлари раҳбарларининг ҳар қандай аралашувларига барҳам берилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, ушбу қарор билан белгиланган имтиёзли шартлар камида 30 шартли бош чорва молларига эга бўлган деҳқон (фермер) хўжаликларига татбиқ этилади. Бу танлов асосида ташкил этилаётган деҳқон (фермер) хўжаликларини рўйхатга олиш чоғида қўйиладиган асосий талаб бўлиши керак.

6. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) техника, ёнилғи-мойлаш ва қурилиш материаллари, қорамоллар, асбоб-ускуналар ва механизациялаш воситалари сотиб олиш учун хусусийлаштирилган фермаларга ва қўйган ҳолда, камида 10 йил муддатга чекланмаган миқдорда кредитлар ажратсин. Юқори маҳсулдор чорва молларн сотиб олиш учун камида 5 йил муддатга имтиёзли кредитлар берсин.

Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 14 октябрдаги 501-сон қарорининг 3-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. «Ўзгўштсутсаноат», «Ўзбексавдо» давлат уюшмалари, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, бошқа тайёрлов ташкилотлари хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларидан маҳсулотларни шартномавий (эркин) нархлар бўйича тўсиқсиз қабул қилиб олишни таъминласинлар.

8. «Ўздеҳқончиликсаноатбанк» (Аҳадов), «Ўзқурилишсаноатбанк» (Ибодов) қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари топширувчилар билан ҳисоб-китоб қилиш учун тайёрлов ташкилотларига ва савдо корхоналарига зарур кредитлар ўз вақтида ажратилишини таъминласинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) жамоа фермалари ва деҳқон (фермер) хўжаликларини талаб қилинган миқдорда уруғликлар, минерал ўғитлар, дори-дармонлар, наслдор моллар билан таъминласинлар, молларни сунъий уруғлантиришда ва зооветеринария хизмати кўрсатишда уларга ёрдам кўрсатсинлар.

10. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» (Ҳусанов) хусусийлаштирилган фермер хўжаликлари учун уларнинг талабномаси бўйича 1994 йил мобайнида юк ташиш транспортлари, тракторлар, бошқа техникалар ажратсин. Жойларда «Техчорвасервис» бирлашмаси бўлинмаларининг фаолияти кучайтирилсин, уларнинг буюртмаларига биноан кичик техника ва бошқа асбоб-ускуналар етказиб беришни таъминласин.

«Ўздонмаҳсулот» давлат концерни (Тен), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) 1994 йилда хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари учун алоҳида сатрда, 1-иловага мувофиқ ҳажмларда омихта ем фонди ажратсинлар.

Деҳқон (фермер) хўжаликлари ажратилган ем-хашакка мувофиқ маҳсулотларни шартнома шартларида хўжаликлар ҳисобига топширишлари мумкин.

12. «Ўзозиқовқатсаноат» концерни (Ҳамидов), «Ўздонмаҳсулот» концерни (Тен), чорвачилик фермаларига ажратилган омихта ем, шулха ва шрот билан ўз вақтида ҳамда сифат бўйича андозаларга қатъий риоя қилган ҳолда тўлиқ етказиб беришни таъминласинлар.

13. «Ўзгўштсутсаноат» уюшмаси (Муталов) Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда гўшт ва сутни қайта ишлаш бўйича республика, Қорақалпоғистон Республика ва вилоят акционерлик уюшмаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

14. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ва Молия вазирлиги билан биргаликда «Ўзпаррандасаноат» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси тизимидаги паррандачилик фабрикаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин. Уларнинг банк ссудалари ва кредитлари бўйича қарзларини тўлаш муддати 5 йилга узайтирилсин.

15. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш», «Ўздавқишлоққурилишлойиҳа» институти 1994 йил мобайнида деҳқон (фермер) хўжаликлари ва хусусийлаштирилган фермалар учун, маҳаллий арзон қурилиш материалларидан кенг фойдаланилган ҳолда кичик ва ўрта фермалар лойиҳаларини ишлаб чиқсинлар.

«Ўзколхозқурилиш», «Ўздеҳқончиликқурилиш» бирлашмалари ва «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» лари фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари билан тузилган шартномалар асосида намунавий лойиҳалар бўйича ишлаб чиқариш объектлари қуришни ва уларни тайёр ҳолда фойдаланишга топширишни таъминласинлар, қурилиш ташкилотлари ушбу ишлаб чиқариш объектлари бўйича қўшилган қиймат солиғи тўлашдан озод қилинсин.

16. «Ўздавнефтмаҳсулот» бирлашмаси, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси деҳқон (фермер) хўжаликларининг фаолият кўрсатиши учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ёнилғи-мойлаш материалларини 2-иловага мувофиқ миқдорда ажратсинлар.

17. Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда амалдаги солиқлар ва тўловлар ставкаларини 50 фоизга камайтиришни, ер солиғи тўлаш бўйича бюджет билан ҳисоб-китоблар коллектив хўжаликлар (жамоа хўжаликлари ва кооперативлар) орқали амалга оширилишини назарда тутган ҳолда деҳқон (фермер) хўжаликларига, хусусийлаштирилган фермаларга солиқ солиш тизимини ўзгартириш тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсинлар.

18. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси билан биргаликда барча хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари жамоаларига бозор иқтисодиёти асослари, ишлаб чиқаришни мустақил юритиш усуллари бўйича таълим бериш дастурини ишлаб чиқсинлар ва ўқитишни кенг йўлга қўйсинлар.

19. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноат мажмуига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ ВА ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИГА 1994 ЙИЛДА ДАВЛАТ РЕСУРСЛАРИДАН АЖРАТИЛАДИГАН КОНЦЕНТРАТ ОЗУҚАЛАРНИ СОТИШ ҲАЖМИ

(минг тонна)

	Концентрат озуқаларнинг ҳаммаси	шу жумладан: омихта ем	шу жумладан: кунжара
Қорақалпоғистон Республикаси	22	15,4	6,6
вилоятлар:			
Андижон	7,5	5,3	2,2
Бухоро	8,3	5,8	2,5
Жиззах	15	10,4	4,6
Қашқадарё	22,3	15,6	6,7
Навоий	4,2	2,9	1,3
Наманган	8,8	6,2	2,6
Самарқанд	19,5	13,6	5,9
Сурхондарё	6,7	4,7	2,0
Сирдарё	5,9	4,1	1,8
Тошкент	4,3	3,0	1,3
Фарғона	4,8	3,4	1,4
Хоразм	13,7	9,6	4,1
Жами:	143	100	43

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ЭҲТИЕЖЛАРИ УЧУН АЖРАТИЛАДИГАН ЁҚИЛҒИ-МОЙЛАШ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ МИҚДОРИ

(минг тонна)

	дизель ёнилғиси	автомобиль бензини
Қорақалпоғистон Республикаси	21,4	8,2
вилоятлар:		
Андижон	7,3	2,8
Бухоро	11,7	4,7
Жиззах	12,5	4,9
Қашқадарё	19,5	6,2
Навоий	4,4	1,9
Наманган	7,3	3,0
Самарқанд	11,9	4,9
Сурхондарё	11,2	4,5
Сирдарё	12,8	5,2
Тошкент	9,6	3,7
Фарғона	8,1	3,2

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

НАВРУЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА ТАЙЁРГАРЛИК КУРИШ ВА УНИ УТКАЗИШ БУЙИЧА РЕСПУБЛИКА ТАШКИЛИЙ ҚУМИТАСИНИНГ ТАРКИБИ

Жўрабеков И. Ҳ. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари — ташкилий қўмита раиси

Умурзоқов М. Б. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси — ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Қорабоев М. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Абдулазизов Ш. — Вазирлар Маҳкамаси бўлимининг мудири — ташкилий қўмитанинг масъул котиби

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА АЪЗОЛАРИ:

Жўраев Х. Р. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси

Аҳроров С. А. — «Ўздавкинокомпания» раисининг биринчи ўринбосари

Алматов З. — ички ишлар вазири

Воҳидов Э. — Ўзбекистон халқ шоири

Гуськова Т. Н. — молия вазирининг биринчи ўринбосари

Жалолов А. С. — «Ўзбекбирлашув» раиси вазифасини бажарувчи

Жўрабоев А. — «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири

Жабборов А. Ж. — Вазирлар Маҳкамаси ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўлимининг шўъба мудири

Жамолов Ҳ. Б. — Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси

Кенжабоев М. — Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг етакчи консультанти

Каримов Ш. И. — соғликни сақлаш вазири

Орипов А. — Ўзбекистон халқ шоири

Раҳимов Б. — Ўзбекистон уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси

Раҳимов К. — алоқа вазири

Расулов К. Р. — республика байналмилал маданий марказининг раиси

Рўзиев С. — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Саидов И. Н. — Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг етакчи консультанти

Тешабоев А. — Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи марказий қўмитасининг биринчи котиби

Темуров Ш. — «Маҳалла» жамғармасининг раиси

Усмонов М. З. — «Ўзбексавдо» уюшмасининг раиси

Фозилбеков А. И. — Тошкент шаҳар ҳокими

Шодиметов Ю. Ш. — Вазирлар Маҳкамасининг бўлим мудири, ЭКОСАН жамғармасининг раиси

Шоғуломов Р. Ш. — Ўзбекистон давлат матбуот қўмитаси раиси

Яхёев Ш. Ғ. — «Ўздавтелерадио» компанияси раиси

Қаюмов Н. — қишлоқ хўжалиги вазири

Ҳазратқулов М. — Ўзбекистон миллий ахборот агентлигининг бош директори

Ҳайитбоев Э. Қ. — маданият ишлари вазири

Юсупова Б. А. — Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

Саидов Н. — Андижон вилояти ҳокимининг ўринбосари

Халилов А. — Бухоро вилояти ҳокимининг ўринбосари

Чилташев Ш. Б. — Жиззах вилояти ҳокимининг ўринбосари

Раҳмонов Р. — Қашқадарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Фахриддинов Х. Б. Навоий вилояти ҳокимининг ўринбосари

Турсунов Н. М. — Наманган вилояти ҳокимининг ўринбосари

Худойқулов А. — Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ризоқулов Х. — Сирдарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Абдуллаев М. — Сурхондарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ҳамидов Ҳ. — Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари

Қурбонов Т. — Фарғона вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жуманиёзов М. — Хоразм вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жалилов Ш. И. — Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари

Шодмонқулов И. — Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари

ДАВЛАТ ТИЛИ ҲАҚИДАГИ ҚОНУН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

НУФУЗИ ОРТМОҚДА

Қибрай туманида давлат тили ҳақидаги қонуннинг ташкилот ва корхоналарда қандай бажарилаётганига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда республика атамашунослик қўмитасининг раиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Одил Ёқубов, Ўзбекистон халқ шоири, Алишер Навоий номидаги республика давлат мукофотининг совриндори Шукрулло, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим иштирок этиб, миллат ғурури, мустақиллик белгиси бўлмиш давлат тилининг қонуний нуфузини тиклаш, уни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида республикада амалга оширилаётган ишлар, бу борадаги айрим камчиликлар хусусида фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Қирқдан ортиқ миллатга мансуб мазкур туман аҳолисининг 13 фоизини русийзабон кишилар ташкил этади. Қонунда давлат тилини амалга оширишда ҳар бир ташкилот раҳбари шахсан жавобгар экани ёзиб қўйилган. Ҳокимият қошида давлат тилини амалга ошириш бўйича маслаҳат кенгаши ишлаб турибди. Кенгашнинг туман фаоллари иштирокида ўтказилган йиғилишларида бу соҳадаги долзарб вазифалар бир неча бор муҳокама қилинди.

Туман фахрийлар кенгашининг раиси Жўра Хоназаров бошқараётган жой номларини ўрганиш қўмитаси амалга ошираётган ишлар айниқса ибратлидир. Қўмита тавсияси билан 300 дан ортиқ кўча ва жойнинг тарихий номи тикланди. Туманга қадимий Қибрай номи берилди. «Коммунизм тонги» газетаси «Давр овози», бир қанча жамоа хўжаликлари шўро тамғасидан фориғ қилиниб, «Байтқўрғон», Абдураҳмон Жомий, «Турон», «Дўрмон» дея атала бошланди. Туман ҳокимлиги, газлаштириш идораси, ички ишлар бўлими, ғишт заводи каби ташкилот ва корхоналар биринчилардан бўлиб давлат тилида иш юритишга ўтди.

— Русийзабон миллатга мансуб раҳбарларнинг давлат тилида сўзлаши одат тусини олди, — дейди депутатлар доимий комиссияни бажарувчи А. Ким, ғишт заводи директори Э. Пагасян каби раҳбарларнинг давлат тилида бемалол сўзлай олишини кўриб дил қувонади. Тилга ҳурмат — элга ҳурмат, дейди халқимиз. Қонунда давлат тилини ўрганиш мажбурий деб ёзиб қўйилмаган. Аммо туманда яшаб турган бошқа миллат вакиллари давлат тилига эътибор ўзлари яшаб турган Ватанга ҳурмат эканини яхши тушунади.

Қибрай маданият уйи қошида ёзув машинкаларини ўзбекчалаштириб берувчи устахона ишлаб турибди. Туманга лотин алифбосидаги машинкалар ҳам келтирила бошланди. Қонуннинг 16-моддасига асосан кўплаб мактабларда араб алифбосига асосланган ўзбек ёзуви ўқитилмоқда. Туман саноат корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулот ёрлиқлари давлат тили ҳақидаги қонуннинг 22-моддасига биноан ўзбекча ёзилмоқда. Шуниси қувонарлики, Қибрай чанқовбосди ичимликлар комбинати маҳсулотлари номи лотин алифбосида битилмоқда.

Йиғилишда, Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, қонун устиворлиги, унинг олдида барча баробар экани ҳақида фикр юритилди. Ўз юрти, она тилини ҳурмат қилган, миллий ифтихор туйғуси билан яшаган раҳбаргина давлат тили ҳақидаги қонуннинг изчил бажарилишига эриша олади. Афсуски, туманда бу масалага етарли эътибор бермаётган мутасаддилар ҳам йўқ эмас. Салор шаҳарчасига кирган киши «Ташкентская ГРЭС» деган ёзувга кўзи тушади. Лениннинг «Коммунизм» — это есть...», деб бошланувчи «доҳиёна» сўзларининг ҳанузгача сақланаётгани ажабланарлидир. В. Ёдгоров раҳбарлик қилаётган бу корхонада идора ишлари ҳанузгача ажнабий тилда юритилмоқда. Тумандаги бир қанча бошқа ташкилотларда ҳам шундай аҳволни кузатиш мумкин.

Йиғилишда давлат тили ҳақидаги қонунни изчил амалга оширишга халақит бераётган камчиликларни тездан бартараф этиш тадбирлари белгилаб олинди.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

РЕСПУБЛИКА КОРХОНАЛАРИДА УЗЛАШТИРИШ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЧОҒИДА ИМТИЁЗЛАР ЖОРИЙ ЭТИЛАДИГАН ЭНГ ЗАРУР ВА ХАРИДОРГИР МОЛЛАР РЎЙХАТИ

Энг оддий рўзғор ва хўжалик моллари
Боғ-полиз асбоблари ва анжомлари
Қулф-ҳалқа буюмлари
Рўзғор асбоблари
Кимё-бўёқчилик моллари
Мўйқалам-чўтка буюмлари, жумладан, ўқувчилар учун мўлжаллланганлари
Идоравий моллар
Мактаб анжомлари ва ускуналари
Болалар ўйинчоқлари, қўғирчоқлар ва арча безаклари
Болалар техника ижодкорлиги буюмлари
Ёзув қоғозлари
Электр-иситиш асбоблари ва буюмлари
Электр ускуналари
Электр-рўзғор асбоби
Шахсий гигиена учун энг зарур атторлик моллари
Атторлик ёрдамчи ашёлари
Хотин-қизлар буюмлари
Халқ бадиий ҳунармандчилик буюмлари
Рўзғор эҳтиёжлари учун сантехника буюмлари
Металл буюмлар, шуруп ва михлар, бошқа маҳкамлаш буюмлари
Рўзгор сув иситкичлари, иситиш асбоблари ва радиаторлар
Маҳаллий хомашё ва ёғочсозлик чиқиндиларидан тайёрланадиган тахта.

Эслатма: Юқорида кўрсатилган молларнинг кент турларини «Ўзбексавдо» Давлат уюшмаси ва «Ўзбекбирлашув» Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси билан келишган ҳолда белгилайди.

● Оҳангарондан хабарлар

ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН МАСЛАҲАТЛАР

ТУМАН ҳокимлигининг ташаббуси билан ҳокимликнинг барча бўлимлари, етакчи бошқармалар ҳамда йирик мутахассислар иштирокида қишлоқ меҳнаткашлари билан меҳнаткашлар турмушини янада яхшилаш борасида маслаҳат-йиғилишлари ўтказилмоқда. Тумандаги «Дўстлик», «Ленинчи», «Бирлик» қишлоқ оқсоқолликларида меҳнаткашлар вакиллари билан ўтказилган маслаҳат-йиғилишлар қишлоқ аҳолисида катта таассуротлар қолдирди. Меҳнаткашларнинг вакиллари ушбу йиғилишларда одамлар учун зарур бўлган ижтимоий масалаларни ҳал этиш юзасидан фикр билдирдилар, айрим муаммоларни ҳал этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

Маслаҳат-йиғилишларида туман ҳокими У. Иброҳимов, унинг муовинлари М. Дўстбоев, Ю. Донабоев, туман прокурори А. Набиев, туман ички ишлар бўлимининг бошлиғи Э. Эркаев, туманнинг бош меъмори А. Холюсупов, марказий шифохонанинг бош шифокори Т. Қаюмов ва бошқалар иштирок этиб, аҳоли вакилларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоблар бердилар. Ушбу йиғилишларда айрим масалаларни ҳал этиш юзасидан амалий ишлар ҳам қилинди.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

ҚОРАХТОЙ қишлоғида 340 кичкинтойга мўлжалланган болалар боғчасининг янги биноси бунёд этилмоқда. Бу ерда кичкинтойлар учун барча қулайликлар бўлади. Янги бино қурилишини «Оҳангаронқурилиш» трестининг 95-қурилиш-монтаж бошқармаси ишчилари бунёд этишаётир.

Янги бино шу йилнинг охирида фойдаланишга топширилади.

ЯНГИ АВТОБАЗА БЎЛАДИ

Нўтойқўрғон аҳоли пункти ёнида қурилаётган янги автобаза биноси шу йилнинг охиригача фойдаланишга топшириладиган бўлди. 50 нафар автобусга ва бир қанча юк ташийдиган автомобилларга мўлжалланган ушбу автобаза қурилишини Фаррух Мирзаев бошчилик қилаётган 2-механизациялашган кўчма колониянинг бинокорлари қуришмоқда.

Автобаза биносининг асосий тармоқлари ҳозирданоқ транспортларни қабул қилишга шай этиб қўйилган. Айрим участкалардаги монтаж ишлари ниҳоясига етгач, корхона тўла қувват билан ишга тушади. Бу тумандаги биринчи автобаза бўлади.

Вилоят деҳқончилик-саноат тармоқлари раҳбар ходимларининг қишки ўқуви якунланди

БИЛИМ ВА МАЛАКА ОШИРИШ МАКТАБИ

19 февраль куни Тошкент Аграр дорилфунунида ташкил этилган иқтисодий ислоҳотни янада чуқурлаштириш ва бозор иқтисодиёти шароитларига ўтишни тезлаштиришга бағишланган қишки ўқиш — семинар-кенгаш машғулотлари тугади. Вилоят жамоа ва давлат хўжаликларининг раҳбарлари ва туманлар деҳқончилик-саноат уюшмаларининг раислари қатнашган мазкур семинар-кенгаш 36 соатга мўлжалланган бўлиб, олти кун давом этди.

Бу йилги қишки ўқиш аввалги йиллардагидан фарқли ўлароқ шу куннинг энг долзарб масалаларига бағишланди. Вилоят ҳокимлиги ҳамда университет раҳбарияти ва вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси саъйи — ҳаракатлари билан махсус дастур ишлаб чиқилди. Мавзу ва маърузаларга алоҳида эътибор берилди. Биринчи мавзу — республикамиз Президенти И. Каримовнинг китобларидан келиб чиқадиган қишлоқ хўжалик жамоаларининг раҳбарлари ва ходимлари олдида турган зарур иқтисодий ва ижтимоий вазифалар хусусида академик С. Н. Усмонов, банк тизими ва унинг хизмати мавзуида республика деҳқончилик-саноат банкининг бошқарувчиси А. А. Аҳадов, пахтачилик, уруғчилик, узум-мевачилик, сабзавотчилик ва полизчилик ҳамда бошқа соҳаларни ривожлантириш мавзуларида учта олий илмгоҳнинг таниқли мутахассислари — Ўзбекистон Пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг бош директори, академик Ш. И. Иброҳимов, Ўзбекистон Ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтининг бош директори, профессор А. Э. Эгамбердиев, Ўзбекистон Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтининг директори, иқтисод фанлари номзоди А. Б. Боқиев, қишлоқ хўжалигида ҳуқуқ-тартибот масалалари хусусида Ўзбекистон Фалсафа ва ҳуқуқ илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди М. У. Усмонов, солиқ масалалари ҳақида Ўзбекистон Республикаси Солиқ давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Р. Х. Ҳайитов, ўғитлардан самарали фойдаланиш хусусида Тошкент Аграр дорилфунунидан қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Т. П. Пирохунов маъруза қилдилар.

Семинар-кенгашнинг якуний машғулотини — Тошкент Аграр университетининг ректори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, академик Э. Т. Шайховнинг таъбири билан айтганда, 18 февраль куни республика Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимиз сўзлаган нутқ ва қабул этилган қарорлар муҳокамасига бағишланган биринчи амалий кенгаш, деб атасак тўғрироқ бўлади.

Эркин Турдиевич вилоят ҳокими ва туманларнинг ҳокимлари, республика юқори ташкилотларининг раҳбар ходимлари — республика Истиқболстат қўмитаси раисининг муовини Х. Муҳиддинов, республика Мева-сабзавот ва узумчилик саноати концерни раиси Ш. Мирзаев, республика Қишлоқ хўжалик вазирининг муовини А. Икромов ҳамда вилоят мутасадди ташкилотларининг бошлиқлари иштирок этаётган йиғилишни кириш нутқи билан очар экан, Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда муҳокама қилинган масалалар мантиқидан келиб чиқувчи вазифалар ҳақида қисқача тўхталди.

— Президентимизнинг шу йил 21 январдаги «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони тадбиркорлик йўлидаги барча тўсиқларни олиб ташлади,— деди биринчи бўлиб сўзга чиққан маърузачи, республика Истиқболстат қўмитаси раисининг муовини Ҳ. Муҳиддинов.— Лекин бу катта имкониятдан самарали фойдалана билиш керак. Ана шу мақсадда жойларда таклиф ва мулоҳазаларни ўрганиш гуруҳлари, кенгашлари тузилди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг йиғилиши ҳам ана шу муҳим масала ечимига бағишланди.

Энг катта даромад манбаи ҳамон пахтачилик бўлиб қолмоқда. Бу борадаги иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш пахта нархини яна оширишни тақозо этмоқда. Мазкур масала яқинда ҳукуматимиз томонидан қайта кўриб чиқилади.

Пахтачиликда уруғ навини яхшилаш энг катта муаммолардан бири,— деди сўзини давом эттириб Ҳ. Муҳиддинов.— Мисол учун Исроил давлатини олайлик. Экин экиладиган майдонлари бизникидан яхши эмас, аммо, ҳар гектар ерда 65 центнердан пахта етиштириляпти. Бизда эса, ҳосилдорлик ўртача 25 центнердан ошмайди. Ҳосилдорликни яқин йиллар ичида 35 центнерга етказиш ва ундан ошириш соҳа олдида турган муҳим вазифадир.

Ҳозирги кунда ёқилғи масаласи жумбоқ бўлиб турипти. Пахта пулининг 40 фоизи ёқилғи сотиб олишга кетяпти. Йўл-транспорт харажатлари ҳаддан ташқари ошиб кетди. Шу боис четдан олиб келинаётган ҳар куб. метр ёғочнинг нархи 1 миллион сўмга тушяпти. Бу муаммони ҳал этишнинг энг оқилона йўли — ўзимизда терак экиб кўкартиришдир.

— Давлат хўжаликлари тугатилиб, бутун мол-мулк жамоалар ихтиёрига берилгач, ишимизда маълум қийинчиликлар юзага келди,— деди республика Мева-сабзавот ва узумчилик концернининг раиси Ш. Мирзаев.— Давлат буюртмалари бекор қилингач, мева етиштириш билан энди ким шуғулланади, деган савол туғилди. Президентимиз қайта-қайта таъкидлаганидек, эндиликда ҳамма нарса фақат шартнома асосида ҳал бўлади. Биз масаланинг бу томонини пухта ўйлаб қўйдик.

Республика Қишлоқ хўжалиги вазирининг муовини А. Икромов Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилиш қишлоқдаги ислоҳотга доир жуда кўп муаммоли масалаларни ҳал қилиб берганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Шундан сўнг минбарга кўтарилган семинар-кенгаш иштирокчилари: Ўртачирчиқ районидаги «Ўртасарой» жамоа хўжалиги раиси М. Ҳолиқова, Тошкент районидаги А. Навоий номли жамоа хўжалиги раиси Ғ. Валиев ва Қуйичирчиқ районидаги «Навоий» корпорациясининг раиси Т. Искандаровлар ўзлари бошлиқ жамоа хўжаликларининг 1994 йилги иш режалари ҳақида гапирдилар.

Семинар-кенгашнинг якунловчи машғулотида сўзга чиққан вилоят ҳокими М. Б. Икромов тушган кўпдан-кўп саволларга батафсил жавоб қайтариб, Республика Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги Президентимиз И. А. Каримов нутқи ва қабул қилинган қарорларни атрофлича шарҳлаб берди. Вилоятимиз меҳнаткашлари олдида турган кечиктириб бўлмас долзарб вазифалар ҳақида тўхталди.

— Давлат буюртмалари энди йўқ,— деди у.— Янги қарорга кўра фақат пахтачилик ва ғаллачиликда (75 фоиз), гўшт ва сут етиштиришда (50 фоиз) давлат буюртмалари сақланиб қолади. Танлаган йўлимиз тўғри йўл — бозор иқтисодиёти шароитларига дадил ўтиш. Ислоҳотдан орқага қайтиш йўқ.

Чорва туёғини кўпайтириш, чорвачилик фермер хўжаликлари тармоғини кенгайтириш шу куннинг энг муҳим вазифаси. Эндиликда қарамоғида 30 бош ва ундан ортиқ моли бўлган кишигина фермер бўла олади. У жойлардаги ҳокимликларда расман рўйхатдан ўтади. Илгари ташкил топган фермер хўжаликлари сақлаб қолинади. Моли кам чорвадорларга ўз подасини тўлдириш учун вақт ва имконият берилади. Шу боис улар тез муддат ичида ўз чорва подалари сонини юқорида айтилган даражага етказиб олишлари шарт. Шунда улар ҳукуматимиз томонидан яратиб берилган барча ёрдам ва имтиёзлардан тўла баҳраманд бўладилар. Янги қарорга кўра бу йил вилоятимиз фермер хўжаликларига ҳар бош қорамол ҳисобига 0,3 гектардан, жами 6 минг гектар ер ажратиб берилади. Уларга банк томонидан муддатли ва муддатсиз қарз берилади. Давлат томонидан ем-хашак билан ёрдам кўрсатилади. Олинадиган солиқ миқдори 50 фоизга камайтирилади.

Бу йил аввалги фермер хўжаликларига қўшимча равишда яна бир неча ўнлаб хўжаликлар ташкил этилади.

Қишлоқларда қўшимча иш жойларини вужудга келтириш учун у ерларга саноат ишлаб чиқаришини олиб бориш керак. Бусиз муаммолар муаммолигича қолиб кетаверади. Кичик корхоналарнинг аксарияти зарар билан ишлаяпти.

Бизнинг иқлим шароитида 3 мартагача ҳосил олиш мумкин. Фақат чет элдаги каби қунт ва хоҳиш етишмайди, холос. Гектарни эмас, олинадиган ҳосил салмоғини, сармоямиз баракасини ўйлашимиз лозим. Хўш, ҳосил тақдири учун ким жавоб беради?

Бир мисол. Ўтган йили қишлоқ хўжалигидаги аҳволимиз Андижон вилоятидаги вазият билан деярли ўхшаш эди. Мусобақадошларимиз қийинчиликларни мардонавор енгиб, режани бажаришди. Биз-чи? Юзимиз шувут бўлиб қолди. Сабаби, хўжалик раҳбарлари ишнинг маромини топиша олмади. Ҳосил қор остида қолиб кетди. Хулоса қилиб айтганда, раҳбар, аввало, баҳорда, ёзда елиб-югуриб ҳаракатини қилиб қолиши керак. «Раис баҳорда, ёзда гапиради, ҳоким кузда гапиради», деган нақл шундан қолган бўлса, ажабмас.

Ҳозирги пайтда, афсуски кўпгина хўжалик раҳбарларимизнинг ўзлари ҳам бозор иқтисодиёти нима, деган саволга тўғри ва батафсил жавоб бераолмайдилар. Шундан хулоса қилиб айтмоқчиманки, анчагина ҳокимлар ва жамоа хўжаликларининг раҳбарлари ўзгаргани билан ҳали орамизда ношудлар ҳам оз эмас. Шу боисдан вилоятимизда яқин орада қайта аттестация ўтказишни мўлжаллаб турибмиз.

Зотан, қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар, чорвачиликда ислоҳотни чуқурлаштириш, фермер хўжаликларига зарур шарт-шароитлар яратиб бериш масалаларини баайни ана шу раҳбарлар ҳал этадилар. Биз учун бугунги кундаги асосий вазифа иқтисодий ислоҳот тамойилларининг тўлиқ рўёбга чиқарилишини таъминлаш, бозор муносабатларини жорий этиш, ислоҳотнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизга, тараққиётимизга амалий таъсирини кучайтиришдан иборатдир.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ВИЛОЯТ БИРИНЧИЛИГИДАН—РЕСПУБЛИКАГА

Бугунги кунда жуда кўп таъкидланаётганидек, мустақил юртимиз келажаги ёшлар қўлида. Шу боис Президентимиз ёш авлод таълим-тарбиясига, уларни жисмонан ва маънавий соғлом бўлиб улғайишларига, иқтидорли йигит-қизларни аниқлаб, камол топтиришга алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда.

Бунда катта масъулият халқ таълими тизимига тушади. Жаҳон талабларига жавоб берадиган кадрлар тайёрлаш, ўқитишнинг янги услубларига ўтиш, лицей, гимназия, коллежлар ташкил этилаётганлиги, ўқув юртларига тест синовлари билан олинаётганлиги кутилган самараларни бериши шубҳасиздир.

Иқтидорли ёшларни аниқлаш учун ўтказилаётган турли кўрик-танловлар, олимпиадалар ҳам амалга оширилаётган ана шундай хайрли ишлардандир.

Вилоятимизда ҳам бундай тадбирлар тез-тез ўтказиб турилади. Хусусан, куни кеча иқтидорли ёшларнинг III вилоят анжумани якунланди. Бунга қадар фанлар бўйича бундай олимпиадалар дастлаб вилоятимизнинг мактабларида ўтказилди. Мактаб ғолиблари район ва шаҳар олимпиадаларида иштирок этдилар. Ғолиблар, ниҳоят, вилоят биринчилиги учун йўлланма олган эдилар.

Мутасаддилар вилоят олимпиадасига ниҳоятда масъулият билан ёндошдилар. Уларнинг вилоят кўригини икки босқичда ўтказиш керак, деган қарорига кўра Пискент шаҳрида бўлиб ўтган биринчи босқичдан муваффақият билан ўтганларгина иккинчи босқич мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Ниҳоят яқинда вилоят халқ таълими ходимлари малакасини ошириш институти иқтидорли болалар анжуманининг вилоят биринчилигида иштирок этиш учун келган ёшлар билан гавжум бўлди.

Мусобақалар тўрт тур бўйича ўтказилди. Жумладан, ёш хонандалар, ёш раққосалар, ёш ҳунармандлар ва ёш адабиётчилар ўз қобилиятларини намойиш этдилар.

Ҳар бир тур бўйича мутахассислардан иборат жюри ҳайъати уларнинг иқтидорларини муносиб баҳолаб бордилар. Хусусан, улар орасида Тошкент давлат дорилфунуни ўзбек мумтоз адабиёти кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор Анвар Ҳожиаҳмедов, Тошкент давлат маданият институти доценти Руслан Тимерханов, Тошкент вилояти педагогик ходимлар малакасини ошириш институти ўзбек тили ва адабиёти кафедраси мудираси Матлуба Нурматова, Зангиота туман маданият бўлими бошлиғи Ҳабибулло Ҳамидуллаев ва бошқалар бор эди.

Мусобақа иштирокчиларининг чиқишлари, улар ясаган ҳунармандчилик буюмлари, ижод этган асарлари билан танишар экансиз, кўнглингиз фахрга тўлади, Ўзбекистонимиз келажаги буюк бўлишига, ана шу ёшлар уни жаҳонга танитишига ишонч ҳосил қиласиз.

Ёш истеъдод эгалари ижро этган қўшиқларда мустақил юртимиз мадҳ этилса, ёш ҳунармандлар тайёрлаган ҳар бир буюмда миллийлик руҳини ҳис қилиш қийин эмас эди.

Ўзим иштирок этган ёш адабиётчилар мусобақалари менда, айниқса, катта таассурот қолдирди. Хусусан, янгийўллик жажжи Азиза Холбоева келажакда етим болалар бўлмаслиги ҳақида орзу билан шеър битса, ангренлик Татьяна Маврина «Шу юрт ҳаммамизники, унинг ривожи учун ҳар биримиз улуш қўшишимиз зарур»,— дейди.

Шунингдек, бу тур иштирокчиларидан чирчиқлик Барно Эшматова, қибрайлик Зулфия Тўхтаназарова, Бекобод шаҳар 9-мактабдан Ихтиёр Салимовлар умидли истеъдод эгалари эканликларини исботладилар. Қибрай тумани, 11-мактаб 9-синф ўқувчиси Нафиса Турсунова ғолиб деб топилди. Шунингдек, ёш раққосалардан оққўрғонлик Нилуфар Сайдалиева, хонандалар орасида паркентлик Наргиза Маҳкамова, ҳунармандлардан ўртачирчиқлик Жаҳонгир Маҳкамовлар вилоят ғолиби бўлдилар.

— Бугун ҳар бирингиз ўз қобилиятингиз, истеъдодингизни муносиб намойиш эта олдингиз,— деди мусобақаларга якун ясар экан вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи О. Тожиев.— Зеро, вилоят биринчилигига қадар турли босқичларда ғолиб бўлишингизнинг ўзиёқ сизларнинг иқтидор эгалари эканлигингиз исботидир. Бундан буён ҳам ўз билим ва маҳоратларингизни ошириб борасиз, келажакда Ватанимиз учун фидойи, унинг равнақига улуш қўшувчи баркамол инсонлар бўлиб етишасизлар деб ишонамиз.

Мусобақалар якунида уни ўтказишда ҳомийлик қилган вилоят «Китобхон» жамияти, вилоят Қизил Ярим ой жамияти ва вилоят болалар жамғармалари раислари ғолибларга ўз совғаларини топширдилар.

(Махсус мухбиримиздан).

СУРАТЛАРДА: бўлиб ўтган вилоят олимпиадасидан лавҳалар.

Суратларни
Козим ЎЛМАСОВ олган.

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

БИР ШИКОЯТГА ИККИ ЖАВОБ

Ангрен шаҳар, Кўктерак 5-берк кўчасидаги 16-уйда истиқомат қилувчи, 1-гуруҳ ногирони, Ангрен кўмир ҳавзасининг собиқ электрчиси Абдуқодир Алманбетов таҳририятимизга ёзган шикоят хатида 1992 йил, 16 ноябрь куни янги қурилган линиянинг «Север» участкасида ишлаётганида барча хавфли ишлар бўйича жавобгар А. Зирянов электр қувватини улаб юборганлиги, натижада куйиб, ҳушини йўқотганлиги, 1992 йилнинг 16 ноябридан 1993 йилнинг 9 февралигача ТошМИда даволанганлиги, у ердан бир қўл ва бир оёғидан айрилиб чиққанлигини баён этган эди.

А. Алманбетов ўз шикоятида ҳақиқат тўлиқ тикланмаганлиги, яъни асосий жавобгар А. Зирянов халқ суди ҳукми билан 2 йил озодликдан маҳрум этилгани билан бош энергетик ва бошқа айбдорлар сувдан қуруқ чиқишгани, суд бўлиши ҳақида унга эртароқ хабар беришмагани тўғрисида ҳам ёзиб, нима учун тергов ўз вақтида олиб борилмади, деб эътироз билдиради.

Биз фуқаро А. Алманбетовнинг шикоятини текшириб, тегишли чора кўришда, ёрдам беришларини илтимос қилиб, Ангрен шаҳар ҳокимлиги ва вилоят судига юборган эдик. Яқинда улардан жавоб олдик.

СУД ҲУКМИНИ БЕКОР ҚИЛИШГА АСОС ЙЎҚ

Фуқаро Абдуқодир Алманбетов шикоят-аризаси назорат тартибида текширилганда қуйидагилар аниқланди.

Ангрен шаҳар судининг 1993 йил 29 октябрь кунги ҳукми билан А. Зирянов Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 142-моддаси, 2-қисми билан айбдор деб топилиб, 2 йил муддатга озодликдан маҳрум этилган. Жазони умумий режим ўрнатилган аҳлоқ тузатиш меҳнат колониясида ўташ белгиланган. Тошкент вилоят суди жиноий ишлар бўйича судлов ҳайъатининг 1993 йил 2 декабрь кунги ажрими билан мазкур ҳукм ўзгаришсиз қолдирилган.

Суд мажлисида А. Зирянов ўз айбига тўлиқ иқрорлик билдириб, қилмишидан пушаймон бўлиб кўргазма берган. Унинг айби ўзининг тўлиқ иқрорлигидан ташқари, гувоҳлар Қосимов, Шукурова, Лескин, Мечетбоев, Козиниларнинг кўргазмалари, судга оид тиббий экспертизанинг хулосаси, воқеа жойини кўздан кечириш қайдномаси ва иш бўйича тўпланган барча далиллар билан ўз исботини топган.

Хат муаллифининг суд мажлисида менинг иштироким таъмин этилмади, деган эътирозига келсак, у асоссиз эканлиги кўринади, чунки жиноий иш материалларининг далолат беришича, А. Алманбетов 1993 йил 28 октябрь куни соат 9 га чақирув қоғози орқали чақирилган. У келмагач, суд мажлиси шу куни соат 14 га қолдирилган. Яна келмагач, суд амалдаги қонунларга биноан, томонлар фикрини ҳамда Алманбетовнинг саломатлигини инобатга олиб, ишни жабрланувчининг иштирокисиз кўриш ҳақида ажрим қабул қилган ва иш шу куни бошланиб, эртаси куни, яъни 29 октябрь куни ниҳоясига етган, иш бўйича ҳукм ўқиб эшиттирилган.

Суд мажлисига икки марта чақирилганлигини Алманбетов ўзининг шикоят аризасида ҳам рад этмайди. Бундай ҳолатда суд қонун доирасида ҳаракат қилган ва жабрланувчи Алманбетовнинг қонуний манфаатлари бузилган дейиш, бинобарин суд ҳукмини бекор қилиш ёки ўзгартириш учун асос йўқ.

У. ҚУРБОНОВ,
вилоят судининг раиси.

МАЪМУРИЯТГА ХАТ ЙЎЛЛАНДИ

Абдуқодир Алманбетовнинг ногиронлиги сабабчиси А. Зирянов 2 йил муддатга озодликдан маҳрум этилиб, суд залидан қамоққа олинган. Судда жабрланувчи Алманбетовнинг иштирок этмаганлиги масаласига келсак, унинг хотини судга келиб, турмуш ўртоғи юраолмаслигини хабар қилгандан кейин судья А. Йрсалев ишни тўхтатиб, унинг хотинини енгил автомашинада Алманбетовни олиб келиш учун юборган. Шундан кейин ҳам у судга келмаганлиги учун иш унинг иштирокисиз кўрилган. Унга моддий ёрдам кўрсатилмаётганлиги ҳақида Ангрен разрези маъмуриятига хат йўлланди.

Т. АНОРБОЕВ,
Ангрен шаҳар ҳокими.

ЭЪТИҚОД

ҲАМИША ОММА ОРАСИДА БЎЛАЙЛИК

АСЛИДА бу учрашув аввалдан режалаштирилмаган эди. Уни тасодифий деб айтиш ҳам, мумкин. Лекин, суҳбат чоғида билдирилган фикрлар тасодифий эмас. У айнан бир мақсадга қаратилган: партиянинг обрў-эътиборини ошириш, жамиятдаги ўрнини мустаҳкамлаш, сафларини кенгайтириш... Котибларнинг бир бирини тўлдирувчи турфа фикрларини, яхшиси, уларнинг ўзларидан эшитинг.

МАҚСАДГА ФАҚАТ ҚАТЪИЙ ИШОНЧ ВА ЭЪТИҚОД БИЛАН ЭРИШИЛАДИ, —

дея сўз бошлади Ўзбекистон ХДП Чирчиқ шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Озод СОИПОВ, — Кўппартиявийлик шароитида партиямиз обрўсини ошириш — аниқ ишларни бажаришни талаб қилади. Шунинг учун биз ЎзХДП аъзоларининг умумшаҳар йиғилишида уч асосий йўналиш билан ишлашга келишиб олдик.

Иқтисодий сиёсат йўналиши билан шаҳримиздаги корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари шуғулланадиган бўлдилар. Улар жамоаларда жумҳуриятимиз раҳбарияти олиб бораётган сиёсатни тушунтирадилар. Ҳозирги қийин шароитда меҳнатни янгича ташкил этиш йўл йўриқларини кўрсатиб берадилар. Ана шу ишларимизнинг самараси аста секин кўриниб бормоқда. Жумладан, кўпгина корхоналарда янги тур маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ўтиш ташаббусини қўллаб қувватладилар. Шу йўлни танлаган Трансформатор заводи, тикувчилик ва пойафзал фабрикалари, «Электркимё саноати» бирлашмаси, Нон ишлаб чиқариш корхоналари яхши натижаларга эришмоқдалар.

Ҳуқуқий билимларни оммалаштириш иккинчи йўналиш асосини ташкил этади. Асосан ҳуқуқшунослардан ташкил топган бу йўналиш гуруҳи аъзолари бўлиб ўтаётган йиғилишларда, учрашув ва суҳбатлар давомида қонунга нисбатан ҳурматда бўлиш туйғуларини шакллантиришга ҳаракат қилмоқдалар. Токи, ҳар бир киши буюк келажагимизнинг ҳуқуқий кафолатлари — инсон ҳуқуқи ва эркинлигини, вазиятнинг барқарорлигини таъминлаш билан боғлиқ эканлигини англаб етсин.

Яна бир гуруҳ фаоллар қадриятларимизни тиклаш ва шакллантириш, ижтимоий адолатни қарор топтириш масалалари билан шуғулланмоқдалар. Бу гуруҳ турар жойларда бир қатор анъанавий тадбирлар ўтказиш билан аҳоли ҳурмат эътиборини қозонмоқда. Мақсадимиз аниқ. Ишонч ва эътиқод ана шу мақсад йўлидаги энг самарали воситадир.

ЭРТАНГИ КУН ТАЛАБИ БИЛАН ЎЗ ИШИМИЗНИ РЕЖАЛАМОҚДАМИЗ, —

дейди Пискент тумани партия кенгашининг биринчи котиби Ҳумайдилла АКРОМОВ, — Бунда асосий эътиборни кечаги кун камчиликларидан тўғри хулоса чиқариб, уни бартараф этишга қаратдик. Халқнинг ичига кириш, унинг дарди билан яшаш бугуннинг ва эртанги куннинг талаби эканлигини яхши биламиз. Шу боисдан тумандаги ташаббускор ташкилотлар билан ҳамкорликда ночор оилаларга амалий ёрдам бермоқдамиз. Натижада бизга бўлган ишонч ошмоқда. Буни кейинги уч ой ичида туман ижтимоий таъминот бўлимида, туман маҳаллий саноат ишлаб чиқариш, «Ёқуббек» хусусий корхоналарида, дорихонада, Зоминовул қишлоғида партия ташкилотлари тузилганлиги билан ҳам исботлаш мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар ўтказиш тўғрисида»ги қонунини жойлардан ўрганиш чоғида ҳудудий партия ташкилотлари сонини кўпайтириш ва мустаҳкамлаш лозимлигига қатъий келишиб олдик. Бу, сўзсиз, бўлажак сайловларда муваффақиятни таъминлайди. Ҳозир Оқтепа, Саид қишлоқларидаги, район халқ таълими соҳасида хизмат қилаётганларининг ҳудудий ташкилотларида аъзолар сони бир мунча ортди.

ИЧКИ ПАРТИЯВИЙ ИШЛАР АТРОФИДА ЎРАЛАШИБ ҚОЛДИК, —

дея ўз фаолиятига танқидий баҳо берди суҳбатни давом эттирган Ўзбекистон ХДП Бўка туман кенгашининг биринчи котиби Баҳром РАҲМОНҚУЛОВ, — Албатта туманимиздаги бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар ичида мақтовга сазоворлари кўп. Улар ҳақида талайгина гапириш мумкин. Лекин ҳозир муаммолар, камчиликлар ҳақида фикр юритсак мақсадга мувофиқ бўлади.

Рост, партиявий ишни омма орасига кўчирмас эканмиз, мақсадга эриша олмаймиз. Афсуски, ҳозирча бизнинг одамлар орасида олиб бораётган оммавий-сиёсий ишларимиз талаб даражасига жавоб бермайди. Сир эмас, бозор иқтисодиёти шароитида ўзимизни-ўзимиз моддий жиҳатдан таъминлаш масаласи биринчи ўринга чиқиб олди.

Иқтисодий таъминот масаласи биз учун гўё яшаш учун кураш муаммоси бўлиб турибди. Шундай бўлгач, партиявий-сиёсий ва бошқа оммавий ишлар билан қандай қилиб хотиржам шуғулланиш мумкин?!

Партия Вилоят Кенгаши, Марказий Кенгаш туман ва шаҳарлардаги Кенгашларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлаш масаласини жумҳурият миқёсида узил-кесил ҳал қилиш пайти келди. Шундагина биз ўз сафларимизга ташкилотчи, ташаббускор ходимларни жалб этиб, ишларимизни сезиларли даражада жонлантириш имкониятига эга бўламиз. Шундагина биз ходимлар масаласи билан қонун даражасида шуғулланиб, уларга ўз таъсиримизни ўтқаза оламиз. Бу эса ўз навбатида ҳар бир бошланғич ташкилот нуфузини орттиради.

ХОДИМЛАРНИ ТАНЛАШ, ЎҚИТИШ, ЖОЙ-ЖОЙИГА ҚЎЙИШ СИЁСАТИ — ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ, —

дейди Ўзбекистон ХДП Ангрен шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Абдумуталиб ҚЎҚАНОВ.— Ҳақиқатдан ҳам бугунги давр талабига жавоб бера оладиган раҳбар ходимларни топиб, уларни жой-жойига қўйиш анча мураккаб масала бўлиб қолди. Шунинг учун бу муаммони ҳал этишда жойларда ҳокимлар партия кенгашлари билан ҳамкорликда иш олиб боришса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Чунки, омма орасида юрган партия фаоллари мутахассисларни яхши танишади, уларнинг ўзига хос томонларини билишади. Биргина мисол. Шаҳримиздаги 4-ҳунар-техника билим юртида носоғлом вазият юзага келди. Аниқроғи, раҳбар ўз хизмат лавозимини суиистеъмол қилиб, қўл остидаги хизматчилар билан ҳисоблашмай қўйди. Билим юртидаги хизматчиларнинг илтимосига кўра шаҳар Кенгаши бу ишга аралашди. Ҳар бир хизматчининг фикрини эшитиб вазиятни таҳлил қилдик. Раҳбарнинг камчиликларини кўрсатиб, уни вазифасидан озод қилишни тавсия қилдик. Бизнинг қатъийлигимиз туфайлигина директор ишдан олинди.

Агар партия кенгашлари раҳбар лавозимларга ўз вакилларини тавсия қилганларида ва шу мақсадга эришганларида эди, бу каби қийинчиликлар рўй бермасди. Чунки, тавсия этган ташкилот раҳбардан хизмат фаолиятини қандай бажараётгани ҳақида ҳисобот олиб туриши, керак вақтда унга тўғри йўл кўрсатиши ёки жиддий чоралар қўллаши мумкин эди.

СИЗДА ҚАНДАЙ ТАКЛИФ БОР?

ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИЛСА

ВАҚТ шиддат билан ўтмоқда. Ватанимизда бўлаётган ислоҳотлар, ўзгаришлар кўламининг нечоғли кенглигига барчамиз гувоҳ бўлиб турибмиз. Давр кўп нарсаларга ўзгартиришлар киритишни тақозо этяпти. Жумладан, партиямиз фаоллари Ўзбекистон Халқ-демократик партиясининг Дастури ва Низомининг айрим жойларини қайта кўриб чиқсалар мақсадга мувофиқ бўлар эди. Улар янги қоидалар билан тўлдирилиши лозим. Масалан, Низомнинг «Партияни ташкил этиш қоидалари» ҳақидаги бобига партия ташкилотлари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардан ҳоли равишда касбкорликлар негизида ҳам тузилишя мумкин», деб қайд этилса, жойларда ишни ташкил этиш осон кўчарди.

А. АБДАЗОВ,
Ўзбекистон ХДП Қибрай туман Кенгашининг партия ташкилотчиси.

●

ҚЎШИМЧА КУЧ КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг «Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг қабул қилинишини бўлажак сайловларга тайёргарликнинг бошланиши деб қабул қилиш керак. Бизни олдинда сайлов билан боғлиқ ташкилий ва сиёсий ишлар кутиб турибди.

Туман ва шаҳарлардаги партия Кенгашлари аппаратида жуда озчилик меҳнат қилаётганини назарда тутиб, қуйидаги таклифни киритмоқчиман: сайловга тайёргарлик даврида ташкилий ва сиёсий ишларни олиб бориш учун Кенгашларда ишлайдиган ходимлар сонини вақтинда кўпайтириш керак.

Т. УМАРОВ,
Ўзбекистон ХДП Чиноз туман Кенгашининг котиби.

●

БИЗ СИЗНИ КУТМОҚДАМИЗ

НАЗАРИМДА партия ходимлари фаолиятида шахдамлик сезилмаяпти. Улар меҳнат жойларида — ташкилот, корхона, муассаса ва хўжаликларда кам бўлишяпти. Партия ҳаётига оид янгиликлардан, кенгашлар иш фаолияти натижаларидан партия аъзоларини ҳамма вақт ҳам хабардор қилиб туришгани йўқ.

Мен шахсан партия ходимларини, айниқса, раҳбарларни меҳнат жамоаларида тез-тез кўришни истар эдим.

Х. ЙЎЛДОШЕВ,
ишчи.

ПАРТИЯ КЕНГАШЛАРИДА

ТЎЙТЕПА. Ўртачирчиқ туман партия кенгашининг бўлиб ўтган пленумида «Миллий истиқлол мафкураси ва уни ҳаётга татбиқ этишда туман кенгашининг вазифалари» ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Ўзбекистон ХДП туман кенгашининг котиби И. Неъматуллаев шу масала юзасидан маъруза қилди.

КЕЛЕС. Ўтган 1993 йил якунлари ва 1994 йилнинг вазифалари Тошкент тумани партия кенгашининг пленумида муҳокама қилинди. Пленум қатнашчилари туман партия ташкилоти ишини яхшилаш юзасидан бир қатор қимматли фикрларни ўртага ташладилар. Шу масала юзасидан қарор қабул қилинди. Пленум ишида вилоят партия кенгашининг котиби Ш. Муҳаммаджонов иштирок этди.

ЧИНОЗ. Бошланғич партия ташкилотлари котибларининг бу сафарги йиғилишлари Чиноз наслчилик давлат хўжалигида бўлиб ўтди. Котиблар хўжалик маъмурияти ва партия ташкилотининг ёшлар орасида олиб бораётган ишлари билан танишдилар. Бўлиб ўтган мулоқотда ҳам айнан шу масала мавзу бўлди. Йиғилганлар олдида ёшлар иттифоқи вилоят кенгашининг биринчи котиби Н. Жабборова, туман партия ташкилотининг котиби А. Носиров сўзга чиқдилар.

КАМАРБАСТАЛАР

ШАҲАР партия кенгашига, уруш ва меҳнат фахрийси Сотиболди ота Қаландаров кириб келганда, кенгаш ходимлари «тиниб-тинчимас қария бу сафар ҳам шаҳар ҳаётига оид муаммолар билан келгандир», деб ўйлашган эди. Янглишишган экан.

— Аввалларн партия сафида бўлмаганман,— дея гап бошлади Сотиболди ота.

— Бунга, очиғи, маънавий эҳтиёж ҳам сезмас эдим. Урушда бўлдик, не-не кунларни ўтказмадик бошимиздан. Урушдан кейинги тикланиш йиллари қўлимиздан келганича меҳнат қилдик. Ўшанда ҳам Ватан тушунчаси бор эди, лекин биласизми, бу тушунча қандайдир мавҳум эди. Мана Ўзбекистонимизнинг мустақилликни қўлга киритганига ҳам икки йилдан ошди. Гапнинг дангали яхши, Ватан, мустақиллик нима эканлигини ёшим етмишдан ошиб энди англаётгандайман. Ҳозирги жўшқин жараёнлар, юртимизнинг дунёга танилиши, Президентимизнинг Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш борасида олиб бораётган изчил ва халқчил сиёсати қалбимни жунбушга келтирди. Бу сиёсатдан четда тура олмаслигимни сездим. Чунки Ватанни озод, эмин-эркин кўриш, мустақиллик йўлида кураша билиш ҳам буюк саодатдир. Мени Ўзбекистон Халқ-демократик партияси сафига қабул қилсангиз. Бу партиянинг ҳаракати, дастури худди менинг кўнглимдагидай...

Шу тариқа Сотиболди Қаландаров Ўзбекистон ХДП аъзолигига қабул қилинди. Эътиборли томони шундаки, Ўзбекистон ХДП сафига кираётган отахонлар, онахонлар Оҳангарон шаҳрида анчагина. Бой ҳаётий тажрибага, маҳалла-кўйда катта обрўга эга бўлган Салим ота Ризаев, Деҳқон ота Шарипов, Мукаррама опа Абдужалолова ва бошқалар партия сафига кирдилар. Содир ота Турсунхўжаев, Абдусамат ота Тошпўлатов каби фахрийлар ҳам партия сафига кириш учун ариза беришди.

Бу шаҳар партия кенгашининг фаол ҳаракати, омма билан ишлашда маҳорати ортиб бораётгани натижасидир. Оҳангарон шаҳар партия ташкилотининг сафи ой сайин ўсиб бормоқда. Улар орасида турли тоифа вакиллари бор. Ёшларнинг партияга муносабати тубдан ўзгарди. «Оҳангароншифер» ижара корхонасидан ишчи Гулбаҳор Туронқулова, ғалла маҳсулотлари комбинатидан чилангар Владимир Ким, қурилиш пластмассаси комбинатидан қуювчи Дилдора Умарова, «Оҳангаронцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси таржимони Шуҳрат Маҳмудов ва бошқа ёшлар келгусида партия сафида туриб ижтимоий-сиёсий фаолиятда фаоллик кўрсатиш ниятидалар.

Шаҳарда ҳозирги кунда 31 бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатмоқда. Қурилиш пластмассаси комбинати, «Оҳангароншифер» корхонаси, 6-механизациялашган кўчма жамланма, «Қўрғон» маҳалласи бошланғич партия ташкилотлари котиблари Бекжон Туронов, Озод Хушназаров, Мавлуджон Ҳисматов, Шовкат Зиёвутдиновларнинг фаоллиги, ташаббускорлиги айниқса диққатга сазовордир.

Кенгаш аввало, омма орасида фаоллик кўрсатиб ўз нуфузини мустаҳкамлаб бормоқда. Яқинда яна икки маҳаллада ҳудудий партия ташкилоти тузилди.

— Шаҳримиз олдида талай муаммолар бўлиб, улар кейинги йилларда аста-секин ҳал этилмоқда,— дейди шаҳар партия кенгаши котиби Алижон Акбаров.— Ташкилотимиз ижтимоий муаммоларни ҳал этишда четда турмаяпти. Ўзи ишлаб чиққан дастурларни бажаришда партия аъзоларига, раҳбар ходимларга таянмоқдамиз. Ҳозирги кунда шаҳарда биронта ободончилик ишлари, маданий тадбирлар йўқки, унда шаҳар партия кенгаши аралашмаган бўлсин.

Ҳа, жумҳуриятимиз мустақиллиги, ҳозирги жўшқин жараёнлар сиёсий партиялардан ўта фаолликни талаб этмоқда. Ўзбекистонимиз равнақи, гуллаб-яшнаши давлатимиз олдидаги тарихий ва мураккаб вазифаларни амалга оширишда Ўзбекистон ХДП Оҳангарон шаҳар кенгаши бир зум ҳам четда турмайди. Зеро, қалбида Ватан туйғуси, мустақиллик ифтихори бўлган ҳар қандай киши шундай йўл тутади.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

ҲОРМАНГ, СОТИБОЛДИ АКА!

ШАҲАР фаолларининг йиғилиши бўлаётган эди. Минбарга кўтарилган Сотиболди ака Қосимбеков вазминлик билан муддаога ўтди.

Солдатский шаҳрининг чегарасидан Оҳангарон дарёси оқиб ўтади. Дарёнинг ортида Оққўрғон туманининг қатор хўжаликлари жойлашган. Ана шу хўжаликларда истиқомат қилаётганларнинг кўпчилиги шаҳардаги 3-қишлоқ қурилиши комбинатида, 81-автокорхонада ва шу каби ташкилотларда меҳнат қилишади. Бозор-ўчар, олди-сотти учун ҳам кўпини тумандан кўпчилик ҳар куни шаҳарга келиб кетади.

Лекин, баҳор ва ёз ойларида Оҳангарон дарёсида сув кўпайиб, вақтинчалик фойдаланиб турилган кўприкни кўмиб қўяди. Ана шу вақтдаги қийинчиликларни кўраверинг, ишга келувчилар йўлни Алимкент—Минчинор орқали соладилар. Тахминан 15—20 чақирим ортиқча йўл юришга тўғри келади.

Аҳоли оғирини енгил қилиш мақсадида бундан 3 йил олдин Оҳангарон дарёсига кўприк қуриш бошланган эди. Аммо иқтисодий қийинчиликлар рўкач қилинди-ю, ўтган йили бошланган иш тўхтаб қолди. Шундан буён бормаган идораси, кирмаган эшиги қолмаганлигини ҳам Сотиболди ака айтиб ўтди. Қурилиш учун мутасадди бўлганларни маромига етказиб танқид қилди. Қуйичирчиқ тумани автомобил йўллари қурилиши бошқармасининг бошлиғи Ғ. Жабборовга ушбу масалани назоратга олишни таклиф қилди.

— Кўприк ҳам битди, деяверинг,— дея пичирлади залда ўтирганларнинг бири иккинчисига.— Бу киши бошлаган ишини албатта охирига етказади.

Фаоллар ҳақида ҳикоялар

Дарҳақиқат шундай. Сотиболди аканинг сўзи билан иши бир эканлигини шаҳар аҳолиси яхши билади. Бундан бир неча йил аввал у шаҳардаги Маданият ва истироҳат боғини ўз оталигига олганлигини, боғни ободонлаштирганини, ўзи бош бўлиб қариялар учун мўъжазгина чойхона қурганини ҳали кўпчилик эсидан чиқаргани йўқ.

Сотиболди ака Қосимбековнинг бундай хайрли ишларининг чеки йўқ. Ўз тенгдошлари ижтимоий ҳимоя қилишнинг барча чораларини кўрмоқда. Шунинг учун ҳам жонкуяр инсон, тиниб-тинчимас Сотиболди акадан ҳамма бениҳоя хурсанд. Ўзбекистон Халқ-демократик партияси аъзоси сифатида туман кенгаши ўтказган барча тадбирларда фаол иштирок этиб, партия сафларини ўстириш ва мустаҳкамлаш, унинг обрў-эътиборини кўтариш ишларига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Солдатский шаҳар ҳудудий бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқда.

Сотиболди ака Қосимбеков шаҳар ёшларининг севимли мураббийси. Туман уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси ўринбосари, Солдатский шаҳар уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси сифатида ёшларни ҳарбий ватанпарварлик, Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялашдек хайрли ишга бош-қош бўлмоқда.

Ҳозирги кунда эса у Ўзбекистон Халқ-демократик партияси Марказий Кенгаши Пленуми тасдиқлаган миллий истиқлол мафкурасини кенг халқ оммасига етказишда жонбозлик кўрсатмоқда. У асосий эътиборни меҳр-оқибат, кексаларга ҳурмат, андиша, тўғрилик, инсоф, саховатли бўлиш каби инсоний қадриятларимизни тиклашга қаратмоқда.

Илоҳим, мана шундай тиниб-тинчимас, давлат ва халқ иши учун фидойи инсонлар жамиятимизда кўп бўлсин.

Х. АҲМЕДОВ.

Маслаҳатлашиб олдилар

ТОШКЕНТ вилояти ва шаҳри ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик тобора кенгайиб бормоқда. Бу ўрамлардаги ХДП туман кенгашлари биринчи котибларининг бўлиб ўтган учрашуви фикримизнинг яна бир далилидир. Вилоят кенгашининг ташаббуси билан котиблар ўзаро тажриба алмашиш учун Ғазалкент шаҳрида тўпландилар.

Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги, туман партия кенгаши ёрдамида учрашув қатнашчилари Ғазалкентдаги озиқ-овқат корхонасида, Ўртачирчиқ ГЭСлар тизмасида бўлишиб, бу жамоалардаги бошланғич ташкилотлар фаолияти билан танишдилар, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш борасидаги ишлар билан қизиқдилар.

Котибларда, айниқса, вилоят партия кенгашининг аъзоси, Ўртачирчиқ ГЭСлар тизмасининг директори Тоҳир Муҳаммадаюповнинг суҳбати катта таассурот қолдирди. Суҳбат давомида корхона раҳбари котиблар диққатини бир қатор долзарб масалаларга қаратди. Жумладан, байналмилал тарбияга эътиборни кучайтириш лозим, дейилди. Маҳаллий ёшлардан саноат корхоналари учун етук мутахассислар тайёрлаш ишига партия ташкилотлари бош қўшсалар мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Бу каби фикрлар, шунингдек, партия ички ҳаётига оид масалалар учрашув давомида бир неча бор ўртага ташланди. Котиблар бу борада ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Тошкент вилояти ва шаҳри ҳамда туманлар партия кенгашларининг котиблари ўзаро ҳамкорлик асосида ишларни ташкил этишга келишиб олдилар. Учрашувда Ўзбекистон ХДП вилоят кенгашининг биринчи котиби Ў. Турғунов, шаҳар кенгашининг биринчи котиби Ш. Шоисломовлар иштирок этдилар.

САФИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ОҚҚЎРҒОН РАЙОН кенгаши бошланғич ташкилотларида аъзолар сони тобора ортиб бормоқда. Жамоат ташкилотлари, корхоналар, муассасаларнинг меҳнат жамғармалари билан ўзаро ижодий муносабатлар яхши йўлга қўйилганлиги туфайли шундай самарага эришилаётир.

Барча бошланғич партия ташкилотларида ЎзХДП ҳужжатларини ёзиш ва топшириш бўйича маълум ишлар қилинмоқда. Ушбу муҳим сиёсий тадбирни ташкилий жиҳатдан уюшган ҳолда ўтказиш масаласи бюро йиғилишида муҳокама этилиб чоралар белгиланди ҳамда бошланғич партия ташкилотлари котиблари иштирокида амалий семинарлар ўтказилди. «Оққўрғон», Сегизбоев номли давлат хўжаликлари, «Гулистон», «Маданият», Ҳ. Олимжон, Навоий, Охунбобоев, А. Икромов номли жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилотларида билет топшириш қизиқарли ўтди. Ҳозирги кунгача 1158 кишига партия билетлари ёзилди ва шундан 1148 таси топширилди.

Таъсис йиғилишидан кейинги давр мобайнида режа асосида 6 марта пленум, 18 марта ижроия бюро йиғилишлари ўтказилди. Йиғилишларда партиявий сиёсий мавзулар билан бир вақтда Президент фармонлари бажарилишини таъминлаш, хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришга оид масалалар ҳам муҳокама этилмоқда.

Уларни тайёрлашда ижроия бюро аъзолари, партия кенгаши ходимлари, бошланғич партия ташкилоти котиблари фаол қатнашмоқдалар. Туманда партия сафлари сонини ошириш юзасидан амалий ишлар олиб борилмоқда. Шу давр ичида 257 киши партия сафларига кириш истагини билдириб ариза берди, улар 10 миллат вакилларидир.

Аъзолик бадалларини ўз вақтида тўплаш ва жамғарма банкига ўтказиш борасида бошланғич партия ташкилотлари маълум ишларни амалга оширмоқдалар. 1992 йил қабул қилинган бюро қарорига асосан аъзолик бадалларини тўплаш, уни расмийлаштиришга аниқ шахслар белгилаб қўйилган.

ЎзХДП Низомининг 39 бандига биноан бошланғич партия ташкилотларининг қарорлари билан моддий шароити оғирлиги ва саломатлиги заифлиги туфайли 200 киши аъзолик бадалларини тўлашдан озод этилганлар.

Туман партия ташкилоти бозор иқтисодиётига ўтилаётган ҳозирги даврда ўз аъзоларининг диққатини халқнинг тинчлигини таъминлашга, жойларда барқарорликни сақлашга, партия раиси, Президент Ислом Каримовнинг фармонларини бажаришга қаратмоқдалар. Улар турли байрам ва тантаналарни ўтказишда фаол иштирок этмоқдалар. Партия аъзоларининг ташаббуслари билан ёрдамга муҳтож қариялар, ногиронлар, кўп болали оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийларига ғамхўрликлар кўрсатилмоқда, уларга моддий ёрдам берилиб, хайриялар уюштирилмоқда.

А. ҚОСИМОВ,
ЎзХДП Оққўрғон туман кенгаши биринчи котиби.

● ТОШКЕНТ техника дорилфунуни қошида ректорат ташаббуси билан очилган республика миқёсидаги миллий лицей-интернатда 230 дан зиёд иқтидорли ўқувчилар барча фанлардан чуқурлаштирилган тарзда билим олишмоқда. Улар республикамизнинг турли вилоятларидан ва Тошкент шаҳридан ҳокимликлар йўлланмаси билан келишган. Бу даргоҳда малакали ўқитувчилар ва дорилфунуннинг электроника, механика-машинасозлик, энергетика ва бошқа марказлари мутахассислари билим беришмоқда. Лицей директори Жуманазар Ҳусановнинг айтишича, бу ерда ҳар 45 кунда тестда ўзига хос имтиҳон ташкил этилар экан.

СУРАТЛАРДА: лицей ҳаётидан лавҳалар.

А. ТЎРАЕВ суратга олган.

Саҳифани Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти кенгаши жамоатчи мухбирлар ҳайъатининг раиси Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ тайёрлади.

• *Хусусийлаштирилган фермаларда*

«САНГАНАК» МУАММОЛАРИ

ҲАЁТДА ҳар кимнинг ўз йўлини танлаб олиши ҳар хил шароитда кечади. Айримлар аниқ мақсадни дилга жо қилиб олишгач, унга эришмагунча қўймайдилар, тиниб-тинчимайдилар. Тош келса кемирадилар, сув келса симирадилар. Баъзилар эса енгилнинг остидан, оғирнинг устидан юрмоқчи бўладилар. Меҳнаткаш Абдурашид Норхўжаев биринчи йўлни танлаб олди. Самарқанд қишлоқ хўжалиги илмгоҳининг зоотехника куллиётини бундан йигирма йил илгари тугаллагач, фермада мутахассислиги бўйича ишлай бошлади. Ана шундан буён жуда кўп раҳбарлар билан мулоқотда, ҳам фикр бўлиб, меҳнат қилишига тўғри келди. Ҳар бир раҳбарнинг чорвага муносабати ўзига хос. Бириники бирига ўхшамайди, албатта. Улар орасида шундайлар ҳам бўлдики, сўзда чорвани ривожлантирамиз, ундай қиламиз, бундай қиламиз, деб ваъда берди-ю, лекин фермага камдан-кам қиё боқди. Тармоқни ривожлантиришда кўрсатадиган амалий ёрдамлари сезилмоқда. Лекин ҳолисанилло айтганда баъзи бир раҳбарлар чорва «пахтага тушган зарпечак» деган ўринсиз таънани олиб ташлаш учун чорвадорларга астойдил кўмаклашишга ҳаракат қилишди. Энг муҳими улар зоотехникнинг фикр-мулоҳазаларини тинглаб, қадрлаб, қўллаб-қувватлаб, яхши ишларини, тажрибаларини рағбатлантирдилар. Ана шундай йилларда хўжалик фермаси оёққа тургандек бўларди. Мажлисларда, йиғинларда мақталарди.

Лекин барибир фермада меҳнат қилаётганлар эгалик ҳиссини астойдил туймаганликлари учунми, чорвачиликни ҳар жиҳатдан юксалтириш, уни фойдали тармоққа айлантириш мушкуллигича қолаверди.

Бу орада фермада фавқулодда ҳодиса юз берди. Вилоят миқёсидаги текширувчилар фермани элак-элак қилишди. Маълум бўлишича, молларнинг, айниқса, сигирларнинг соғлигига путур етган, уларнинг кўпчилигини аллақачоноқ «чиқит»га чиқариб юбориш керак эди.

Абдурашид ҳайрон бўлиб қолди.

Ахир ҳар йили икки-уч марта район мол дўхтирлари келиб, текшириш ўтказишарди-ку! Ҳаммаси жойида, деб расмийлаштириб кетишарди. Биз ҳам ишонардик. Бирор марта огоҳлантиришмади-ку!

...Шундай қилиб, янги бир муаммо кўндаланг бўлди. Фермани «касал», «ярамайдиган» сигирлардан тозалашга киришилди. Катта машаққатлар билан сигир қилиб етиштирилган 160 га яқин говмуш гўштга топширилди... Бошқа илож йўқ эди. Абдурашид уёққа югурди, буёққа югурди, раҳбарлар билан учрашди, ҳисоб-китоб қилди. Фермадаги соғин сигирлар подасини тўлдириш учун чораларини излади. Хўжалик маъмурияти зоотехникни қўллаб-қувватлади, пул ажратилди. Янгидан зотли ғунажинлар сотиб олинди. Икки йилда фермадаги қорамоллар бош сони 335 тага етди. Айни кунларда шундан 120 боши соғин сигир.

1993 йилда бурноғи йилга нисбатан 12 тонна сут кўп соғиб олинди.

Лекин... халқда гап бор. Ўзинг хўжайин бўлмагунингча кўрган кунинг на бўлур! Ҳукуматимиз қайта-қайта айтяпти-ку, мол-мулк ўз эгасини топсин, фермаларни хусусий қилиб олинглар!

Биз ҳам шундай қилмасак бўлмайдиганга ўхшайди.

Абдурашид чорвадорлар билан маслаҳатлашди.

Қандай бўларкин, деб чўчиганлар ҳам бўлди. Абдурашид далда берди.

— Дастлабки кезларда қийналишга қийналамиз,— деди Абдурашид,— чунки биз «тайёр» фермани олаётганимиз йўқ. Тутдай тўкилиб ётипти. Лекин қаттиқ ишласак, бир-икки йил ҳар қанақа оғирчиликни зиммага олсак, тўғри йўлга тушиб оламиз.

Хўжалик маъмурияти ҳам қўллаб-қувватлади. Ферма биноси, мол-ҳол, техникалар ҳисоб-китоб қилиниб, 235 миллион сўмга баҳоланди. Бу маблағ 27 чорвадорга тақсимланадиган бўлди. Ҳиссадорлик жамияти тузилади ва ҳар бир чорвадор ана шу жамиятга аъзо бўлиб киради. Қарз оз-оздан узиб борилади.

Шундай қилиб, Бўка районидаги «Паркент» жамоа хўжалигида фермерликка дастлабки қадам қўйилди.

Ферма илгари хўжалик таркибида бўлганида чорвадорлар икки-уч ойлаб маош олишолмасди. Абдурашид энг аввало ана шу муаммони бартараф этишга аҳд қилди. Маҳсулотни сотишдан тушадиган маблағни қатъий ҳисоб-китоб қилиб чорвадорларга ҳар ойда вақтида маош бериб боришга эришилди. Силжиш бошланди.

— Хусусийлаштганимизга бор-йўғи етти ой бўлди,— дейди Абдурашид.— Ким билади дейсиз, қишнинг бундай қаттиқ келиши ва чўзилишини. Лекин биз ҳаракатимизни қилиб қўйган эдик. «Уришиб-талашиб», «сануман»га бориб бўлса ҳам анча миқдорда маккажўхори дони жамғариб, кўплаб силос бостириб, пичанни ғарамларга бостириб қўйган эдик. Расамади билан тақсимлаб бораяпмиз. Қишлов тугагунча бемалол етса керак. Дастлабки қадамларимиз бироз бўлса-да, бизни келажакка умид боғлашга руҳлантиряпти. Харид нархларининг ошганлиги-чорвадор меҳнатининг ҳаққи равишда қадр топаётганлиги деб биламиз. Банкдаги ҳисобимизга мўлжалдаги пул тушиб турибди. Ойлигимизни сўрадингизми, ҳозирча камроқ. 55—60 минг ўртасида. Чунки бунинг бизга боғлиқ бўлмаган сабаблари бор. Сигирлар асосан биринчи бузоқлаган ғунажинлар. Биринчи йили улар камроқ сут беради. Даромад ҳам шунга яраша бўлади-да. Яна бир-икки йилдан кейин бу сигирларнинг ҳар биридан ўртача 10—11 литрдан сут соғиб олишга эришишимиз турган гап. Ана шунда даромад ҳам мўмай бўлади.

— Очиғини айтинг,— деб сўраймиз ундан,— ўзингизни ҳақиқий фермер деб ҳисоблай оласизми?

Абдурашид ўйланиб қолди.

— Ҳозирча ундай деб айтолмаймиз. Лекин яқинда Вазирлар Маҳкамасида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар, чорвачиликда ислоҳотни такомиллаштириш ва фермер хўжаликларига зарур шарт-шароитлар яратиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинган мажлисда Президентимиз И. Каримов биз фермерларнинг дилидаги гапларни айтдилар. Биз аминмизки, эндиликда фермер хўжаликлари мавқеини, обрўсини оширишга, тадбиркорликка кенг йўл очиш, муаммоларни бартараф этиш, тўсиқларни олиб ташлаш юзасидан амалга ошириладиган чоралар келгусида яхши самаралар беради.

— Бугунги куннинг энг муҳим вазифаси,— деб айтди И. Каримов.— аграр соҳани, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, бутун иқтисодиётимизни ҳал қилувчи масала бу одамларимизнинг ишга, меҳнатга муносабатини тубдан ўзгартиришдир. Бу масаланинг ечими эса мулкчилик шаклларини ўзгартиришда, мулкни ўз эгасини топиб унга беришдадир.

Шу маънода оладиган бўлсак, ферманинг хусусийлаштирилиши айни муддао бўлди. Эндиликда хусусий ферма базасида тадбиркорликни ривожлантириш учун ҳам кенг имкониятлар очилади. Бунинг учун мутасаддиларимиз, маъмурият билан биргаликда кўп муаммоларни ҳал қилишимиз керак. Ўзимизни ўнглаб олгунимизча уларнинг ёрдамига муҳтожмиз. Энг аввало бизга белгиланган миқдорда ер ажратилиши керак. Бу ерда чорва озуқаси экиш билан бирга сабзавот ҳам етиштирамиз. Ҳар қаричидан унумли фойдаланиб, ҳосилни яхши сақлаб, йил давомида тежамкорлик билан ишлатамиз. Ҳозирча эса ем-хашакни хўжаликдан пулга сотиб олаяпмиз. Ёқилғи-мойлаш материаллари масаласи ҳам долзарб. Нега фермер хўжалиги учун фонд бўлмаслиги керак?! Фонд ажратилса тегишлисини олиб келиб, ўзимиз сақлаб режали ишлатардик. Шу ҳисобга ҳам анча пул иқтисод қилинарди. Ҳозирча ялиниб кун ўтказяпмиз. Учинчидан, бизга техникадан, айниқса, ҳайдов тракторларидан ёрдам бериб туришлари керак. Бор техникаларимизга эҳтиёт қисмлар зарур. Фермани техника жиҳатдан бутунлай янгидан қуроллантиришимиз муҳимдир. Бир неча йиллаб бу соҳага ҳеч ким эътибор бермай келди. Бор техникалар асраб-авайланмади, кўплари ишдан чиқиб бўлди. Эгасиз эди-да, қаранг, ҳозир биз сигирларни қўлда соғаяпмиз. Ферма биноларига сигирлар сув ичадиган механизмлар ҳам ўрнатилмаган хатто,

ган гаплари ҳам, режалари ҳам кўп экан. Ота-боболаримиз от-аравадан фойдаланишган-ку. Нега шу удумга қайтмаймиз? Шунга келишдик. Яқин вақт ичида иккита от-арава ташкил қилмоқчимиз. Фойдаси катта бўлади. Баъзида арзимаган миқдордаги сутни боғчага ёки хўжаликнинг бошқа бир эҳтиёжи учун етказиб бериш керак бўлади. Ана шунда машинани овора қилиб юрмаймиз. от-арава кифоя. Шу ҳисобга ҳам анча маблағ тежалади.

Ҳар бир одам, ҳар бир касб эгаси, ҳар бир чорвадор ҳам ишбилармон бўлиши керак. Қандай қилиб бўлмасин, даромадни кўпайтириш йўлларини излаш зарур. Қуруқ хом ашёни сотиш билан бойиб бўлмайди, буни яхши биламиз. Шунинг учун кичик корхоналар, қайта ишлаш цехларини очиш талаб этилмоқда. Ҳозирча имкониятимиз йўғ-у, лекин, шундай пайт келадики, биз сут ва гўштни қайта ишлаш цехини, албатта, очамиз. Сариёғ, қаймоқ, сузма, хасип-гўшт тайёрлаб халққа етказиб берсак жон-жон деб олади-да!

Бу хусусий фермада яна бир хайрли ишни бошлаш арафасида турибдилар.

— Яширадиган ери йўқ.— дейди Абдурашид,— қишлоқ жойларга давлат томонидан гўшт етказиб берилмайди. Ҳар бир хонадон чорва боқиб, вақти-вақтида гўшт учун мол, қўй сўяди. Кўп ҳолларда терисини топшириш сансалорликка учрайди. Нега бу териларни йиғиб олиб, қайта ишлаш керак эмас? Нега кўнчилик касбини унутиб юбордик?! Бу касбни албатта. тиклаш керак. Ферма қошида чоғроққина терини қайта ишлаш цехи очсак қандай бўларкин? Ўзингиз бундай мулоҳаза қилиб кўринг-а. Ҳозир битта камарнинг нархи икки-уч минг сўм туради. Битта тери қайта ишланиб, чарм ҳолига келтирилса ундан кам деганда 20—25 та камар олиш мумкин. Бу оддий ва жўн ҳисоб-китоб. Аслида-ку, чармдан жуда кўп нобёб ва қимматбаҳо кийим-кечак, маҳсулотлар тайёрлаш мумкин-ку. Қани, ўша терилар?!

Фермада шундай цехни очишга тайёргарлик кўриляпти. Хом ашё ҳам йиғиб қўйилди.

— Булар келгусидаги режаларимиз,— дейди Абдурашид,— омон бўлсак қарздан ҳам қутуламиз, ферма ёнга қолади. Ишларимиз яхши бўлиб кетишига, чорвадорларимизнинг турмушлари яхшиланиб, бой-бадавлат яшашларига ишончимиз комил. Бунинг учун қаттиқ ишлашимиз, заминни мустаҳкамлаб олишимиз керак. Яқин вақт ичида сигирлар сонини 140—150 га етказамиз. 20 та таначани сўкимга боқамиз. Кузда гўштга топширамиз. Ана шунинг ўзидан қанча-қанча миллион даромад қилишимиз мумкин.

Биз Адаш Мамбетов, Арофат Тўлаева, Иброҳим Арслонов, Ортиқ Бойхўжаев, Акмал Алиев, Рустам Тўлаев сингари чорвадорлар ва мутахассислар билан суҳбатлашдик. Уларнинг кайфиятлари яхши эди. Афсус, деб айтишди улар, бу усулга аввалроқ ўтмаганимизга ачинамиз. Шу пайттача анча ўзимизни ўнглаб, тиклаб олган бўлардик. Лекин ҳечдан кўра кеч. бўлса ҳам майли дейдилар-ку. бунисига ҳам шукур.

Суҳбатдан шу нарса маълум бўлдики, улар фермадаги мол-мулкни ўзлариники, деб биладилар. Бу ердаги бойликни эҳтиёт қиладилар, асраб-авайлайдилар. Уйда «бемалол», «хотиржам» ўтиролмайдиган бўлиб қолдик, деб ҳазиллашишди улар. Тезроқ фермага борақолайлик, ем тарқатиш, соғин вақти ўтиб кетмасин. Ўзимизга зиён бўлади. Анови говмуш «етилиб» турган эди. Бузоқлаб қўймаган бўлсин. Янги туғилганлари дуркун, тетик ўсса, ғунажин сигир бўлганда серсут бўлади, касалликка чалинмайди».

Хуллас, ҳар бир чорвадорнинг фикри-ёди фермани тезроқ оёққа турғазиш, маҳсулдорликни, демакки, фойдани кўпайтириш билан банд. Ана шу мақсад йўлида бор-кучлари, тажрибалари, маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Мана шуни айтадилар-да, эгалик ҳиссини чуқур англаш деб. Биз аминмизки, бу ҳис, бу астойдил, кўнгилдан чиқариб қилинаётган ҳаракатлар яқин вақтлар ичида ажойиб ва қувончли самаралар беради. Хусусий ферманинг мўл-кўлчилик яратишга қўшадиган ҳиссаси тобора салмоқли бўлади.

● ҚИШЛОҚ ХАБАРЛАРИ

ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ

Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари оилавий пудрат асосида меҳнат қилмоқдалар. Бозор иқтисодиётига ўтиш шарт-шароитлари дала меҳнаткашларини ана шунга мажбур этмоқда.

Оила пудрати, айтиш мумкинки, ўзини тўла оқлаяпти. Чунки. хўжалик бошқаруви уларнинг ерларини ҳайдаб бериш, уруғлик ва кўчатлар билан таъминлаб боришга кафолат берган. Натижада режалар ошириб адо этиляпти, ҳар бир деҳқон меҳнатига яраша ҳақ олаяпти.

Янги, 1994 йил деҳқончилик мавсуми қут-баракали бўлиши кутилмоқда. Оилавий пудрат аъзолари ўтган йили экиб қўйган 20 гектардаги кузги пиёз, 10 гектар ердаги саримсоқ пиёз пайкалларида. ҳадемай, парвариш ишлари бошлаб юборилади. Хўжаликнинг иссиқхоналарида помидор, бақлажон, болгар қалампири, карам кўчатлари етиштирилмоқда.

КУЗЛАРИ ЙУЛДА

Ушбу хўжаликда 30 йилдан буён ўз ҳайдовчилик касбини ардоқлаб келаётган Наби Маликовни танимаган одам йўқ. Уни ҳамма бирдек ҳурмат қилади. ҳожатбарор, деб атайди. Бунинг боиси бор, албатта. Доим хизматга шай. Яхши қарагани учун «ГАЗ-52» машинаси мана ўн йилдан ошдики, созлашга муҳтож эмас. •

Ҳозирги иқтисодий қийин шароитда тежамкорлик қандай яхши нарса. Бугун нима танқис — эҳтиёт қисмлар, бензин танқис. Демак, уни қадрлаш керак. Наби Маликов худди шундай йўл тутяпти. ҳар ойда 15-20 литр бензинни тежаб қолаяпти. Бунинг маъноси, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари маҳтал бўлиб қолмаяпти, улар истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб берилаяпти.

Бу ҳалол ва заҳматкаш ҳайдовчининг меҳнати жамоа хўжалиги бошқаруви томонидан доим рағбатлантириб келинмоқда.

Т. САФАРОВ.
Тошкент тумани.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 28. II

● УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 Кинолавҳа.
19.25 Бир жуфт қўшиқ.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Яшил бойлигимиз».
21.30 Бир асар тарихи. Ойбекнинг «Навоий» романи ҳақида.
22.40 «Ҳуқуқий жамият сари».
23.10 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.30 Фильм-концерт.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Истиқбол эгалари».
21.25 «Жиноят ва жазо». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 Мультфильм.
18.40 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.55 «Гол».
19.25 «Миниатюра».
19.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 37-серия.
20.10 «Кремль devори ортида».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Сен бу ерда бахтлимисан, Рудольф Нуриев!». В. Вульф.
22.10 «Матбуот-экспресс».
23.15 Олимпиада кундалиги.
23.40 «Ўтган кунлар, ўтган оқшомлар...». Татьяна Окуневская. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
00.55 «Кино талаб қилинади».

● «ДУБЛЬ IV»

21.55—22.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.50 «Асил ҳолича».

Сешанба, 1. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Чипполино». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Алгоритм ижрочилари.
11.00 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Атом ва унинг тузилиши.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.35 Мухбирлар ҳикоя қилади.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Мусаввир». Телефильм.
19.35 «Сен баҳорни соғинмадингми!». Адабий-мусиқий композиция.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ислоҳот ва масъулият».
21.20 Актёрлар ва роллар. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абдушоир Салимов.
22.20 «Танҳо сузиш». Бадиий фильм.
23.50 «Ўзбекистон» ахбороти.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Мени ўлди десалар ишонма». Бадиий фильм.
20.30 «Йўлингиз бехатар бўлсин!».
«ОМАД» таништиради:
21.15 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Парда ортида».
18.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 «Протокол сатрларида».
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Бомонд».

фильмлари. «Юрак тош эмас». 1-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Режиссёр Я. Пчёлкин фильмлари. «Юрак тош эмас». 2-серия.
00.45 «Матбуот-экспресс».
00.55 «Қитъа: кеча ва бугун».
01.30 «MTV».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.55 «Сиёсат майдонида».

*

21.50—22.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.50 Санъат майдони. «Шунчаки дўстлар» фестивали.
23.30 «Ҳеч ким унутилмайди».

Чоршанба, 2. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Давроннинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Термоэлектр ҳодисалари. Вакуумда электр токи.
11.00 «Кичкинтой» студияси. «Мусиқа менинг қалбим».
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Зиндона сири». Телефильм.
18.25 Лотин имлосига муқаддима.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.35 «Тилга эътибор».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
21.45 Замонавий ўзбек қўшиқларининг «Анор» телевизион танлови.
22.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.55 «Туш ўнгидан келди, ёки Чемодан». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Спринт».
19.35 «Дарвоқе...»
20.00 «Шаҳар юмушлари».
21.00 «Олтин қидирувчи». Бадиий фильм. 1—2 сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Театр+ТВ: Константин Райкин йирик планда».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 Катталар учун мультфильм.
21.50 Футбол. Чемпионлар лигаси. «Спартак» (Москва) — «Барселона» (Испания). «Лужники» Катта спорт майдонидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Матбуот-экспресс».
23.55 Янгиликлар.
00.30 «Максима».
01.00 Футбол. «Уэмбли сари йўл».

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—20.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 286-серия.
20.55 «Кутиш зали».

*

21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «Россия қобусномаси».
23.25 «Мансаб алифбоси».

Пайшанба, 3. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

фильм.
10.50 «Таълим ва ислоҳот».
10.35 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.25 «Ёшлик» студияси. «Садо».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Бизнес мактаби».
18.40 «Унутилган ўйинлар». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Ботма, қуёш!» Публицистик кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Ўзбек куй ва қўшиқларидан концерт.
21.30 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Қодир Маҳсумов.
22.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.50 «Маҳбубим, азизим, суюклигим». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Шифокор суҳбати.
20.15 «Пульс». Хабарлар.
20.30 Телефильм.
«ОМАД» таништиради:
21.00 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Лабиринт».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Кинопанорама».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Останкино» телеканалида биринчи марта. «Шоҳона ов». 1 ва 2-сериялар («Ленфильм», «Голос» киностудиялари).
23.50 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.35 Футбол. Чемпионлар лигаси.

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.00 «Соло».
20.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 287-серия.

*

21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «Ўз-ўзига режиссёр».
23.25 «Март ойининг киноси».

Жума, 4. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Болажон қиз». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология. Йиртқичлар туркуми.
11.00 «Ота—ўғиллар». Телефильм.
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Бола бошидан...». Мактабгача тарбия масалалари.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Тошкент—Сиэтл». Телефильм.
18.25 «Тадбиркор».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 Телефильм.
19.30 «Ўзбекона лутф».
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Бевосита мулоқот.
21.50 «Хонанда билан учрашув». Илҳом Иброҳимов.
22.25 «Марду майдон». Бизнес-шоу. Сирдарё вилоятидан кўрсатув.
23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Мусиқий меҳмонхона».
20.05 Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ҳамкорлик уфқлари».
21.35 «Аёлни қидиринг». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатуалар тартиби.
18.25 Маданият янгиликлари.
18.35 «Инсон ва қонун».
19.05 «Америка М. Таратута билан».
19.35 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Детективлар клуби»да. «Коплан». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. (Франция — Швейцария). 1-фильм.
23.05 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
23.20 «Академия».
23.50 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.35 «Музобоз».

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.55 Киномарафон. «Швециядаги қаср». Бадиий фильм. «Севги маъбудаси» туркумидан.

*

21.45—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.00 «К-2» таништиради. «Иттифоқда танилган. Лидия Смирнова».

Шанба, 5. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Ўн минг бола ва яна бир бола». Бадиий фильм.
10.40 «Шоҳрух» клуби.
11.10 «Кичкинтой»га хат келди.
11.40 «Иқтисодимиз таянчлари». Бекобод металлургия комбинатининг 50 йиллигига.
12.10 Хор куйларидан концерт.
12.40 «Мулоҳаза». Аббос Бакиров номидаги Андижон Ёшлар театри ҳақида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
18.40 «Шеърий дақиқалар». Фароғат Камолова.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.25 Эълонлар.
19.20 Санъат усталари ижросида концерт.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ижодий учрашувлар». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимов.
21.50 «Рақслар гулдастаси».
22.20 Телевизион миниатюралар театри.
23.00 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Болалар учун. «Табассум».
20.15 «Етти кўл». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «СПИД муаммоси». Бевосита мулоқот.
21.50 «Қиз-Жибек». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».

* * *

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.30 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 5-фильм.
19.00 «Ҳафтанинг акс садоси».
19.30 П. Вирский номидаги Украина Давлат академик рақс ансамблининг концерти.
20.00 «Қадри билинди...». Рина Зеленая.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Филин ва мушукча». Бадиий фильм премьераси.
23.15 Галина Вишневская «Останкино»да.
00.05 Янгиликлар.
00.40 «Минг бир кеча». Мусиқий кўрсатув.
01.40 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

14.15—18.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
14.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
14.25 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўли».
15.10 «Безнен мирас» (татар тилида).

гилар». Джон Мейджор.
16.10 «Дидар» (қозоқ тилида).
16.55 «Умид» (уйғур тилида).
17.45 «Бу ажиб дунё».

*

18.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.05 «Сталин сиз билан!». Видеофильм премьераси.
19.35 «Усталар». Татьяна Лаврова.
20.20 Телеэкранда премьера. «Аёл ҳамма учун». Бадиий фильм (субтитр билан).

*

21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «А» программаси.

Якшанба, 6. III

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 56—57 сериялар.
10.40 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
11.10 «Сирли сандиқ».
12.00 Ёш спортчилар мактаби.
12.30 «Сўғдиёна» миллий камер оркестрининг концерти.
13.05 Цирк! Цирк! Цирк!
14.00 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик-мусиқий кўрсатув.
15.00 Телевизион миниатюралар театри.
15.40 Тижорат канали: «Ислоҳот одимлари».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
18.30 «Фан уфқлари».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда...».
19.50 Хуршида Ўрунова куйлайди.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 «Ёшлик» студияси. «Зиё».
22.10 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.30 Янгиликлар.

● УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
17.00 «Мультфейерверк».
17.30 «Курьер».
17.45 «Турли икир-чикирлар».
18.05 «Ҳар соҳадан бир шингил».
18.15 «Рок ҳақида».
18.35 «Совға».
19.00 «Даракчи».
19.10 Эълонлар.
19.15 «Видео-О».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Курьер».
21.15 «Мода тарихидан».
21.35 «Шарқ дурдоналари».
22.00 «Даракчи».
22.10 Эълонлар.
22.15 «Видео-О».

● «ОРБИТА IV»

18.30 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.45 «Ҳунарли хор бўлмайди».
18.50 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
19.40 Мультфильм.
19.50 Эстрада концерти.
20.00 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради: «Тузалмас». Бадиий фильм премьераси (Франция).
22.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
22.45 «Кино юлдузлари зиёфати».
23.30 «Мариинсида променад».
00.15 Янгиликлар.
00.30 «Мовий тунлар» кабареси. Мусиқий дам олиш кўрсатуви.
01.05 «Катта сайр».

● «ДУБЛЬ IV»

14.40—18.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
14.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
14.50 «Дунё аёллари». Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланади.
15.50 «Чинсэн».
16.30 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
17.10 «Дилга яқин қўшиқлар».
17.45 «Бу ажиб дунё».

*

18.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.25 Киномарафон. «Малина Клевская». Бадиий фильм. «Тарих саҳифалари» туркумидан.

*

21.35—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.00 «Гоголь уйида кечалар». Кўрсатувни И. Золотусский

● АДАБИЙ МЕРОСИМИЗНИ ЎРГАНАМИЗ

ЭРУР ТОЖИКЧА МИЖГОНУ КЎЗИ АММОКИ ТУРКОНА...

Нигори турку тожиким этар юз уйни вайрона,
Эрур тожикча мижгону кўзи аммоки туркона. — дейди, «Девони Фоний» да Сайид Қосим Анварга татаббуъсида улуғ шоир Мир Алишер Навоий. Шоирнинг шу кунларда муборак таваллуд саналари нишонланиб, руҳи покишод бўлмоқда. На танҳо туркий халқлар томонидан, балки аҳли башар уни чексиз эҳтиром ила ёд этмоқдалар. Ҳар доим муштарийлар кўнглини ранг-баранг топилдиқлар билан хушнуд этиб келган «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси мумтоз Шарқ шеърияти вакиллари билан рўзномахонларни баҳоли қудрат таништириб бормоқчи. Бу хайрли ишни улуғ бобомиз, жаҳон адабиётига муқаддас туркий тилимиз билан кириб келган ва абадул-абад Низомий, Жомий, Румий, Ҳофиз ва Саъдийлар қаторидан ўрин олган Алишер Навоийнинг форсий шеърлари таржимасини армуғон этишдан бошладик...

ЭНДИ икки оғиз шоирнинг туркий ғазаллари ва унинг талқини хусусида: «Навоий кўнглини буздинг, висолинг бирла маъмур эт!» — дейди улуғ шоир хаёлий маъшуқасига ўз ғазалиётининг маҳзун сатрларининг бирида. Бироқ шоирнинг дарди абадий, инсоний ишқ-муҳаббат исёни алангасини висол зилоли ўчиролмайди. Шоир ёнади, ёндиради.

Мумтоз Шарқ шеърияти даҳолари Фирдавсий, Низомий, Жомийлар унга сўз сеҳрининг маснавиёт жанридаги илҳомчиси бўлса, ғазалда Ҳофизи Шероз, пири замона Муслиҳиддин Шайх Саъдий, Камол Хўжандийлар раҳнамо ҳодий эрди.

Навоий ғазалиёти сўфизм ғояларини тўла қамраб олган бўлиб, Ишқи илоҳий ва мажозий шу қадар уйғунлашиб кетганки, китобхонга оҳорли завқ, кўтаринки руҳ, салоҳият бахш этади. Шоир шеъриятининг асосини муҳаббат мавзуи ташкил этади. Инсон қандай диний мазҳаб ва қайси сиёсий тузумдаги давлатда яшамасин, севгининг ранги, туси, маълум бир қоидаси йўқ. Муҳаббат — бу инсон қалбининг гўзалликка интилиб яшаши, ҳамдилу ҳамдаврон топиши.

Тан олиб айтиш керак, Шўролар ҳукмронлиги даврида адабиёт, санъат, ҳатто мумтоз адабиёт, шу жумладан ҳаёт, ишқ ва муҳаббат ҳам «янгича» шаклда талқин қилинди. Салла ўрнига шапка кийдирилди. Айрим замона уламолари, кўплаб мумтоз шеърият даҳолари, жумладан улуғ Навоийни ҳам даҳриёна байтлар битган деб, жар солдилар.

Ҳар ким ўз замонаси фарзанди. Совет даврида диндан қайтганлар яна динга кирмоқда. Бугун мустақил Ўзбекистон республикасида қадимий қадриятларимиз, маданий меросимиз, маънавият оламимиз асл ҳолида тикланар экан, инқирозга учраган машъум идеологиядан ўзни покламоғимиз, улуғ Навоий ижодига ҳам янгича кўз билан назар ташламоғимиз керак.

Айрим мунаққидлар «замонавий» деган иборани ўйлаб топиб, бошни қотирган пайтлари ҳам бўлди. Навоий ижоди ҳақида ҳам шундай башоратлар мўл. Ҳар бир фозил ўз даражасида ёинки ўзидан пастроқ уламога ташҳис-баҳо қўйиши мумкин.

Навоийнинг ижодига баҳо бермоқ, учун Жомий бўлмоқ, керак. Ҳазрат севимли шогирдлари ҳақида шундай ёзадилар:

Алишери Навоийким азалдан,
Эрур машҳур ҳар шеъру ғазалдан.
Шижоат бешасида паҳлавон ул,
Али ҳам шер машҳури жаҳон ул.
Номин пинҳона олдим чунки тилға,
Лозим деб билмадим шов-шувин элға.

Ёки Абдураҳмон Жомийнинг жияни Абдуллоҳ Ҳотифий фахр ила:

Рустамдек шамширда, Моний қаламда,
Алишер миллатнинг фахри оламда,—

деб улуғ шоирнинг таърифини келтиради.

Ҳазрат Навоийнинг ўзлари ҳам:

Эмас осон бу майдон ичра турмоқ,
Низомий панжасига панжа урмоқ.

деганида, бир томондан ўз иқтидори қудратига ишора бўлса, иккинчи томондан даҳолар ила тенглашмоқ ғоят оғир эканлигини эътироф этади.

Аммо шоирнинг буюк севгиси унинг кўзлаган режаларини амалга оширишда ҳидоятпешалик қилади:

Бехост юзингга бир нигоҳим
Тушганга недур менинг гуноҳим.

Навоий «Лайли ва Мажнун»да Мажнун, «Фарҳод ва Ширин»да Фарҳод, ишқий ғазалларида дилпора ошиқ сифатида гавдаланади.

Алишер Навоийнинг улуғ санъаткор шоир эканлигининг яна бир далили, — унинг ишқ деб оҳ урганида, китобхон илоҳий, ёки мажозий ишқ ҳақида гап кетаётганини дарҳол англолмайди. Кўпинча уламолар шу хусусда янглишадилар. Хулоса қилиб бир интиҳоси эканлигини кўрсатди. Масгап билан айтадиган бўлсак, шоир туркий сухандонлик қудратининг ибтидою навийда: Фирдавсию Низомий, Деҳлавию Жомий, ғазалда: Саъдию Ҳофизу Румий қандай бадиий завқ бериб, титроқ солиш қобилиятига эга бўлса, бари улуғ Навоийда мажассамдур ва ундан ўтадиган бирор шоирни туркий шеърият олами ҳанузгача кўрмади. Унинг юксак истеъдодининг яна бир эътироф этадиган томони шундаки, шоир «Девони Фоний»да устозларга бағишлаган ҳар бир «татаббуъ», ўхшатмасида аслиятга рақобатлаша оладиган гўзал ғазаллар битишга муяссар бўлаолган.

Қуйида шоирнинг эътиборингизга ҳавола этилаётган форсий шеърлари таржимасининг қусурларини мутаржим имкони даражасига йўйгайсиз. Бу илк уриниш бўлганлиги учун, қандайдир бир таскин билан

таржимон **Олимжон БЎРИЕВ.**

САЙИД ҚОСИМ АНВАРГА ЎХШАТМА

Нигори турки тожиким этар юз уйни вайрона,
Эрур тожикча мижгону кўзи аммоки туркона.
Муродим шул эрур то кўзларимни зулфига сурсам,
Тараб киприкларим бирла, ёзиб зулфини ҳар ёна.
Еқар кўнгил қуши болу парини истаса бир кеч,
У шамъ боши уза кўп чарх урар монанди парвона.
Бўлар кўксинг эшик дилда муҳаббат қасрини қурсанг,
Алифлар ёнма-ён саф тортишар гўёки дандона.
Уриб ўзни девор остига ҳар дам сояе кўрсам,
Қулаб тушгай оҳим ўтидан охир сақфи кошона.
Эса хилват қоронғу пири муғон сори бор эй шайх,
Ки бўлгай май зиёси бирла равшан кунжи майхона.
Чиқорса диндану боғлаб санам зуннор қайтарса,
Бағишлаб нақди дин олсин гуноҳим бори мастона.
Менга паймона, риндларга узат соғарда эй соқий,
Вале май хумини кўнглим учун сен айла паймона.
Насиҳатгўй Фоний ҳам хирад ойинидан чиқмиш,
Қачон бўлгай киши ақли эса ҳамдарди девона?

ШАЙХ КАМОЛГА ЎХШАТМА

Деди: «Йўлимни супур». Ул сиймтан. Дедимки: «Хўп».
Деди: «Сув сепгил йўлимга дафъатан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Зулфимдан қай ул кунки жудо бўлсанг агар,
Йиғла шомдан тонгтача кўйимда сан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Лаълим ёдида ичсанг агар гулгун шароб,
Косаларни айла лиқ дил қонидан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Юзимга кўзим тўйсин десанг шартим шудир,
Бошқа гулрухларга боқма қатъиян». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Ҳижрон шомидан гар хиралашса кўзларинг,
Равшан этгил юзларим ёғдусидан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Айт кўзингга тулпорим туёғи гардини
Сурма этса ёришар эъзоз илан». Дедимки: «Хўп».
Дедий: «Фоний чунки аҳли ишқ маҳвашлар томон
Боқсалар, у дамда бизга боқасан». Дедимки: «Хўп».

МИР ҲУСРАВГА ЎХШАТМА

Епса ниқоб бирла маҳим ул рўйи оташнокни,
Куйдирар оҳим тўққизта пардали афлокни.
Қатл истасанг, эй кажкулоҳ, ҳожат тиғингга йўқ, воҳ,
Шул баски йиртдинг бегуноҳ, чоки кулоҳи чокни.
Мардумга тушса юз хатар, дегай малойик алҳазар,
Ҳар ёнки этсанг жилвагар, ул қомати чолокни.
Ҳар кимга эй сийминбадан, кўрсатма рухсорингни сан,
Кўрсам фақат пок кўз билан андоқ жамоли покни.
Эй соқи, бедоди жаҳон, юз ғам дилимда бор ниҳон,
Бир жом беру эт шодумон, ғамдан мани ғамнокни.
Мастлиғни сен фан айлагил, дайрни маскан айлагил,
Бир йўла равшан айлагил, ойинайи идрокни.
Фоний аламли бу даҳр, қилгай адо қайғу заҳр,
Оби шифо янглиғ ахир нўш айла ул тарёкни.

АЙЗАН (такрор, яна)

Ёраб не балодурки, ул шўхи қадаҳнўш,
Ҳар бодаки ғайр ила ичар, мендан учар ҳуш.
Андоқки шаробхонада бош оғриғи қилдим,
Устимга мени маст туя чиққан каби нохуш.
Ул кўзи қарога йўқ эди ҳожати сурма,
Қатл этганининг мотамидан бўлди қаропўш.
Ҳар не мен учун ваъдаи васл айлаган эрдинг,
Ҳаргиз у хаёл лаззатини этмам фаромуш.
Бор махфий сўзим ул шўхи раънога, валекин
Айтсам қани журъатки қўйиб тўшига мен тўш.
Фоний вафодорлик агар айламак ўлсанг,
Кетса не ачин, келса не бўл келганидан хуш.

Форсийдан
Олимжон БЎРИЕВ
таржималари.

КИЧКИНТОЙЛАРНИНГ ҚУВНОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Соғлом авлод учун» орденини таъсис этиш тўғрисидаги фармони эзгулик йўлидаги яна бир катта воқеа бўлди. Зеро, юртбошимиз таъбири билан айтганда, Ўзбекистон — келажаги буюк давлатни барпо этиш — не чоғли соғлом ва баркамол авлод тарбияси билан боғлиқ.

Тошкент туманидаги намунали 3-болалар боғчасида бўлсангиз, юқорида тилга олинган хайрли ишларнинг амалдаги исботини кўрасиз. Бу мўъжазгина даргоҳда 70 нафар кичкинтой тарбияланмоқда.

— Гап болаларнинг сонида эмас,— дейди қарийб 30 йилдан кўпроқ вақтдан бери боғча мудираси бўлиб ишлаб келаётган жонкуяр мураббия Қундузхон Позилхонова.— Биз асосан тарбия мезонига алоҳида эътибор берамиз.

Боғчада ўз касбининг фидойилари меҳнат қилишмоқда. Ушбу суратларда боғчанинг кундалик ҳаётидан айрим лавҳалар муҳрланган, холос.

Хакимжон СОЛИҲОВ олган сурат-лавҳалар.

АКБАРШОҲ— ЧАВГОН УСТАСИ

Янги Деҳлида инглиз тилида нашр этиладиган «Ойина» журнали «Акбаршоҳ ҳам хоккей ўйнаган» сарлавҳаси остида қизиқ бир мақола эълон қилди. Акбаршоҳнинг замондоши, тарихчи Абул Фозилнинг ёзишича, бобурийзода чавгон ўйинига жуда ишқибоз бўлган. Акбаршоҳнинг чавгонга иштиёқмандлигини тўптаёқнинг тутқичларини олтин ва кумушдан ясаттирганидан ҳам билса бўлади.

1566 йилда Акбаршоҳ Жайпурдан Аграга қайтиб келгач ҳам чавгон ўйинини тарк этмаган. У тез-тез шикорга чиқадиган Агра яқинидаги Нагаргин деган жойда чавгон учун махсус майдон ҳозирлатган ва у ерда ўз чавандозлари билан мусобақалар ўтказган.

От устида ўйналадиган бу мусобақа шарқ мамлакатларида қадимдан кенг тарқалган бўлса-да, айнан Акбаршоҳ даврида қайта шаклланган, унинг тартиб-қоидалари белгиланган. Жумладан, бу вақтга келиб, мусобақалашаётган томонлар майдонга фақат ўнтадан сараланган чавандозни туширган ва ўйиннинг йигирманчи дақиқасида ҳар икки томон икки нафардан толиққан ўйинчини алмаштириши мумкин бўлган. Шунингдек, ўйин майдонининг махсус чизиқлар билан чегаралаб қўйилиши, ўйин бошланиши ва якунини ҳамда ғалабани шартли ишоранoғора садолари билан маълум қилиш каби бир қанча қоидалар киритилган.

Ҳиндистонда миллий ўйин турларидан бирига айланган «Чанган», яъни чим устида тўп суриш ҳам чавгоннинг пиёда ўйналадиган бир туридир ва у ҳиндларнинг энг севимли ўйинларидан ҳисобланади.

Яқинда Ўзбекистон ва Қозоғистон терма командалари Янги Деҳлининг яшил майдонларида тўп суришиб, совринли ўринларни эгаллашди.

Уктам МИРЗАЕВОВ,
ЎзА мухбири.
Янги Деҳли шаҳри.

«АБУЛФАЙЗХОН» САҲНАДА

Ҳамза номидаги республика Давлат академик театрида янги асар саҳналаштирилди. Бу — улуғ адиб Абдурауф Фитратнинг «Абулфайзхон» драмасидир. Мутахассислар ва жамоатчилик вакиллари режиссёр Марат Азизов, асосий ролларни ижро этган Турғун Хонтўраев, Эркин Комилов, Обид Юнусов, Саидкомил Умаров сингари артистлар маҳоратини яхши баҳолади.

Спектакль тез кунларда кенг томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

ТЎЙ-БАҲОНА, КУЛГИ ҒАНИМАТ

Алишер Навоий номидаги миллий кутубхонада «Муштум» журналининг 70 йиллиги муносабати билан адабий учрашув бўлди. Журнал бош муҳаррири, ёзувчи Неъмат Аминов, «Муштум»нинг ижодий йўли ва юбилей тадбирлари ҳақида гапирди. Журнал таҳририятида узоқ йил ишлаган Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим, адиб М. Қориев хотираларидан сўзлаб берди. Журнал ижодий ходимлари — шоир, ёзувчи ва бошқа қаламкашлар ҳажвий асарларидан намуналар ўқи... Қизиқчи Худойберди Зиётов ичакузди латифалари билан йиғилганларни хушнуд этди.

(ЎзА).

ЁНҒИН ЧИҚМАСЛИГИ—ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

Тошкент вилояти ёнғиндан сақлаш бошқармаси ва унинг жойлардаги қисм ва бўлинмалари томонидан ўтган йили халқ хўжалиги корхоналари, фуқароларнинг турар-жойларида ёнғинларнинг олдини олиш мақсадида бир қатор ишлар ташкил этилди, республика олий ўқув юртлари, сув хўжалиги, қишлоқ хўжалиги, алоқа ва маданият вазирликлари, «Ўзбексавдо», «Ўзбекбирлашув», «Ўзозиқовқатсаноати», пахта ва каноп саноати концерни ҳамда бирлашмаларига қарашли корхоналарнинг ёнғинга қарши кураш ҳолатлари текшириб чиқилди.

Ўтказилган текширишлар натижасида қурилиш меъёри ва қоидаларини, ёнғинга қарши кураш тартибларини бузган кўпгина раҳбар ходимларга, фуқароларга жарималар солинди, огоҳлантирилди, бир неча йилдан бери ёнғинга қарши кураш қоидаларини қўпол равишда бузиб келаётган 23 кишига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодекси 212-моддасининг 1-қисми бўйича жиноий иш қўзғатилди. Тошкент тумани халқ суди шу тумандаги «Нилуфар» универмаги директори С. Мадмуровога нисбатан у оладиган маошнинг 15 фоизини 6 ой мобайнида давлат фойдасига ушлаб қолиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

Лекин берилган жазолар, огоҳлантиришларга қарамай баъзи корхона раҳбарлари ёнғинга қарши кураш тадбирларини кўнгилдагидек бажармаяптилар. Шунинг учун ҳам ёнғин чиқиш хавфи бўлган 2588 корхона ва алоҳида хоналарнинг иши ёнғинга қарши кураш тадбирлари бажарилмагунча вақтинча тўхтатиб қўйилди. Носоз ҳолда ишлатилаётган 9606 та электр асбоб-ускуналари ўчирилди.

Ўтган йилнинг 12 ойи мобайнида вилоят ҳудудида 2650 марта ёнғин содир бўлди, бундан 110 миллион сўмлик зарар етказилди. Шу жумладан, ёнғиннинг 1121 таси фуқаролар турар-жойларида содир бўлиб, 70 миллион сўмлик зарар келтирди.

Ёнғин оғир асоратлар қолдиради, одамларнинг ҳаётига зомин бўлади. Биз ўтган йилнинг 12 ойи мобайнида ёнғин туфайли 46 киши ҳалок бўлганлигини афсус билан қайд этиб ўтмоқчимиз.

Биз ёнғинларнинг келиб чиқиш сабабларини таҳлил қилганимизда қуйидагилар маълум бўлди: ўтган йили ишлаб чиқариш ускуналари, электр асбоблари, телевизорлар, газ иситиш асбоблари, печкаларнинг дудбўронлари носозликлари, оловдан эҳтиётсизлик билан фойдаланиш, болаларнинг гугурт билан ўйнашлари оқибатида тилсиз «ёв» ҳужум қилган. Шунинг учун кейинчалик афсус-надоматлар қилиб ўтирмаслик учун ҳамма нарсани созлаб, кўнгилни хотиржам қилиб олиш зарур. Чунки эҳтиёткорлик ҳеч қачон панд бермайди.

Маълумки, Президентимиз Фармонига асосан одамларга шахсий уй-жой қуриш учун ерлар ажратиб берилмоқда. Лекин фуқароларимиз уй-жой қураётганларида кўпинча энг муҳим нарсани — ёнғинга қарши кураш тадбирларини кўриб қўйишни ёддан чиқармоқдалар. Кўпгина уй-жойлар ёнғинга қарши масофаларсиз қурилмоқда. Янги уйларга электр симлари ўтказиш, печкалар қуриш мутахассис бўлмаган кишилар томонидан бажарилмоқдаки, улар бажарган ишларнинг хавфсизлигига ҳеч қандай кафолат йўқ.

Уй-жой қураётган кишилар ҳамма нарсани олдиндан режалаб қўймаяптилар, янги маҳалла ва қишлоқларда телефон алоқаси ўрнатиш, ўт ўчириш учун ҳовузлар қуриш, йўлларни текислаш ҳеч кимнинг хаёлига келмаяпти. Ана шу камчиликлар ёнғин содир бўлганда ўт ўчириш машиналарининг зудлик билан етиб боришига тўсиқ бўлади. Бу лоқайдликларнинг оқибатини айтиб ўтишнинг ҳожати йўқ, деб ўйлаймиз.

Хуллас, биз ёнғинга қарши кураш ишларини янада такомиллаштиришимиз керак. Бу ишларни хўжакўрсинга бажарган фуқаролар, корхона, ташкилот раҳбарлари фақат ўзларигагина эмас, балки давлатга катта зиён келтирадилар.

М. ИНОЯТОВ,
вилоят ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги.

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

ҚОТИЛ ЖАЗОСИНИ ОЛДИ

ЯНГИЙЎЛ шаҳар, Нодирабегим кўчасидаги 66-уйда истиқомат қилувчи Сайиджон Кабиров таҳририятимизга ёзган шикоят хатида укаси Маҳаммаджон Кабировнинг сирли ўлимида уни ноҳақ айблашаётганликларини баён қилиб, ҳақиқатни юзага чиқаришда биздан ёрдам сўраган эди.

Биз шикоят хатини текшириб, тегишли чора кўриш учун Янгийўл шаҳар ички ишлар бўлимига юборган эдик. Яқинда шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция полковниги А. Қосимов имзоси билан жавоб олинди. Унда айтилишича, ҳақиқатан ҳам 1993 йил 21 сентябрь куни Янгийўл шаҳар Чарикова кўчасидаги 230-уй яқинида М. Кабировнинг жасади топилган. Янгийўл шаҳар прокуратураси томонидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилган. Дастлабки тергов бошланган вақтда айбланувчининг шахси аниқланмаганлиги сабабли ушбу иш юзасидан М. Кабировнинг оила аъзолари, шу жумладан, унинг акаси Саиджов Кабиров ҳам шаҳар ички ишлар бўлимига чақиртирилиб, ички ишлар бўлими раҳбарлари, прокуратура ходимлари, тезкор гуруҳ аъзолари иштирокида суҳбат ўтказилган.

Иш юзасидан ўтказилган текширув вақтида аниқланишича, Сайиджон Кабировга укаси нима учун уйини ташлаб кетганлиги, охирги маҳалларда қаерда яшаганлиги, оила аъзолари билан муносабати юзасидан саволлар берилган, лекин, амалдаги қонунларни бузиб, сўроқ қилинмаган, уни қотилликда айблаб, қамоққа олиш ҳаракатлари бўлмаган.

С. Кабировнинг шикоят хати ички ишлар бўлимида муҳокама қилиниб, текшириш ўтказилганда, унинг эътирозлари ўз тасдиғини топмади.

Жиноий иш юзасидан олиб борилган тергов давомида М. Кабировнинг қотили аниқланиб, қамоққа олинган. Қотил Янгийўл район Гулбаҳор қўрғонида яшовчи, илгари судланган Анвар Назаров бўлиб чиқди. У Янгийўл шаҳар халқ судининг ҳукми билан 9 йил озодликдан маҳрум этилди.

ЗАНГОРИ ОЛОВ ЮҚОРИҚЎРҒОНДА

ПАРКЕНТ. Заркент қишлоғининг Юқориқўрғон қишлоғи аҳли кўпдан буён «зангори олов» ҳақида орзу қилиб келишар эди. Ниҳоят яқинда уларнинг орзулари амалга ошди. Жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Тоживой Ризаев, маҳалла фаоллари Ч. Ражабов, К. Эшовлар сайъи-ҳаракатлари, жонкуярликлари зое кетмади. Ўтган йилнинг охирида қишлоққа 5,5 километр узунликдаги газ қувурлари ўтказилиб, Заркент қишлоғининг деярли 90 фоиз хонадони газлаштирилди.

В. САФАРОВ.

ШИФОХОНА—125 ЁШДА

Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий госпиталининг ташкил топганига 125 йил тўлди. Ана шу вақт мобайнида бу тиббиёт маскани минглаб беморга соғлиқ бахш этди. Унинг ходимлари иккинчи жаҳон уруши йилларида айниқса фидойилик кўрсатди. Жанг майдонларида оғир ярадор бўлган аскарлар шу ерда даволаниб, жанговар сафга қайтди.

1944 йил майида госпитал жамоаси Олий Бош қўмондоннинг табригини олди, ўттиз нафардан кўпроқ тиббиёт ходими орден ва медаллар билан тақдирланди.

Госпитал шифокорлари 1948 йилги Ашхобод ва 1966 йилги Тошкент зилзилаларидан азият чеккан аҳолига тез тиббий ёрдам кўрсатишда таҳсинга сазовор ишларни амалга оширди.

Ҳозир ҳам бу ерда кўплаб тажрибали шифокорлар ишлайди. Улар мустақил республикамиз армияси аскарларининг саломатлиги йўлида хизмат қилишни ғоят шарафли иш деб билади.

— Истиқлол шарофати билан ўз армиямиз шаклланаётгани ходимларимиз зиммасига катта масъулият юклайди,— дейди шифохона бошлиғи, тиббий хизмат полковниги Рустам Саидов.— Улар, аввало, ҳозирги замон профилактикаси ва даволаш усулларини пухта эгаллаб олишга ҳаракат қилмоқда. Муассасамизни зарур дори-дармон, янги тиббиёт ускуналари билан таъминлашда ҳукуматимиз ғамхўрлик кўрсатаётир.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

● ЭЪЛОН ●

100—150 ваттли бўлган кўзгули лампа
СОТИБ ОЛАМАН
Тел. 29-10-86. Игорь.

«Москвич» маркали машинамни икки хоналик уйга
АЛМАШТИРАМАН
Тел. 29-96-33. 33-99-15.

Тошкент шаҳар Н. К. Крупская номидаги билим юрти томонидан А. В. Поваренковага берилган ЛТ—I № 084540 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

1 ва 2 хонали уй сотилади тел: 90-10-66

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ОСИЁДА ЯГОНА

ИНСОН учун энг буюк неъмат унинг соғлиғидир. Соғ инсонгина қувноқ, ҳаракатчан, изланувчан бўлади. Бемор кишининг кўзига эса дунё тор кўринади. Инсонни тубсиз жарликка етакловчи касалликлардан бири тери хасталиги ҳисобланади. Шу боис республикамизда унинг олдини олиш билан шуғулланувчи махсус даволаш муассасалари фаолият кўрсатмоқда.

Бу борада «Витилиго» илмий-ўқув даволаш марказининг ҳам ўз ўрни бор. Эътиборга молик томони шундаки, ушбу марказ Осиёда ягонадир. «Витилиго» — пес хасталигини даволовчи марказ, шунингдек, АҚШ ва Кубада ҳам хизмат кўрсатмоқда.

— Бу хасталик Шарқда узоқ ўтмишда ҳам мавжуд бўлган. Ҳозир ҳам бор. Унинг туб сабаблари ижтимоий муаммоларга бориб тақалади. Шунингдек, атроф-муҳитнинг ифлосланиши ҳам таъсир кўрсатади,— дейди профессор Адҳам Воисов.— Ҳозирги иқтисодий аҳвол инобатга олиниб, унинг олдини олиш чора-тадбирлари кўриляпти. Беморларга 12 нафар фан докторлари ва номзодлар ҳамда малакали шифокорлар хизмат кўрсатмоқда. Марказда 50 ўринли муолажахона ҳамда кундузги стационар ишлаб турипти.

Саломатлик баркамоллик манбаидир. Шундай экан, ҳеч кимга бундай касалликни раво кўрмаймиз. Аксинча, ҳар биримиз унинг олдини олиш чора-тадбирларини кўришимиз зарур.

О. ВЛАДИМИРОВА.

Тошкент ҳақиқати
Муассис:
Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. ...

Тошкент ҳақиқати

№ 13 (10,590).
1994 йил 25 февраль жума
Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ҚАРДОШЛИК РИШТАЛАРИ УЗИЛМАСДИР

22 февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан Тожикистон раҳбари Имомали Раҳмонов ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон билан Тожикистон ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни тартибга солиш ва уларга қонуний тус бериш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Мулоқот сўнггида икки мамлакат ўртасида 1994 йилда савдо-иқтисодий ҳамкорлик юзасидан битим имзоланди. Битимни Ўзбекистон Президенти И. Каримов, Тожикистон Олий Кенгашининг Раиси И. Раҳмонов имзолади.

Шундан сўнг, Ислом Каримов билан Имомали Раҳмонов иштирокида матбуот конференцияси бўлди. Ҳар икки давлат раҳбари журналистлар саволларига жавоб бериб, кўп масалаларда ҳамфикр эканликларини қайд этдилар.

Ҳозир тожик-афғон чегарасида аҳвол яхши эмас. Йил бошидан буён 25 марта чегарани бузиб ўтишга уриниш бўлди. Афғонистон билан Тожикистон ўртасидаги чегара нафақат бу икки давлатга, балки Ўзбекистонга, қолаверса, МДҲ давлатларига дахлдордир. Шундай экан, коллектив хавфсизлик шартномасига имзо чеккан давлатлар мазкур муаммога бефарқ қарай олмайдилар. Умуман, Ўзбекистон билан Тожикистон қўшни Афғонистон ҳудудида бўлаётган воқеаларни бу давлатнинг ички иши ва ушбу мамлакатдаги танг вазият билан БМТ сингари нуфузли халқаро ташкилотлар шуғулланиши лозим, деб ҳисоблайдилар.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон Тожикистон билан Афғонистоннинг ички ишларига аралашяптими, ҳарбий ёрдам кўрсатяптими, қабилидаги саволлар ҳам берилди. Юртбошимиз вазминлик билан, айни пайтда далиллар асосида уларга жавоб қайтарди.

Ўзбекистоннинг афғонистонлик генерал Абдурашид Дўстумга ёрдам бераётгани ҳақидаги миш-миш у билан ҳокимият талашиб уришаётганларнинг уйдирмаларидир. Ҳозир Афғонистоннинг шимолий ҳудудларига Ўзбекистон томонидан фақат электр энергияси юбориляпти, холос.

Икки қўшни мамлакат — Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасида баҳамжиҳат ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар кўп. Хусусан, кўкламги ишлар мавсуми яқинлашмоқда. Тожикистондаги экин майдонларининг эса жуда оз қисми шудгорланган. Ер ҳайдаши ва экин экиши учун тожик деҳқонига кўмак лозим. Чигит, ўғитлар етказиб бериш керак. Ўзбекистон ҳукумати қўшни мамлакатнинг оғир кунларида биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўзди ва бу дўст, мустақил, эгаменли давлатга бундан кейин ҳам кўмаклашаверади, деди Ўзбекистон Президенти. Тожикистон халқи тинимсиз ва узоқ давом этган можаролардан толиқди. Республика раҳбарияти энди ички сиёсий барқарорликка эришиши, демократик сайловлар ўтказиши ва мамлакат иқтисодиётининг истиқболи режасини ишлаб чиқиши керак бўлади. Албатта, бунда Ўзбекистон тараққиёт йўлининг беш тамойилидан бири — иқтисодиётнинг сиёсатдан устун туриши Тожикистонда бошланажак ислоҳотлар учун ҳам мос келади.

Тожикистон Олий Кенгаши Раиси Имомали Раҳмонов бошчилигидаги ҳукумат делегациясининг сафари шу куни ниҳоясига етди.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов, республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, ташқи ишлар вазири Саидмухтор Саидқосимов, Тошкент шаҳри ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатувчилар орасида Тожикистон Республикасининг Ўзбекистондаги мувақ қат ишлар вакили Йўлбарс Этамбердиев ҳам бор эди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ МАҚСАДИДА СОЛИҚ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, кичик корхоналар, айниқса, қишлоқ жойларда шундай корхоналар барпо этишни рағбатлантириш, шунингдек, тақчил халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва ташкил этишдан корхоналарнинг иқтисодий манфаатдорлигини ошириш ҳамда истеъмол бозорини шундай моллар билан тўлдириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 1994 йилнинг 1 январидан шаҳарчалар, қишлоқлар ва овуллар ҳудудида янги барпо этилаётган (жумладан, 1994 йилнинг 1 январигача ташкил қилинган) ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқариб, уни қайта ишлайдиган ҳамда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқариш ва ҳунармандчилик корхоналари учун барча турдаги солиқлар ва бюджетга тўловларнинг амалдаги миқдорлари уч йил муддатта 50 фоиз камайтирилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, мулкчилик шаклларидан қатъи назар, халқ истеъмол қиладиган ғоят тақчил озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари (спиртли, спиртсиз ичимликлар ва тамаки маҳсулотидан ташқари) ишлаб чиқарувчи корхоналар ва ташкилотлар даромад солиғини амалдаги миқдорга нисбатан 30 фоиз камайтирилган миқдор бўйича тўлайдилар.

3. Корхоналарнинг:

иловага мувофиқ кундалик эҳтиёж маҳсулотларининг физик ҳажмларини ўстиришдан олган даромадлари солиқдан озод этилсин.

Рақобатга бардошли маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқаришдан олган даромадлари икки йил муддатта солиқдан озод этилсин.

4. Мулкчилик шаклларидан қатъи назар (спиртли, спиртсиз ичимликлар, заргарлик ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар бундан истисно) акциз солиғининг бир қисми корхоналар ихтиёрида қолдирилиб, ана шу маблағлар ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга сарфлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлигига Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси билан келишган ҳолда акциз солиғи миқдорларини белгилаш ва қайта кўриб чиқиш ҳамда корхоналар ихтиёрида қолдириладиган улушни белгилаш ҳуқуқи берилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги билан келишган ҳолда солиқ олишда мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгаришлар муносабати билан бюджетга тўловлар бўйича корхоналар ва ташкилотларнинг ҳисоб-китоблар тартибини ишлаб чиқсин.

6. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари — Молия вазири ўртоқ Б. С. Ҳамидов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 24 февраль.

(Ушбу қарорга илова 3-бетда эълон қилинмоқда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Б. РАҲИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали хизматлари ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этаётганлиги учун Ўзбекистон Республикаси Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгашининг раиси Бектош Раҳимович Раҳимов Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.
1994 йил, 22 февраль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, республика қишлоқ хўжалигида давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, маҳсулот етиштирувчиларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтириш чора-тадбирлари изчил амалга оширилмоқда. 734 давлат хўжалиги хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган турли шаклларига айлантирилди. Маъмурий-бошқарув аппарати ходимларининг сони қисқартирилмоқда, хўжаликларнинг таркибий бўлинмалари ўртасидаги ишлаб чиқариш муносабатлари такомиллаштирилмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг таркиби тубдан ўзгарди. Нарх белгилаш тизими такомиллаштирилмоқда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг деярли барча турлари бўйича эркин (шартномавий) нархларга ўтиш амалга оширилди. Давлат буюртмаси ҳажмини камайтириш масалалари изчил ҳал этилмоқда. маҳсулотларни сотишда хўжаликларнинг ҳуқуқ ва мустақилликлари кенгайтирилмоқда.

Шу билан бирга иқтисодий ислоҳотлар қишлоқда ниҳоятда секинлик билан амалга оширилмоқда, зарур даражада теранлик ва мазмундорлик кўрсатилмаяпти. Бошқарув усуллари бозор талабларига жавоб бермайди, расмиятчилик ва маъмуриятчиликка барҳам берилмаган, хорижий фирмалар ва компанияларнинг инвестицияларини . қишлоқ хўжалигига жалб этиш, қўшма ва хусусий корхоналар ташкил этиш ишлари қониқарсиз олиб борилмоқда.

Хўжаобод (Маматазизов), Кегайли (Байниёзов), Бандихон (Даминов), Бухоро (Шомуродов), Сирдарё (Мирзаев), Гўзалкент (Абдураимов) ва Ҳазорасп (Муродов) туманларида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда жиддий камчиликлар аниқланди.

Қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган иқтисодий қайта ўзгартиришлар самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Чорвачиликда иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, ушбу ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш ҳамда хусусийлаштирилган фермаларда ва деҳқон (фермер) хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари ҳажмларини кўпайтириш учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қайд этиб ўтилсинки, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ва туманлар ҳокимликлари, маҳаллий қишлоқ хўжалиги органлари жамоаларга мулк қилиб берилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларнинг фаолиятини йўлга қўйиш ва ташкил қилишга етарли эътибор бермаяптилар, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш борасидаги тўсиқларни бартараф этиш учун қатъий чора-тадбирлар кўрмаяптилар.

2. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» давлат концерни (Мирзаев), Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 15 мартдаги 137-сон қарорининг бажарилиши ва фермер хўжаликларини ташкил қилиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши борасидаги ишларнинг аҳволини ўрганиш бўйича комиссия ташкил қилсинлар.

Хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларига иқтисодий қийинчиликларни енгиш, улар фаолиятидаги камчиликларни бартараф этиш ва муаммоларни ҳал қилиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш мақсадида хўжаликни самарали юритишида уларга амалий ёрдам бериш бўйича Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддат-

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Умумхалқ байрами — Наврўзни катта тантаналар билан нишонлаш мустақил мамлакатимиз ижтимоий-маънавий ҳаётида анъанага айланиб бораётганлигини, унинг халқимиз миллий ғурурини шакллантириш, она тупроқни севиш, англаш, маънавиятни юксалтириш, инсонларни ҳаётни қадрлашга, юртимизда яшовчи барча миллатлар ўртасида дўстлик, тинчлик, осойишталикни янада мустаҳкамлашдаги улуғвор аҳамиятини эътиборга олиб, 1994 йилда Наврўз умумхалқ байрамини кенг нишонлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитасининг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин. Ташкилий қўмита бир ҳафта муддатда байрамни ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқсин ва амалга оширишга киришсин

Жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, Тошкент шаҳар ва барча вилоят ҳокимларининг шахсан раҳбарликларида шундай ташкилий қўмиталар тузилсин. Мазкур комиссиялар бир ҳафта муддат ичида Наврўз умумхалқ байрамини ўз ҳудудларида ўтказиш режаларини ишлаб чиқиб амалга оширишга киришсинлар.

2. Республика корхоналари, муассасалари, жамоа ва давлат хўжаликлари, ширкатлар, жамоат ташкилотлари ўз ички имкониятларидан келиб чиқиб, байрам тадбирларини тегишли транспорт воситалари, озиқ-овқат маҳсулотлари, саноат моллари ва бошқа зарур ашёлар билан таъминлашни ҳал этсинлар.

Ушбу мақсадларга йўналтирилган сарф-харажатлар уларнинг ҳисобидан бўлиши назарда тутилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимларига тегишли вазирликлар ва жамғармалар, ижодий уюшмалар билан биргаликда жойларда байрам маданий тадбирларини, оммавий спорт мусобақаларини,халқ ўйинларини, турли кўрик-танловлар ўтказишни кенг ташкил этиш режасини ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилсин.

Жойлардаги ташкилий қўмиталар байрам муносабати билан меҳнат ва уруш фахрийлари, мўътабар отахон ва онахонлар, кўп болали оилалар, ногиронлар ва етим-есирлар, боқувчисиз қолган хонадонлар ҳамда болалар уйларида тарбияланувчиларининг ҳол-аҳволидан хабар олиш, рағбатлантириш, байрам тадбирларига жалб этиш, уларга совға-саломлар тортиқ қилиш ишларини уюштирсинлар.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Наврўз байрамида республикадаги барча миллий маданият марказларининг ўз дастурлари билан иштирок этишлари учун зарур шарт-шароит яратиб берсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Халқ таълими вазирлиги, давлат Телерадиокомпанияси, давлат Матбуот қўмитаси, давлат Кинокомпанияси, барча оммавий ахборот воситалари ва ижодий ташкилотлар халқимизнинг қадимий ва саховатли байрамининг тарихий-маънавий аҳамиятини очиб беришга, айниқса ёш авлодни миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, Ватанга муҳаббат, уни ардоқлаш туйғуларини шакллантириш, меҳр-шафқат ва она табиатни авайлаб-асраш руҳида тарбиялашга қаратилган дастурлар тузиб тадбирлар белгиласинлар.

6. Наврўз умумхалқ байрами тадбирларини Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ўтказиш билан боғлиқ харажатлар маҳаллий бюджетлар ҳисобидан қопланиши кўзда тутилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги мамлакатимиз пойтахтида байрам тадбирларини ўтказиш муносабати билан бўладиган сарф-харажатларни Тошкент шаҳар ҳокимлиги тақдим этган молиявий ҳужжатлар асосида Тошкент шаҳар ва республика бюджетлари ҳисобидан тенг миқдорда қопласин.

8. Жойларда Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда, шаҳар ва қишлоқларни, маҳаллаларни ободонлантириш ва таъмирлаш, маданий-маърифий тадбирларни уюштиришда республика «Маҳалла» ва бошқа хайрия жамғармаларининг ўз маблағ улушлари билан кўмаклашиш борасидаги таклифлари эътиборга олинсин.

9. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасига ўз зиммасида белгиланган вазифаларни бажариш, шунингдек, меҳнат ва уруш фахрийлари, кўп болали оналар, ногиронлар ва етим-есирлар, боқувчисиз қолган хонадонлар ҳамда болалар уйлари тарбияланувчиларига совға-саломлар бериш, жойларда Наврўз умумхалқ байрамини ўтказишни ташкил этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси заҳира жамғармасидан 1 миллиард сўм ажратилсин.

10. Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитасига байрамнинг юксак савияда ўтишини таъминлашда фаол иштирок этган идоралар, жамоалар ҳамда фуқароларни рағбатлантириш ҳақида тавсиялар тайёрлаш топширилсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 22 февраль.

ДЕҲҚОН БОЙИСА, ЭЛ БОЙИЙДИ

• Қибрай тумани фаоллари йиғилишидан

Бугунги кунда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш учун фермерлик ҳаракатига янада кенг йўл очиш, шахсий ва ширкат хўжаликларини қўллаб-қувватлаш энг асосий вазифадир. Чунки, юртимизнинг фаровонлиги, маъмурчилиги, дастурхонимиз тўкинлиги — бари қишлоқ хўжалиги ривожига боғлиқ.

Яқинда бўлиб ўтган Вазирлар Маҳкамасининг йиғилиши ҳам ана шу муҳим масалага бағишланди. Унда Республика Президенти қишлоқ хўжалигининг ҳаётимиздаги катта аҳамияти, бу соҳада ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қишлоқда турмуш тарзини кескин кўтариш, ислоҳотни жорий қилишдаги тўсиқ ва жиддий нуқсонлар ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Вилоятимиз туманларида Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 18 февралдаги йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Қибрай тумани фаоллари йиғилиши кун тартибида ҳам шу масала турарди.

Йиғилиш қатнашчиларини дастлаб ажойиб хушхабар кутарди. Маълум бўлишича, Қибрай тумани фахрийлар кенгаши раиси Жўра Хоназаров Президентимиз Ислом Каримовга мактуб йўллаб, юртбошимизга Ватанимиз равнақи йўлидаги тинимсиз меҳнатлари учун ташаккур билдирган, у кишини қибрайлик фахрийлар доимо қўллаб-қувватлаб, дуо қилишларини ёзиб, келгуси ишларида ривож, ўзларига эса бардамлик тилаган. Президентимиз ушбу мактубни эътиборсиз қолдирмай, Жўра акага жавоб йўллаганликлари нафақат Хоназаровлар оиласи, балки барча қибрайликларни хурсанд қилди.

Фаоллар йиғилишида Тошкент вилояти ҳокими Мирзамурод Икромов дастлаб мана шу жавоб мактубини ўқиб берди. Унда жумладан шундай сатрлар бор:

Хурматли ЖУРА ХОНАЗАРОВ!

Таваллуд куним муносабати билан менинг номимга йўллаган самимий табригингиз учун Сизга чексиз миннатдорчилик изҳор этаман. Мактубин-

на ташқи сиёсатни чин дилдан қўллаб-қувватлашингизни ифодалаб турибди.

Ўтиш даври қийинчиликларини енгиш ҳамманинг иши. Агар биз Сиз билан , қанчалик бирлашсак, ягона мақсад йўлида сабот билан меҳнат қилсак, биз ният қилган кунлар шунчалик тез келади. Зеро, мамлакат тақдири, фарзандларимиз иқболи, юртимиз келажаги учун ҳаммамиз масъулмиз. Сизнинг муборак қутловингиз бизнинг ана шундай туйғуларимиз муштараклигидан далолат беради.

Ишончим комилки, Сиз келажаги буюк давлатимиз — Ўзбекистоннинг ривожланган мамлакатлар қаторидан муносиб ўрин эгаллашида ўзингизнинг фидойи меҳнатингиз билан самарали улуш қўшасиз, халқимиз турмуш фаровонлигини таъминлашда фаол иштирок этасиз.

Сизга ва Сиз орқали оилангиз, маҳаллангиз ва меҳнат жамоангиз аъзоларига тансиҳатлик, тинчлик-омонлик, бахту саодат тилайман. Она Ватанимиз тараққиёти йўлида баҳоли қудрат қилаётган меҳнатларингизнинг роҳатини кўринг. Доимо болачақангизга бош бўлинг, ёруғ кунлар ҳамроҳингиз бўлсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ.**

Жавоб мактуби учун Ж. Хоназаров беҳад миннатдорчилигини изҳор этди.

Шундан сўнг туман ҳокими А. Йўлчиев Президент И. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиққан ҳолда туман меҳнаткашлари олдида турган вазифалар ҳақида сўзлади.

Музокараларда сўзга чиққан «Темир қадам» жамоа хўжалиги фермери Н. Шинбоев, «Дўрмон» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Н. Соатов, «Тадбиркорбанк» туман бўлими бошлиғи З. Тешаев, туман тайёрлов корхонаси бошлиғи А. Халилов, «Бўри ота» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси С. Абдуллаев, «Янги Тошкент» консерва комбинати директори А. Қосимхўжаев ҳам ўз ишларидаги ютуқ ва муаммолари, таклиф-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Йиғилиш ниҳоясида вилоят ҳокими Мирзамурод Икромов якунловчи нутқ сўзлади.

— Барчангизга маълумки, халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши кейинги сессиясида Президентимиз И. Каримов вилоятимизнинг кейинги даврдаги ижтимоий-иқтисодий ҳаётини атрофлича таҳлил этиб, қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволига қониқарсиз баҳо берди. Хато ва камчиликларимизни кўрсатиб, вилоятда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш бўйича қатор таклифларини билдирди. Бугунги кунда Президент фармонларини амалга оширишда энг аввало тартиб-интизомга асосий эътиборни қаратмоқдамиз. Қишлоқ хўжалигида мулкчилик шаклларининг ўзгариши, хўжаликларга эркинлик бериш, деҳқон (фермер) хўжаликлари фаолиятига кенг йўл очиш дастлабки самараларини бериши, шубҳасиз. Лекин Қибрай туманида бу борадаги ишларни, яхши деб бўлмайди. Қишлоқ хўжалигининг 15 соҳасидан 2 таси бўйичагина ўтган йилги режа бажарилди, чорвачиликка ихтисослашган фермерлар кам, борлари ҳам яхши самара бермаяпти. Эл-юрт маъмурчилиги, Ватан равнақи учун ҳисса қўшиш ҳар бир фуқаронинг муқаддас бурчига айланиши керак.

Фаоллар йиғилишида муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президент Девонининг масъул ходими М. Қаюмов иштирок этди.

Зулхумор ЖУРАЕВА.

Фаоллар йиғилишида Қибрай тумани фахрийлар кенгаши раиси Жўра Хоназаровга Президент И. Каримов йўллаган мактуб ўқиб эшит-

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

1. Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга расмиятчилик билан тўраларча ёндашиш ҳоллари қоралансин.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов), Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимликларига қишлоқда хўжалик юритишнинг кўп укладли шаклларини қарор топтириш дастурини амалда рўёбга чиқариш бўйича ишларнинг аҳволини танқидий баҳолаш юклатилсин.

Икки ой муддатда давлат хўжаликлари ўрнида ташкил этилаётган акционерлик ва кооператив хўжаликлар, уюшмалар ҳамда коллектив қишлоқ хўжалиги корхоналарининг бошқа турлари учун намунавий тузилмалар ишлаб чиқилсин. Қайта ташкил этилаётган давлат хўжаликларининг муайян шарт-шароитларига татбиқан бу схемаларни рўёбга чиқариш бўйича ташкилий-иқтисодий чора-тадбирлар амалга оширилсин.

Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш талабларига мувофиқ келмайдиган хўжаликларни ўзбошимчалик билан асоссиз ташкил этиш ҳолларига йўл қўйилмасин.

Бу ишни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича шахсий жавобгарлик вилоятлар ва туманлар ҳокимлари зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда қонунларга риоя қилиниши устидан назорат ўрнатсинлар, шу йилнинг биринчи чораги якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига маълумот тақдим этсинлар.

2. Қайд этиб ўтилсинки, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) қишлоқ хўжалигининг бозор муносабатларига ўтиши бўйича зарур тадқиқотлар ва тажрибалар ўтказишни таъминламади, иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатмаяпти.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясига бир ой муддатда Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти илмий-тадқиқот институтини Бозор ислоҳотлари институтига айлантириш топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни Молия вазирлиги ва Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда қишлоқ хўжалигини бошқариш тизимини такомиллаштириш, туман деҳқончилик саноати уюшмаларини тугатиш ҳамда уларнинг ўрнига ўз ишини хўжаликлар билан шартномалар тузиш асосида олиб борадиган сон жиҳатидан катта бўлмаган акционерлик бўлинмаларини ташкил этиш бўйича таклифлар киритсинлар.

Бу органларнинг қишлоқ хўжалиги корхоналари молиявий-хўжалик фаолиятига ҳар қандай аралашувлари истисно қилинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари шу йилнинг 1 апрелигача Вазирлар Маҳкамасига зарар кўриб ишловчи хўжаликларни молиявий соғломлаштириш, шу жумладан, уларнинг бундан буён фаолият кўрсатишининг мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги масалалар бўйича аниқ таклифлар киритсинлар.

5. 1994 йил мобайнида давлат қишлоқ хўжалиги корхоналарини, идоравий мансублиги ва ишлаб чиқариш ихтисослашувидан қатъи назар, шу жумладан, уруғчилик хўжаликларини ҳам, хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган бошқа турларига айлантириш 1-иловага мувофиқ давом эттирилсин ва тугаллансин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари деҳқон (фермер) хўжаликларига 2-иловага мувофиқ қўшимча ер ажратишни назарда тутсинлар ва ушбу мақсадлар учун янги ерларни биринчи навбатда ўзлаштиришни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда ерларни деҳқон (фермер) хўжаликларига бериш тартиби тўғрисида таклифлар киритсин. Бунда «Ер тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ер давлат мулки эканлиги ва унинг жамоа хўжаликлари тасарруфида бўлиши назарда тутилсин. Ер деҳқон хўжаликларига, хўжаликлар орқали ер солиғи тўланган ҳолда ва танлов асосида, фойдаланиш учун муайян муддатга берилади.

Боғ ва токзорларнинг кичик участкаларини асосий фондларни сотиб олиш ҳуқуқи билан хусусий мулк қилиб бериш тавсия этилсин.

7. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат — кооператив қўмитаси (Ҳусанов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда қўмитани очиқ турдаги акционерлик уюшмасига айлантириш ишларини амалга оширсин. Вилоят ва туман бўлинмалари ҳам очиқ турдаги акционерлик жамиятларига айлантирилсин.

Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳар бир туманда жамоа хўжаликларига, кооперативларга, деҳқон ва шахсий хўжаликларга, аҳолига моддий-техника ресурслари, эҳтиёт қисмлар, техника сотувчи 2—3 та ихтисослаштирилган дўкон ташкил этишни ва кейинчалик бу дўконларни танлов асосида шахсий мулк қилиб сотишни таъминласинлар.

1994 йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда шартнома асосида техникага хизмат кўрсатиш ва барча қишлоқ хўжалиги ишларини бажариш бўйича сервис пунктлари ташкил этилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда «Ўзқишлоқхўжаликкимё» республика ишлаб чиқариш-илмий бирлашмасини, унинг вилоят ва туман хизматларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига шартнома асосида агрокимё хизмати кўрсатиш бўйича очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси шу йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда аҳолига қишлоқ хўжалиги экинлари уруғи, кўчатлар ва минерал ўғитлар сотадиган дўкончалар ташкил этсинлар.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни сотиб олинаётган техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситаларнинг нархини арзонлаштириш ҳамда қўшимча харажатларни қисқартириш мақсадида шу йилнинг 2-чорагидан бошлаб жамоа хўжаликлари, қишлоқ хўжалиги кооперативлари, деҳқон (фермер) хўжаликларининг моддий-техника ресурслари ишлаб чиқарувчи корхоналар билан тўғридан-тўғри (горизонтал) алоқада бўлишига ўтсинлар.

«Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров), Молия вазирлиги (Гуськова), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) қишлоқ хўжалигига сотиладиган минерал ўғитлар ва заҳарли кимёвий моддалар, ёнилғи-мойлаш материаллари, машина ва механизмлар учун давлат дотацияларини бериш масаласини ишлаб чиқсинлар ва бу тўғрида таклифлар киритсинлар.

11. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) биринчи навбатда деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик корхоналар, кооперативлар, шахсий ёрдамчи хўжаликларга нақд пулга кичик техника, минерал ўғитлар, чорва моллари, уруғлик ва бошқа моддий ресурслар сотиб олишлари учун уларнинг мол-мулкини гаровга қўйган ҳолда имтиёзли кредит ресурслари ажратсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бюджет маблағларидан фоизсиз кредит ҳисобига «Ўзтадбиркорбанк»га устав фондини тўлдириш ҳамда қишлоқ тадбиркорларининг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш учун 1 млрд сўм-купон ажратсин.

12. Меҳнат жамоаларини ишлаб чиқариш ҳажмларини ошириш ва ижтимоий масалаларни ҳал этиш учун янада рағбатлантириш мақсадида хўжаликларга давлат томонидан белгиланадиган буюртмалар (давлат буюртмалари) бекор қилинсин. Пахта толаси, дон, чорва моллари, парранда ва сут бундан истиснодир.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг қайд этиб ўтилган турларига (уларнинг харид ҳажмлари бўйича) қуйидаги ҳажмларда давлат буюртмаси белгилансин: пахта толасига — 75 фоиз, донга — 75 фоиз, чорва моллари ва паррандага 50 фоиз, сутга — 50 фоиз.

13. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, «Ўзбекбирлашув» ва бошқа тайёрлов ташкилотлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилар билан шартномалар тузишни шу йилнинг 10 мартигача тугалласинлар. Барча хўжаликларга етказилсинки, экин майдонлари таркиби ва маҳсулот етиштириш ҳажмлари тайёрлов ташкилотлари ва қайта ишлаш корхоналари билан тузилган шартномалардан, шунингдек, бозорларда маҳсулотга бўлган талабдан келиб чиққан ҳолда улар томонидан мустақил белгиланади.

14. 1994 йил 1 январдан бошлаб қишлоқлар ҳудудида жойлашган ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишловчи ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқаришлар ва корхоналар бўйича даромадларга солинадиган солиқ ставкаси 50 фоизга камайтирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қайд этиб ўтилган масала бўйича, шунингдек, умуман республика деҳқончилик саноати мажмуида солиқ солиш тизимини такомиллаштиришга оид таклифлар киритсинлар.

15. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни 1994 йил 1 апрелгача хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини уларнинг бозор иқтисодиёти масалаларини билишларини ва эгаллаб турган лавозимларига мувофиқлигини аниқлаш мақсадида қайта аттестациядан ўтказсинлар. Жамоа хўжаликлари, кооперативлар, деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик ишлаб чиқаришлар раҳбарларини бозор шароитларида хўжалик юритишнинг асосий принципларига ўргатиш, маҳсулот етиштириш ва сотишга доир ҳуқуқ ва мажбуриятлар бўйича ўқитиш йўлга қўйилсин.

16. «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда қишлоқ жойларда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантиришнинг муҳандислик тармоқлари ва коммуникациялар ҳамда зарур миқдорда янги иш ўринлари яратишни ўз ичига олувчи Дастурини ишлаб чиқишни таъминласин. Ишларнинг қандай бораётганлиги йилнинг ҳар чорагида Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи мажлисида кўриб чиқилсин.

17. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи (И. Ҳ. Жўрабеков)га юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

1994 ЙИЛДА КООПЕРАТИВ ВА МУЛКЧИЛИКНИНГ БОШҚА ШАКЛЛАРИГА АЙЛАНТИРИЛАДИГАН ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ КОРХОНАЛАРИНИНГ СОНИ

	1994 йил 1 январгача давлат хўжаликларининг сони	Давлатга қарашли бўлмаган корхоналарга айлантириладиганлар: 1994 йил 1 майгача	1994 йил охиригача
Қорақалпоғистон Республикаси	26	15	11
вилоятлар:			
Андижон	8	4	4
Бухоро	18	10	8
Жиззах	23	13	10
Қашқадарё	43	25	18
Навоий	43	23	20
Наманган	10	6	4
Самарқанд	33	19	14
Сурхондарё	18	10	8
Сирдарё	8	5	3
Тошкент	25	14	11
Фарғона	5	3	2
Хоразм	5	3	2
Жами:	265	150	115

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИГА ЕР АЖРАТИШ

(минг га)

	Қўшимча равишда ер ажратиш		
Қорақалпоғистон Республикаси	14,0	Наманган	4,0
вилоятлар:		Самарқанд	9,0
		Сурхондарё	8,0
Андижон	3,0	Сирдарё	9,0
Бухоро	11,0	Тошкент	6,0
Жиззах	9,0	Фарғона	5,0
Қашқадарё	13,0	Хоразм	4,0
Навоий	5,0	**Жами:**	100,0

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

НАВРУЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА ТАЙЁРГАРЛИК КУРИШ ВА УНИ УТКАЗИШ БУЙИЧА РЕСПУБЛИКА ТАШКИЛИЙ ҚУМИТАСИНИНГ ТАРКИБИ

Жўрабеков И. Ҳ. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари — ташкилий қўмита раиси

Умурзоқов М. Б. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси — ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Қорабоев М. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Абдулазизов Ш. — Вазирлар Маҳкамаси бўлимининг мудири — ташкилий қўмитанинг масъул котиби

ТАШКИЛИЙ ҚУМИТА АЪЗОЛАРИ:

Жўраев Х. Р. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси

Аҳроров С. А. — «Ўздавкинокомпания» раисининг биринчи ўринбосари

Алматов З. — ички ишлар вазири

Воҳидов Э. — Ўзбекистон халқ шоири

Гуськова Т. Н. — молия вазирининг биринчи ўринбосари

Жалолов А. С. — «Ўзбекбирлашув» раиси вазифасини бажарувчи

Жўрабоев А. — «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири

Жабборов А. Ж. — Вазирлар Маҳкамаси ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўлимининг шўъба мудири

Жамолов Ҳ. Б. — Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси

Кенжабоев М. — Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг етакчи консультанти

Каримов Ш. И. — соғликни сақлаш вазири

Орипов А. — Ўзбекистон халқ шоири

Раҳимов Б. — Ўзбекистон уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси

Раҳимов К. — алоқа вазири

Расулов К. Р. — республика байналмилал маданий марказининг раиси

Рўзиев С. — Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Саидов И. Н. — Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг етакчи консультанти

Тешабоев А. — Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи марказий қўмитасининг биринчи котиби

Темуров Ш. — «Маҳалла» жамғармасининг раиси

Усмонов М. З. — «Ўзбексавдо» уюшмасининг раиси

Фозилбеков А. И. — Тошкент шаҳар ҳокими

Шодиметов Ю. Ш. — Вазирлар Маҳкамасининг бўлим мудири, ЭКОСАН жамғармасининг раиси

Шоғуломов Р. Ш. — Ўзбекистон давлат матбуот қўмитаси раиси

Яҳёев Ш. Ғ. — «Ўздавтелерадио» компанияси раиси

Қаюмов Н. — қишлоқ хўжалиги вазири

Ҳазратқулов М. — Ўзбекистон миллий ахборот агентлигининг бош директори

Ҳайитбоев Э. Қ. — маданият ишлари вазири

Юсупова Б. А. — Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари

Саидов Н. — Андижон вилояти ҳокимининг ўринбосари

Халилов А. — Бухоро вилояти ҳокимининг ўринбосари

Чилгашев Ш. Б. — Жиззах вилояти ҳокимининг ўринбосари

Раҳмонов Р. — Қашқадарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Фахриддинов Х. В. — Навоий вилояти ҳокимининг ўринбосари

Турсунов Н. М. — Наманган вилояти ҳокимининг ўринбосари

Худойқулов А. — Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ризоқулов Х. — Сирдарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Абдуллаев М. — Сурхондарё вилояти ҳокимининг ўринбосари

Ҳамидов Ҳ. — Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари

Қурбонов Т. — Фарғона вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жуманиёзов М. — Хоразм вилояти ҳокимининг ўринбосари

Жалилов Ш. И. — Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари

Шодмонқулов И. — Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

да (1994 йилнинг 25 мартига қадар) таклифлар киритсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари аниқ табиий-иқтисодий зоналарни ва ҳар бир хўжаликнинг ер ресурсларини ҳисобга олган ҳолда, 1994 йилнинг 1 апрелигача деҳқон (фермер) хўжаликларига шартли ҳар бош чорва моли ҳисобига Андижон, Фарғона, Наманган, Тошкент, Хоразм ва Самарқанд вилоятларида — 0,3 гектардан, Қорақалпоғистон Республикаси ва бошқа вилоятларда — 0,45 гектардан суғориладиган ер, лалмикор ерларда эса 2 гектардан ер ажратилсин.

Мазкур банднинг бажарилиши юзасидан 1994 йилнинг 15 апрелига қадар Вазирлар Маҳкамасига маълум қилинсин.

4. Хусусийлаштирилган фермаларининг хўжалик фаолиятига қорамолларнинг бош сонига қараб баҳо беришга чек қўйилсин, асосий эътибор моллар маҳсулдорлигига, шартнома мажбуриятларининг бажарилишига қаратилсин. Жамоа фермаларининг ва деҳқон (фермер) хўжаликларининг хўжалик ва молиявий фаолиятига хўжаликлар ва туман ташкилотлари раҳбарларининг ҳар қандай аралашувларига барҳам берилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, ушбу қарор билан белгиланган имтиёзли шартлар камида 30 шартли бош чорва молларига эга бўлган деҳқон (фермер) хўжаликларига татбиқ этилади. Бу танлов асосида ташкил этилаётган деҳқон (фермер) хўжаликларини рўйхатга олиш чоғида қўйиладиган асосий талаб бўлиши керак.

6. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) техника, ёнилғи-мойлаш ва қурилиш материаллари, қорамоллар, асбоб-ускуналар ва механизациялаш воситалари сотиб олиш учун хусусийлаштирилган фермаларга ва

қўйган ҳолда, камида 10 йил муддатга чекланмаган миқдорда кредитлар ажратсин. Юқори маҳсулдор чорва моллари сотиб олиш учун камида 5 йил муддатга имтиёзли кредитлар берсин.

Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 14 октябрдаги 501-сон қарорининг 3-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. «Ўзгўштсутсаноат», «Ўзбексавдо» давлат уюшмалари, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, бошқа тайёрлов ташкилотлари хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларидан маҳсулотларни шартномавий (эркин) нархлар бўйича тўсиқсиз қабул қилиб олишни таъминласинлар.

8. «Ўздеҳқончиликсаноатбанк» (Аҳадов), «Ўзқурилишсаноатбанк» (Ибодов) қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари топширувчилар билан ҳисоб-китоб қилиш учун тайёрлов ташкилотларига ва савдо корхоналарига зарур кредитлар ўз вақтида ажратилишини таъминласинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) жамоа фермалари ва деҳқон (фермер) хўжаликларини талаб қилинган миқдорда уруғликлар, минерал ўғитлар, дори-дармонлар, наслдор моллар билан таъминласинлар, молларни сунъий уруғлантиришда ва зооветеринария хизмати кўрсатишда уларга ёрдам кўрсатсинлар.

10. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» (Ҳусанов) хусусийлаштирилган фермер хўжаликлари учун уларнинг талабномаси бўйича 1994 йил мобайнида юк ташиш транспортлари, тракторлар, бошқа техникалар ажратсин. Жойларда «Техчорвасервис» бирлашмаси бўлинмаларининг фаолияти кучайтирилсин, уларнинг буюртмаларига биноан кичик техника ва бошқа асбоб-ускуналар етказиб беришни таъминласин.

«Ўздонмаҳсулот» давлат концерни (Тен), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) 1994 йилда хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари учун алоҳида сатрда, 1-иловага мувофиқ ҳажмларда омихта ем фонди ажратсинлар.

Деҳқон (фермер) хўжаликлари ажратилган ем-хашакка мувофиқ маҳсулотларни шартнома шартларида хўжаликлар ҳисобига топширишлари мумкин.

12. «Ўзозиқовқатсаноат» концерни (Ҳамидов), «Ўздонмаҳсулот» концерни (Тен), чорвачилик фермаларига ажратилган омихта ем, шулха ва шрот билан ўз вақтида ҳамда сифат бўйича андозаларга қатъий риоя қилган ҳолда тўлиқ етказиб беришни таъминласинлар.

13. «Ўзгўштсутсаноат» уюшмаси (Муталов) Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда гўшт ва сутни қайта ишлаш бўйича республика, Қорақалпоғистон Республика ва вилоят акционерлик уюшмаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

14. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ва Молия вазирлиги билан биргаликда «Ўзпаррандасаноат» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси тизимидаги паррандачилик фабрикаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин. Уларнинг банк ссудалари ва кредитлари бўйича қарзларини тўлаш муддати 5 йилга узайтирилсин.

15. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш», «Ўздавқишлоққурилишлойиҳа» институти 1994 йил мобайнида деҳқон (фермер) хўжаликлари ва хусусийлаштирилган фермалар учун, маҳаллий арзон қурилиш материалларидан кенг фойдаланилган ҳолда кичик ва ўрта фермалар лойиҳаларини ишлаб чиқсинлар.

«Ўзколхозқурилиш», «Ўздеҳқончиликқурилиш» бирлашмалари ва «Ўзқишлоқхўжаликтаъминотузатиш» ларн фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари билан тузилган шартномалар асосида намунавий лойиҳалар бўйича ишлаб чиқариш объектлари қуришни ва уларни тайёр ҳолда фойдаланишга топширишни таъминласинлар, қурилиш ташкилотлари ушбу ишлаб чиқариш объектлари бўйича қўшилган қиймат солиғи тўлашдан озод қилинсин.

16. «Ўздавнефтмаҳсулот» бирлашмаси, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси деҳқон (фермер) хўжаликларининг фаолият кўрсатиши учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ёнилғи-мойлаш материалларини 2-иловага мувофиқ миқдорда ажратсинлар.

17. Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда амалдаги солиқлар ва тўловлар ставкаларини 50 фоизга камайтиришни, ер солиғи тўлаш бўйича бюджет билан ҳисоб-китоблар коллектив хўжаликлар (жамоа хўжаликлари ва кооперативлар) орқали амалга оширилишини назарда тутган ҳолда деҳқон (фермер) хўжаликларига, хусусийлаштирилган фермаларга солиқ солиш тизимини ўзгартириш тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсинлар.

18. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси билан биргаликда барча хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари жамоаларига бозор иқтисодиёти асослари, ишлаб чиқаришни мустақил юритиш усуллари бўйича таълим бериш дастурини ишлаб чиқсинлар ва ўқитишни кенг йўлга қўйсинлар.

19. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноат мажмуига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ ВА ФЕРМЕР ХУЖАЛИКЛАРИГА 1994 ЙИЛДА ДАВЛАТ РЕСУРСЛАРИДАН АЖРАТИЛАДИГАН КОНЦЕНТРАТ ОЗУҚАЛАРНИ СОТИШ ҲАЖМИ

(минг тонна)

	Концентрат озуқаларнинг ҳаммаси	шу жумладан: омихта ем	кунжара
Қорақалпоғистон Республикаси	22	15,4	6,6
вилоятлар:			
Андижон	7,5	5,3	2,2
Бухоро	8 3	5,8	2,5
Жиззах	15	10,4	4,6
Қашқадарё	22,3	15,6	6,7
Навоий	4,2	2,9	1,3
Наманган	8,8	6,2	2,6
Самарқанд	19,5	13,6	5,9
Сурхондарё	6,7	4,7	2,0
Сирдарё	5,9	4,1	1,8
Тошкент	4,3	3,0	1,3
Фарғона	4,8	3,4	1,4
Хоразм	13,7	9,6	4,1
Жами:	143	100	43

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХУЖАЛИКЛАРИ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН АЖРАТИЛАДИГАН ЁҚИЛҒИ-МОЙЛАШ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ МИҚДОРИ

(минг тонна)

	дизель ёнилғиси	автомобиль бензини
Қорақалпоғистон Республикаси	21,4	8,2
вилоятлар:		
Андижон	7,3	2,8
Бухоро	11,7	4,7
Жиззах	12,5	4,9
Қашқадарё	19,5	6,2
Навоий	4,4	1,9
Наманган	7,3	3,0
Самарқанд	11,9	4,9
Сурхондарё	11,2	4,5
Сирдарё	12,8	5,2
Тошкент	9,6	3,7
Фарғона	8,1	3,2

ДАВЛАТ ТИЛИ ҲАҚИДАГИ ҚОНУН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

НУФУЗИ ОРТМОҚДА

Қибрай туманида давлат тили ҳақидаги қонуннинг ташкилот ва корхоналарда қандай бажарилаётганнга бағишланган йиғилиш бўлди. Унда республика атамашунослик қўмитасининг раиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Одил Ёқубов, Ўзбекистон халқ шоири, Алишер Навоий номидаги республика давлат мукофотининг совриндори Шукрулло, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим иштирок этиб, миллат ғурури, мустақиллик белгиси бўлмиш давлат тилининг қонуний нуфузини тиклаш, уни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида республикада амалга оширилаётган ишлар, бу борадаги айрим камчиликлар хусусида фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Қирқдан ортиқ миллатга мансуб мазкур туман аҳолисининг 13 фоизини русийзабон кишилар ташкил этади. Қонунда давлат тилини амалга оширишда ҳар бир ташкилот раҳбари шахсан жавобгар экани ёзиб қўйилган. Ҳокимият қошида давлат тилини амалга ошириш бўйича маслаҳат кенгаши ишлаб турибди. Кенгашнинг туман фаоллари иштирокида ўтказилган йиғилишларида бу соҳадаги долзарб вазифалар бир неча бор муҳокама қилинди.

Туман фахрийлар кенгашининг раиси Жўра Хоназаров бошқараётган жой номларини ўрганиш қўмитаси амалга ошираётган ишлар айниқса ибратлидир. Қўмита тавсияси билан 300 дан ортиқ кўча ва жойнинг тарихий номи тикланди. Туманга қадимий Қибрай номи берилди. «Коммунизм тонги» газетаси «Давр овози», бир қанча жамоа хўжаликлари шўро тамғасидан фориғ қилиниб, «Байтқўрғон», Абдураҳмон Жомий, «Турон», «Дўрмон» дея атала бошланди. Туман ҳокимлиги, газлаштириш идораси, ички ишлар бўлими, ғишт заводи каби ташкилот ва корхоналар биринчилардан бўлиб давлат тилида иш юритишга ўтди.

— Русийзабон миллатга мансуб раҳбарларнинг давлат тилида сўзлаши одат тусини олди, — дейди депутатлар доимий комиссияни бажарувчи А. Ким, ғишт заводи директори Э. Пагасян каби раҳбарларнинг давлат тилида бемалол сўзлай олишини кўриб дил қувонади. Тилга ҳурмат — элга ҳурмат, дейди халқимиз. Қонунда давлат тилини ўрганиш мажбурий деб ёзиб қўйилмаган. Аммо туманда яшаб турган бошқа миллат вакиллари давлат тилига эътибор ўзлари яшаб турган Ватанга ҳурмат эканини яхши тушунади.

Қибрай маданият уйи қошида ёзув машинкаларини ўзбекчалаштириб берувчи устахона ишлаб турибди. Туманга лотин алифбосидаги машинкалар ҳам келтирила бошланди. Қонуннинг 16-моддасига асосан кўплаб мактабларда араб алифбосига асосланган ўзбек ёзуви ўқитилмоқда. Туман саноат корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулот ёрлиқлари давлат тили ҳақидаги қонуннинг 22-моддасига биноан ўзбекча ёзилмоқда. Шуниси қувонарлики, Қибрай чанқовбосди ичимликлар комбинати маҳсулотлари номи лотин алифбосида битилмоқда.

Йиғилишда, Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, қонун устиворлиги, унинг олдида барча баробар экани ҳақида фикр юритилди. Ўз юрти, она тилини ҳурмат қилган, миллий ифтихор туйғуси билан яшаган раҳбаргина давлат тили ҳақидаги қонуннинг изчил бажарилишига эриша олади. Афсуски, туманда бу масалага етарли эътибор бермаётган мутасаддилар ҳам йўқ эмас. Салор шаҳарчасига кирган киши «Ташкентская ГРЭС» деган ёзувга кўзи тушади. Лениннинг «Коммунизм» — это есть...», деб бошланувчи «доҳиёна» сўзларининг ҳанузгача сақланаётгани ажабланарлидир. В. Едгоров раҳбарлик қилаётган бу корхонада идора ишлари ҳанузгача ажнабий тилда юритилмоқда. Тумандаги бир қанча бошқа ташкилотларда ҳам шундай аҳволни кузатиш мумкин.

Йиғилишда давлат тили ҳақидаги қонунни изчил амалга оширишга халақит бераётган камчиликларни тездан бартараф этиш тадбирлари белгилаб олинди.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

РЕСПУБЛИКА КОРХОНАЛАРИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИЧОҒИДА ИМТИЁЗЛАР ЖОРИЙ ЭТИЛАГАН ЭНГ ЗАРУР ВА ХАРИДОРГИР МОЛЛ РЎЙХАТИ

Энг оддий рўзғор ва хўжалик моллари
Боғ-полиз асбоблари ва анжомлари
Қулф-халқа буюмлари
Рўзғор асбоблари
Кимё-бўёқчилик моллари
Мўйқалам-чўтка буюмлари, жумладан, ўқувчилар учун мўлжаллангалари.
Идоравий моллар
Мактаб анжомлари ва ускуналари
Болалар ўйинчоқлари, қўғирчоқлар ва арча безаклари
Болалар техника ижодкорлиги буюмлари
Ёзув қоғозлари
Электр-иситиш асбоблари ва буюмлари
Электр ускуналари
Электр-рўзғор асбоби
Шахсий гигиена учун энг зарур атик моллари
Аттор. ёрдамчи ашёлари
Хотинлар буюмлари
Халқ ний ҳунармандчилик буари
Рўзғоэҳтиёжлари учун сантехнибуюмлари
Мета: буюмлар, шуруп ва михл бошқа маҳкамлаш буари
Рўзғ сув иситкичлари, иситиш)облари ва радиаторлар
Маҳай хомашё ва ёғочсозлик ;индиларидан тайёрланган тахта.

Эсла: Юқорида кўрсатилган лларнинг кенг турларини Ўзбексавдо» Давлат уюаси ва «Ўзбекбирлашувіолия вазирлиги ва Давлатолиқ қўмитаси билан кешган ҳолда белгилайди.

● Оҳангарондан ;барлар

ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН МАСЛАҲАТЛАР

ТУМАН ҳокимлигининг ташаббуси билан ҳокимликнинг барча бўлимлари, етакчи бошқармалар ҳамда йирик мутахассислар иштирокида қишлоқ меҳнаткашлари билан меҳнаткашлар турмушини янада яхшилаш борасида маслаҳат-йиғилишлари ўтказилмоқда. Тумандаги «Дўстлик», «Ленинчи», «Бирлик» қишлоқ оқсоқолликларида меҳнаткашлар вакиллари билан ўтказилган маслаҳат-йиғилишлар қишлоқ аҳолисида катта таассуротлар қолдирди. Меҳнаткашларнинг вакиллари ушбу йиғилишларда одамлар учун зарур бўлган ижтимоий масалаларни ҳал этиш юзасидан фикр билдирдилар. айрим муаммоларни ҳал этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

Маслаҳат-йиғилишларида туман ҳокими У. Иброҳимов, унинг муовинлари М. Дўстбоев, Ю. Донабоев, туман прокурори А. Набиев, туман ички ишлар бўлимининг бошлиғи Э. Эркаев, туманнинг бош меъмори А. Холюсупов, марказий шифохонанинг бош шифокори Т. Қаюмов ва бошқалар иштирок этиб, аҳоли вакилларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоблар бердилар. Ушбу йиғилишларда айрим малаларни ҳал этиш юзасидан амалий ишлар ҳам қилин.

КИЧИНТОЙЛАР УЧУН

ҚОХТОЙ қишлоғида 340 ичкинтойга мўлжаллангаболалар боғчасининг янги иноси бунёд этилмоқда. Еерда кичкинтойлар учуниарча қулайликлар бўлади.нги бино қурилишини «Оҳаарон қурилиш» трестининг 95-қурилиш-монтаж бошқмаси ишчилари бунёд этиштир.

Янги бино шу йилнинг охиридафойдаланишга топширила.

ЯГИ АВТОБАЗА БЎЛАДИ

Нойқўрғон аҳоли пункти ёни; қурилаётган янги автоба биноси шу йилнинг охиигача фойдаланишга топирнладиган бўлди. 50 нафр автобусга ва бир қанча ік ташийдиган автомобиларга мўлжалланган ушбу автобаза қурилишини Фаруҳ Мирзаев бошчилик қилётган 2-механизациялатан кўчма колоннанинг биокорлари қуришмоқда.

Автобаза биносининг асоси тармоқлари ҳозирданоқ транспортларни қабул қилига шай этиб қўйилган. Арим участкалардаги монтак ишлари ниҳоясига етгач, кархона тўла қувват билан шга тушади. Бу тумандаги биринчи автобаза бўлади.

Вилоят деҳқончилик-саноат тармоқлари раҳбар ходимларини ... якунланди

БИЛИМ ВА МАЛАК, ОШИРИШ МАКТАБ

19 февраль куни Тошкент Аграр дорилфунунида ташкил этилган иқтисодий ислоҳотни янада чуқурлаштириш ва бозор иқтисодиёти шароитларига ўтишни тезлаштиришга бағишланган қишки ўқиш — семинар-кенгаш машғулотлари тугади. Вилоят жамоа ва давлат хўжаликларининг раҳбарлари ва туманлар деҳқончилик-саноат уюшмаларининг раислари қатнашган мазкур семинар-кенгаш 36 соатга мўлжалланган бўлиб, олти кун давом этди.

Бу йилги қишки ўқиш аввалги йиллардагидан фарқли ўлароқ шу куннинг энг долзарб масалаларига бағишланди. Вилоят ҳокимлиги ҳамда университет раҳбарияти ва вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси саъйи — ҳаракатлари билан махсус дастур ишлаб чиқилди. Мавзу ва маърузаларга алоҳида эътибор берилди. Биринчи мавзу — республикамиз Президенти И. Каримовнинг китобларидан келиб чиқадиган қишлоқ хўжалик жамоаларининг раҳбарлари ва ходимлари олдида турган зарур иқтисодий ва ижтимоий вазифалар хусусида академик С. Н. Усмонов, банк тизими ва унинг хизмати мавзуида республика деҳқончилик-саноат банкининг бошқарувчиси А. А. Аҳадов, пахтачилик, уруғчилик, узум-мевачилик, сабзавотчилик ва полизчилик ҳамда бошқа соҳаларни ривожлантириш мавзуларида учта олий илмгоҳнинг таниқли мутахассислари — Ўзбекистон Пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг бош директори, академик Ш. И. Иброҳимов, Ўзбекистон Ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий тадқиқот институтининг бош директори, профессор А. Э. Эгамбердиев, Ўзбекистон Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтининг директори, иқтисод фанлари номзоди А. Б. Боқиев, қишлоқ хўжалигида ҳуқуқ-тартибот масалалари хусусида Ўзбекистон Фалсафа ва ҳуқуқ илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди М. У. Усмонов, солиқ масалалари ҳақида Ўзбекистон Республикаси Солиқ давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Р. Х. Ҳайитов, ўғитлардан самарали фойдаланиш хусусида Тошкент Аграр дорилфунунидан қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Т. П. Пирохунов маъруза қилдилар.

Семинар-кенгашнинг якуний машғулотини — Тошкент Аграр университетининг ректори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, академик Э. Т. Шайховнинг таъбири билан айтганда, 18 февраль куни республика Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимиз сўзлаган нутқ ва қабул этилган қарорлар муҳокамасига бағишланган биринчи амалий кенгаш, деб атасак тўғрироқ бўлади.

Эркин Турдиевич вилоят ҳокими ва туманларнинг ҳокимлари, республика юқори ташкилотларининг раҳбар ходимлари — республика Истиқболстат қўмитаси раисининг муовини Х. Муҳиддинов, республика Мева-сабзавот ва узумчилик саноати концерни раиси Ш. Мирзаев, республика Қишлоқ хўжалик вазирининг муовини А. Икромов ҳамда вилоят мутасадди ташкилотларининг бошлиқлари иштирок этаётган йиғилишни кириш нутқи билан очар экан, Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда муҳокама қилинган масалалар мантиқидан келиб чиқувчи вазифалар ҳақида қисқача тўхталди.

— Президентимизнинг шу йил 21 январдаги «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони тадбиркорлик йўлидаги барча тўсиқларини олиб ташлади,— деди биринчи бўлиб сўзга чиққан маърузачи, республика Истиқболстат қўмитаси раисининг муовини Ҳ. Муҳиддинов.— Лекин бу катта имкониятдан самарали фойдалана билиш керак. Ана шу мақсадда жойларда таклиф ва мулоҳазаларни ўрганиш гуруҳлари, кенгашлари тузилди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг йиғилиши ҳам ана шу муҳим масала ечимига бағишланди.

Энг катта даромад манбаи ҳамон пахтачилик бўлиб қолмоқда. Бу борадаги иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш пахта нархини яна оширишни тақозо этмоқда. Мазкур масала яқинда ҳукуматимиз томонидан қайта кўриб чиқилади.

Пахтачиликда уруғ навини яхшилаш энг катта муаммолардан бири,— деди сўзини давом эттириб Ҳ. Муҳиддинов.— Мисол учун Исроил давлатини олайлик. Экин экиладиган майдонлари бизникидан яхши эмас, аммо, ҳар гектар ерда 65 центнердан пахта етиштирилаяпти. Бизда эса, ҳосилдорлик ўртача 25 центнердан ошмайди. Ҳосилдорликни яқин йиллар ичида 35 центнерга етказиш ва ундан ошириш соҳа олдида турган муҳим вазифадир.

Ҳозирги кунда ёқилғи масаласи жумбоқ бўлиб турипти. Пахта пулининг 40 фоизи ёқилғи сотиб олишга кетяпти. Йўл-транспорт харажатлари ҳаддан ташқари ошиб кетди. Шу боис четдан олиб келинаётган ҳар куб. метр ёғочнинг нархи 1 миллион сўмга тушяпти. Бу муаммони ҳал этишнинг энг оқилона йўли — ўзимизда терак экиб кўкартиришдир.

— Давлат хўжаликлари тугатилиб, бутун мол-мулк жамоалар ихтиёрига берилгач, ишимизда маълум қийинчиликлар юзага келди,— деди республика Мева-сабзавот ва узумчилик концернининг раиси Ш. Мирзаев.— Давлат буюртмалари бекор қилингач, мева етиштириш билан энди ким шуғулланади, деган савол туғилди. Президентимиз қайта-қайта таъкидлаганидек, эндиликда ҳамма нарса фақат шартнома асосида ҳал бўлади. Биз масаланинг бу томонини пухта ўйлаб қўйдик.

Республика Қишлоқ хўжалиги вазирининг муовини А. Икромов Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилиш қишлоқдаги ислоҳотга доир жуда кўп муаммоли масалаларни ҳал қилиб берганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Шундан сўнг минбарга кўтарилган семинар-кенгаш иштирокчилари: Ўртачирчиқ районидаги «Ўртасарой» жамоа хўжалиги раиси М. Ҳолиқова, Тошкент районидаги А. Навоий номли жамоа хўжалиги раиси Ғ. Валиев ва Қуйичирчиқ районидаги «Навоий» корпорациясининг раиси Т. Искандаровлар ўзлари бошлиқ жамоа хўжаликларининг 1994 йилги иш режалари ҳақида гапирдилар.

Семинар-кенгашнинг якунловчи машғулотида сўзга чиққан вилоят ҳокими М. Б. Икромов тушган кўпдан-кўп саволларга батафсил жавоб қайтариб, Республика Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги Президентимиз И. А. Каримов нутқи ва қабул қилинган қарорларни атрофлича шарҳлаб берди. Вилоятимиз меҳнаткашлари олдида турган ке... мас долзарб в... қида тўхталди.

— Давлат бук... энди йўқ,— деди у, ... қарорга кўра фақат ...чилик ва ғаллачиликда (75 фоиз), гўшт ва сут етиштиришда (50 фоиз) давлат буюртмалари сақланиб қолади. Танлаган йўлимиз тўғри йўл — бозор иқтисодиёти шароитларига дадил ўтиш. Ислоҳотдан орқага қайтиш йўқ.

Чорва туёғини кўпайтириш, чорвачилик фермер хўжаликлари тармоғини кенгайтириш шу куннинг энг муҳим вазифаси. Эндиликда қарамоғида 30 бош ва ундан ортиқ моли бўлган кишигина фермер бўла олади. У жойлардаги ҳокимликларда расман рўйхатдан ўтади. Илгари ташкил топган фермер хўжаликлари сақлаб қолинади. Моли кам чорвадорларга ўз подасини тўлдириш учун вақт ва имконият берилади. Шу боис улар тез муддат ичида ўз чорва подалари сонини юқорида айтилган даражага етказиб олишлари шарт. Шунда улар ҳукуматимиз томонидан яратиб берилган барча ёрдам ва имтиёзлардан тўла баҳраманд бўладилар. Янги қарорга кўра бу йил вилоятимиз фермер хўжаликларига ҳар бош қорамол ҳисобига 0,3 гектардан, жами 6 минг гектар ер ажратиб берилади. Уларга банк томонидан муддатли ва муддатсиз қарз берилади. Давлат томонидан ем-хашак билан ёрдам кўрсатилади. Олинадиган солиқ миқдори 50 фоизга камайтирилади.

Бу йил аввалги фермер хўжаликларига қўшимча равишда яна бир неча ўнлаб хўжаликлар ташкил этилади.

Қишлоқларда қўшимча иш жойларини вужудга келтириш учун у ерларга саноат ишлаб чиқаришини олиб бориш керак. Бусиз му... а. ҳурмат қилади. ҳожатбарор ч деб атайди. Бунинг боиси бор, албатта. Доим хизматга шай. Яхши қарагани учун «ГАЗ-52» машинаси мана ... йилдан ошдики, созлашга муҳтож эмас.

Ҳозирги иқтисодий қийин ...роитда тежамкорлик қанчалик яхши нарса. Бугун ни... ...қис — эҳтиёт қисмлар ...ин танқис. Демак, ...аш керак. Наби Ма... ...дди шундай йўл ту...

...лар муаммолигича қолиб кетаверади. Кичик кор... уларнинг аксарияти заифлик билан ишлаяпти.

...изнинг иқлим шароити... 3 мартагача ҳосил олиш мумкин. Фақат чет элдаги ... қунт ва хоҳиш етишмайди, холос. Гектарни эмас, ...надиган ҳосил салмоғини ... сармоямиз баракасини ...лашимиз лозим. Хўш, ҳосил тақдири учун ким жавоб беради?

Бир мисол. Ўтган йили қишлоқ хўжалигидаги аҳволимиз Андижон вилоятидаги вазият билан деярли ўхшаш эди. Мусобақадошларимиз қийинчиликларни мардонавор енгиб, режани бажаришди. Биз-чи? Юзимиз шувут бўлиб қолди. Сабаби, хўжалик раҳбарлари ишнинг маромини топиша олмади. Ҳосил қор остида қолиб кетди. Хулоса қилиб айтганда, раҳбар, аввало, баҳорда, ёзда елиб-югуриб ҳаракатини қилиб қолиши керак. «Раис баҳорда, ёзда гапиради, ҳоким кузда гапиради», деган нақл шундан қолган бўлса, ажабмас.

Ҳозирги пайтда, афсуски кўпгина хўжалик раҳбарларимизнинг ўзлари ҳам бозор иқтисодиёти нима, деган саволга тўғри ва батафсил жавоб бераолмайдилар. Шундан хулоса қилиб айтмоқчиманки, анчагина ҳокимлар ва жамоа хўжаликларининг раҳбарлари ўзгаргани билан ҳали орамизда ношудлар ҳам оз эмас. Шу боисдан вилоятимизда яқин орада қайта аттестация ўтказишни мўлжаллаб турибмиз.

Зотан, қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар, чорвачиликда ислоҳотни чуқурлаштириш, фермер хўжаликларига зарур шарт-шароитлар яратиб бериш масалаларини баайни ана шу раҳбарлар ҳал этадилар. Биз учун бугунги кундаги асосий вазифа иқтисодий ислоҳот тамойилларининг тўлиқ рўёбга чиқарилишини таъминлаш, бозор муносабатларини жорий этиш, ислоҳотнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизга, тараққиётимизга амалий таъсирини кучайтиришдан иборатдир.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ВИЛОЯТ БИРИНЧИЛИГИДАН—РЕСПУБЛИКАГА

Бугунги кунда жуда кўп таъкидланаётганидек, мустақил юртимиз келажаги ёшлар қўлида. Шу боис Президентимиз ёш авлод таълим-тарбиясига, уларни жисмонан ва маънавий соғлом бўлиб улғайишларига, иқтидорли йигит-қизларни аниқлаб, камол топтиришга алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда.

Бунда катта масъулият халқ таълими тизимига тушади. Жаҳон талабларига жавоб берадиган кадрлар тайёрлаш, ўқитишнинг янги услубларига ўтиш, лицей, гимназия, коллежлар ташкил этилаётганлиги, ўқув юртларига тест синовлари билан олинаётганлиги кутилган самараларини бериши шубҳасиздир.

Иқтидорли ёшларни аниқлаш учун ўтказилаётган турли кўрик-танловлар, олимпиадалар ҳам амалга оширилаётган ана шундай хайрли ишлардандир.

Вилоятимизда ҳам бундай тадбирлар тез-тез ўтказиб турилади. Хусусан, куни кеча иқтидорли ёшларнинг III вилоят анжумани якунланди. Бунга қадар фанлар бўйича бундай олимпиадалар дастлаб вилоятимизнинг мактабларида ўтказилди. Мактаб ғолиблари район ва шаҳар олимпиадаларида иштирок этдилар. Ғолиблар, ниҳоят, вилоят биринчилиги учун йўлланма олган эдилар.

Мутасаддилар вилоят олимпиадасига ниҳоятда масъулият билан ёндошдилар. Уларнинг вилоят кўригини икки босқичда ўтказиш керак, деган қарорига кўра Пискент шаҳрида бўлиб ўтган биринчи босқичдан муваффақият билан ўтганларгина иккинчи босқич мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Ниҳоят яқинда вилоят халқ таълими ходимлари малакасини ошириш институти иқтидорли болалар анжуманининг вилоят биринчилигида иштирок этиш учун келган ёшлар билан гавжум бўлди.

Мусобақалар тўрт тур бўйича ўтказилди. Жумладан, ёш хонандалар, ёш раққосалар, ёш ҳунармандлар ва ёш адабиётчилар ўз қобилиятларини намойиш этдилар.

Ҳар бир тур бўйича мутахассислардан иборат жюри ҳайъати уларнинг иқтидорларини муносиб баҳолаб бордилар. Хусусан, улар орасида Тошкент давлат дорилфунуни ўзбек мумтоз адабиёти кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор Анвар Ҳожиаҳмедов, Тошкент давлат маданият институти доценти Руслан Тимерханов, Тошкент вилояти педагогик ходимлар малакасини ошириш институти ўзбек тили ва адабиёти кафедраси мудираси Матлуба Нурматова, Зангиота туман маданият бўлими бошлиғи Ҳабибулло Ҳамидуллаев ва бошқалар бор эди.

Мусобақа иштирокчиларининг чиқишлари, улар ясаган ҳунармандчилик буюмлари, ижод этган асарлари билан танишар экансиз, кўнглингиз фахрга тўлади, Ўзбекистонимиз келажаги буюк бўлишига, ана шу ёшлар уни жаҳонга танитишига ишонч ҳосил қиласиз.

Ёш истеъдод эгалари ижро этган қўшиқларда мустақил юртимиз мадҳ этилса, ёш ҳунармандлар тайёрлаган ҳар бир буюмда миллийлик руҳини ҳис қилиш қийин эмас эди.

Ўзим иштирок этган ёш адабиётчилар мусобақалари менда, айниқса, катта таассурот қолдирди. Хусусан, янгийўллик жажжи Азиза Холбоева келажакда етим болалар бўлмаслиги ҳақида орзу билан шеър битса, ангренлик Татьяна Маврина «Шу юрт ҳаммамизники, унинг ривожи учун ҳар биримиз улуш қўшишимиз зарур»,— дейди.

Шунингдек, бу тур иштирокчиларидан чирчиқлик Барно Эшматова, қибрайлик Зулфия Тўхтаназарова, Бекобод шаҳар 9-мактабдан Ихтиёр Салимовлар умидли истеъдод эгалари эканликларини исботладилар. Қибрай тумани, 11-мактаб 9-синф ўқувчиси Нафиса Турсунова ғолиб деб топилди. Шунингдек, ёш раққосалардан оққўрғонлик Нилуфар Сайдалиева, хонандалар орасида паркентлик Наргиза Маҳкамова, ҳунармандлардан ўртачирчиқлик Жаҳонгир Маҳкамовлар вилоят ғолиби бўлдилар.

— Бугун ҳар бирингиз ўз қобилиятингиз, истеъдодингизни муносиб намойиш эта олдингиз,— деди мусобақаларга якун ясар экан вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи О. Тожиев.— Зеро, вилоят биринчилигига қадар турли босқичларда ғолиб бўлишингизнинг ўзиёқ сизларнинг иқтидор эгалари эканлигингиз исботидир. Бундан буён ҳам ўз билим ва маҳоратларингизни ошириб борасиз, келажакда Ватанимиз учун фидойи, унинг равнақига улуш қўшувчи баркамол инсонлар бўлиб етишасизлар деб ишонамиз.

Мусобақалар якунида уни ўтказишда ҳомийлик қилган вилоят «Китобхон» жамияти, вилоят Қизил Ярим ой жамияти ва вилоят болалар жамғармалари раислари ғолибларга ўз совғаларини топширдилар.

(Махсус мухбиримиздан).

СУРАТЛАРДА: бўлиб ўтган вилоят олимпиадасидан лавҳалар.

Суратлари Козим ЎЛМАСОВ олган.

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

БИР ШИКОЯТГА ИККИ ЖАВОБ

Ангрен шаҳар, Кўктерак 5-берк кўчасидаги 16-уйда истиқомат қилувчи, 1-гуруҳ ногирони, Ангрен кўмир ҳавзасининг собиқ электрчиси Абдуқодир Алманбетов таҳририятимизга ёзган шикоят хатида 1992 йил 16 ноябрь куни янги қурилган линиянинг «Север» участкасида ишлаётганида барча хавфли ишлар бўйича жавобгар А. Зирянов электр қувватини улаб юборганлиги, натижада куйиб, ҳушини йўқотганлиги, 1992 йилнинг 16 ноябридан 1993 йилнинг 9 февралигача ТошМИда даволанганлиги, у ердан бир қўл ва бир оёғидан айрилиб чиққанлигини баён этган эди.

А. Алманбетов ўз шикоятида ҳақиқат тўлиқ тикланмаганлиги, яъни асосий жавобгар А. Зирянов халқ суди ҳукми билан 2 йил озодликдан маҳрум этилгани билан бош энергетик ва бошқа айбдорлар сувдан қуруқ чиқишгани, суд бўлиши ҳақида унга эртароқ хабар беришмагани тўғрисида ҳам ёзиб, нима учун тергов ўз вақтида олиб борилмади, деб эътироз билдиради.

Биз фуқаро А. Алманбетовнинг шикоятини текшириб, тегишли чора кўришда, ёрдам беришларини илтимос қилиб, Ангрен шаҳар ҳокимлиги ва вилоят судига юборган эдик. Яқинда улардан жавоб олдик.

СУД ҲУКМИНИ БЕКОР ҚИЛИШГА АСОС ЙЎҚ

Фуқаро Абдуқодир Алманбетов шикоят-аризаси назорат тартибида текширилганда қуйидагилар аниқланди.

Ангрен шаҳар судининг 1993 йил 29 октябрь кунги ҳукми билан А. Зирянов Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 142-моддаси, 2-қисми билан айбдор деб топилиб, 2 йил муддатга озодликдан маҳрум этилган. Жазони умумий режим ўрнатилган аҳлоқ тузатиш меҳнат колониясида ўташ белгиланган. Тошкент вилоят суди жиноий ишлар бўйича судлов ҳайъатининг 1993 йил 2 декабрь кунги ажрими билан мазкур ҳукм ўзгаришсиз қолдирилган.

Суд мажлисида А. Зирянов ўз айбига тўлиқ иқрорлик билдириб, қилмишидан пушаймон бўлиб кўргазма берган. Унинг айби ўзининг тўлиқ иқрорлигидан ташқари, гувоҳлар Қосимов, Шукурова, Лескин, Мечетбоев, Козиниларнинг кўргазмалари, судга оид тиббий экспертизанинг хулосаси, воқеа жойини кўздан кечириш қайдномаси ва иш бўйича тўпланган барча далиллар билан ўз исботини топган.

Хат муаллифининг суд мажлисида менинг иштироким таъмин этилмади, деган эътирозига келсак, у асоссиз эканлиги кўринади, чунки жиноий иш материалларининг далолат беришича, А. Алманбетов 1993 йил 28 октябрь куни соат 9 га чақирув қоғози орқали чақирилган. У келмагач, суд мажлиси шу куни соат 14 га қолдирилган. Яна келмагач, суд амалдаги қонунларга биноан, томонлар фикрини ҳамда Алманбетовнинг саломатлигини инобатга олиб, ишни жабрланувчининг иштирокисиз кўриш ҳақида ажрим қабул қилган ва иш шу куни бошланиб, артаси куни, яъни 29 октябрь куни ниҳоясига етган. иш бўйича ҳукм ўқиб эшиттирилган.

Суд мажлисига икки марта чақирилганлигини Алманбетов ўзининг шикоят аризасида ҳам рад этмайди. Бундай ҳолатда суд қонун доирасида ҳаракат қилган ва жабрланувчи Алманбетовнинг қонуний манфаатлари бузилган дейиш, бинобарин суд ҳукмини бекор қилиш ёки ўзгартириш учун асос йўқ.

У. ҚУРБОНОВ,
вилоят судининг раиси.

МАЪМУРИЯТГА ХАТ ЙЎЛЛАНДИ

Абдуқодир Алманбетовнинг ногиронлиги сабабчиси А. Зирянов 2 йил муддатга озодликдан маҳрум этилиб, суд залидан қамоққа олинган. Судда жабрланувчи Алманбетовнинг иштирок этмаганлиги масаласига келсак, унинг хотини судга келиб, турмуш ўртоғи юраолмаслигини хабар қилгандан кейин судья А. Йрсалев ишни тўхтатиб, унинг хотинини енгил автомашинада Алманбетовни олиб келиш учун юборган. Шундан кейин ҳам у судга келмаганлиги учун иш унинг иштирокисиз кўрилган. Унга моддий ёрдам кўрсатилмаётганлиги ҳақида Ангрен разрези маъмуриятига хат йўлланди.

Т. АНОРБОЕВ,
Ангрен шаҳар ҳокими.

ЭЪТИҚОД

ҲАМИША ОММА ОРАСИДА БЎЛАЙЛИК

АСЛИДА бу учрашув аввалдан режалаштирилмаган эди. Уни тасодифий деб айтиш ҳам, мумкин. Лекин, суҳбат чоғида билдирилган фикрлар тасодифий эмас. У айнан бир мақсадга қаратилган: партиянинг обрў-эътиборини ошириш, жамиятдаги ўрнини мустаҳкамлаш, сафларини кенгайтириш... Котибларнинг бир бирини тўлдирувчи турфа фикрларини, яхшиси, уларнинг ўзларидан эшитинг.

МАҚСАДГА ФАҚАТ ҚАТЪИЙ ИШОНЧ ВА ЭЪТИҚОД БИЛАН ЭРИШИЛАДИ, —

дея сўз бошлади Ўзбекистон ХДП Чирчиқ шаҳар Кенгашининг биринчи котибв Озод СОИПОВ, — Кўппартиявийлик шароитида партиямиз обрўсини ошириш — аниқ ишларни бажаришни талаб қилади. Шунинг учун биз ЎзХДП аъзоларининг умумшаҳар йиғилишида уч асосий йўналиш билан ишлашга келишиб олдик.

Иқтисодий сиёсат йўналиши билан шаҳримиздаги корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари шуғулланадиган бўлдилар. Улар жамоаларда жумҳуриятимиз раҳбарияти олиб бораётган сиёсатни тушунтирадилар. Ҳозирги қийин шароитда меҳнатни янгича ташкил этиш йўл йўриқларини кўрсатиб берадилар. Ана шу ишларимизнинг самараси аста секин кўриниб бормоқда. Жумладан, кўпгина корхоналарда янги тур маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ўтиш ташаббусини қўллаб қувватладилар. Шу йўлни танлаган Трансформатор заводи, тикувчилик ва пойафзал фабрикалари, «Электркимё саноати» бирлашмаси, Нон ишлаб чиқариш корхоналари яхши натижаларга эришмоқдалар.

Ҳуқуқий билимларни оммалаштириш иккинчи йўналиш асосини ташкил этади. Асосан ҳуқуқшунослардан ташкил топган бу йўналиш гуруҳи аъзолари бўлиб ўтаётган йиғилишларда, учрашув ва суҳбатлар давомида қонунга нисбатан ҳурматда бўлиш туйғуларини шакллантиришга ҳаракат қилмоқдалар. Токи, ҳар бир киши буюк келажагимизнинг ҳуқуқий кафолатлари — инсон ҳуқуқи ва эркинлигини, вазиятнинг барқарорлигини таъминлаш билан боғлиқ эканлигини англаб етсин.

Яна бир гуруҳ фаоллар қадриятларимизни тиклаш ва шакллантириш, ижтимоий адолатни қарор топтириш масалалари билан шуғулланмоқдалар. Бу гуруҳ турар жойларда бир қатор анъанавий тадбирлар ўтказиш билан аҳоли ҳурмат эътиборини қозонмоқда. Мақсадимиз аниқ. Ишонч ва эътиқод ана шу мақсад йўлидаги энг самарали воситадир.

ЭРТАНГИ КУН ТАЛАБИ БИЛАН ЎЗ ИШИМИЗНИ РЕЖАЛАМОҚДАМИЗ, —

дейди Пискент тумани партия кенгашининг биринчи котибв Ҳумайдилла АКРОМОВ, — Бунда асосий эътиборни кечаги куи камчиликларидан тўғри хулоса чиқариб, уни бартараф этишга қаратдик. Халқнинг ичига кириш, унинг дарди билан яшаш бугуннинг ва эртанги куннинг талаби эканлигини яхши биламиз. Шу боисдан тумандаги ташаббускор ташкилотлар билан ҳамкорликда ночор оилаларга амалий ёрдам бермоқдамиз. Натижада бизга бўлган ишонч ошмоқда. Буни кейинги уч ой ичида туман ижтимоий таъминот бўлимида, туман маҳаллий саноат ишлаб чиқариш, «Ёқуббек» хусусий корхоналарида, дорихонада, Зоминовул қишлоғида партия ташкилотлари тузилганлиги билан ҳам исботлаш мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар ўтказиш тўғрисида»ги қонунини жойлардан ўрганиш чоғида ҳудудий партия ташкилотлари сонини кўпайтириш ва мустаҳкамлаш лозимлигига қатъий келишиб олдик. Бу, сўзсиз, бўлажак сайловларда муваффақиятни таъминлайди. Ҳозир Оқтепа, Саид қишлоқларидаги, район халқ таълими соҳасида хизмат қилаётганларининг ҳудудий ташкилотларида аъзолар сони бир мунча ортди.

ИЧКИ ПАРТИЯВИИ ИШЛАР АТРОФИДА ЎРАЛАШИБ ҚОЛДИК, —

дея ўз фаолиятига танқидий баҳо берди суҳбатни давом эттирган Ўзбекистон ХДП Бўка туман кенгашининг биринчи котиби Баҳром РАҲМОНҚУЛОВ, — Албатта туманимиздаги бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар ичида мақтовга сазоворлари кўп. Улар ҳақида талайгина гапириш мумкин. Лекин ҳозир муаммолар, камчиликлар ҳақида фикр юритсак мақсадга мувофиқ бўлади.

Рост, партиявий ишни омма орасига кўчирмас эканмиз, мақсадга эриша олмаймиз. Афсуски, ҳозирча бизнинг одамлар орасида олиб бораётган оммавий-сиёсий ишларимиз талаб даражасига жавоб бермайди. Сир эмас, бозор иқтисодиёти шароитида ўзимизни-ўзимиз моддий жиҳатдан таъминлаш масаласи биринчи ўринга чиқиб олди.

Иқтисодий таъминот масаласи биз учун гўё яшаш учун кураш муаммоси бўлиб турибди. Шундай бўлгач, партиявий-сиёсий ва бошқа оммавий ишлар билан қандай қилиб хотиржам шуғулланиш мумкин?!

Партия Вилоят Кенгаши, Марказий Кенгаш туман ва шаҳарлардаги Кенгашларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш ва қўллаб-қувватлаш масаласини жумҳурият миқёсида узил-кесил ҳал қилиш пайти келди. Шундагина биз ўз сафларимизга ташкилотчи, ташаббускор ходимларни жалб этиб, ишларимизни сезиларли даражада жонлантириш имкониятига эга бўламиз. Шундагина биз ходимлар масаласи билан қонун даражасида шуғулланиб, уларга ўз таъсиримизни ўтқаза оламиз. Бу эса ўз навбатида ҳар бир бошланғич ташкилот нуфузини орттиради.

ХОДИМЛАРНИ ТАНЛАШ, ЎҚИТИШ, ЖОЙ-ЖОЙИГА ҚЎЙИШ СИЁСАТИ — ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ, —

дейди Ўзбекистон ХДП Ангрен шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Абдумуталиб КУКАНОВ.— Ҳақиқатдан ҳам бугунги давр талабига жавоб бера оладиган раҳбар ходимларни топиб, уларни жой-жойига қўйиш анча мураккаб масала бўлиб қолди. Шунинг учун бу муаммони ҳал этишда жойларда ҳокимлар партия кенгашлари билан ҳамкорликда иш олиб боришса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Чунки, омма орасида юрган партия фаоллари мутахассисларни яхши танишади, уларнинг ўзига хос томонларини билишади. Биргина мисол. Шаҳримиздаги 4-ҳунар-техника билим юртида носоғлом вазият юзага келди. Аниқроғи, раҳбар ўз хизмат лавозимини суиистеъмол қилиб, қўл остидаги хизматчилар билан ҳисоблашмай қўйди. Билим юртидаги хизматчиларнинг илтимосига кўра шаҳар Кенгаши бу ишга аралашди. Ҳар бир хизматчининг фикрини эшитиб вазиятни таҳлил қилдик. Раҳбарнинг камчиликларини кўрсатиб, уни вазифасидан озод қилишни тавсия қилдик. Бизнинг қатъийлигимиз туфайлигина директор ишдан олинди.

Агар партия кенгашлари раҳбар лавозимларга ўз вакилларини тавсия қилганларида ва шу мақсадга эришганларида эди, бу каби қийинчиликлар рўй бермасди. Чунки, тавсия этган ташкилот раҳбардан хизмат фаолиятини қандай бажараётгани ҳақида ҳисобот олиб туриши, керак вақтда унга тўғри йўл кўрсатиши ёки жиддий чоралар қўллаши мумкин эди.

СИЗДА ҚАНДАЙ ТАКЛИФ БОР?

ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИЛСА

ВАҚТ шиддат билан ўтмоқда. Ватанимизда бўлаётган ислоҳотлар, ўзгаришлар кўламининг нечоғли кенглигига барчамиз гувоҳ бўлиб турибмиз. Давр кўп нарсаларга ўзгартиришлар киритишни тақозо этяпти. Жумладан, партиямиз фаоллари Ўзбекистон Халқ-демократик партиясининг Дастури ва Низомининг айрим жойларини қайта кўриб чиқсалар мақсадга мувофиқ бўлар эди. Улар янги қоидалар билан тўлдирилиши лозим. Масалан, Низомнинг «Партияни ташкил этиш қоидалари» ҳақидаги бобига партия ташкилотлари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалардан ҳоли равишда касбкорликлар негизида ҳам тузилиши мумкин», деб қайд этилса, жойларда ишни ташкил этиш осон кўчарди.

А. АБДАЗОВ,
Ўзбекистон ХДП Қибрай туман Кенгашининг партия ташкилотчиси.

●

ҚЎШИМЧА КУЧ КЕРАК

УЗБЕКИСТОН Республикасининг «Ўзбекистон Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг қабул қилинишини бўлажак сайловларга тайёргарликнинг бошланиши деб қабул қилиш керак. Бизни олдинда сайлов билан боғлиқ ташкилий ва сиёсий ишлар кутиб турибди.

Туман ва шаҳарлардаги партия Кенгашлари аппаратида жуда озчилик меҳнат қилаётганини назарда тутиб, қуйидаги таклифни киритмоқчиман: сайловга тайёргарлик даврида ташкилий ва сиёсий ишларни олиб бориш учун Кенгашларда ишлайдиган ходимлар сонини вақтинда кўпайтириш керак.

Т. УМАРОВ,
Ўзбекистон ХДП Чиноз туман Кенгашининг котиби.

●

БИЗ СИЗНИ КУТМОҚДАМИЗ

НАЗАРИМДА партия ходимлари фаолиятида шахдамлик сезилмаяпти. Улар меҳнат жойларида — ташкилот, корхона, муассаса ва хўжаликларда кам бўлишяпти. Партия ҳаётига оид янгиликлардан, кенгашлар иш фаолияти натижаларидан партия аъзоларини ҳамма вақт ҳам хабардор қилиб туришгани йўқ.

Мен шахсан партия ходимларини, айниқса, раҳбарларни меҳнат жамоаларида тез-тез кўришни истар эдим.

Х. ЙУЛДОШЕВ,
ишчи.

ПАРТИЯ КЕНГАШЛАРИДА

ТУЙТЕПА. Ўртачирчиқ туман партия кенгашининг бўлиб ўтган пленумида «Миллий истиқлол мафкураси ва уни ҳаётга татбиқ этишда туман кенгашининг вазифалари» ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Ўзбекистон ХДП туман кенгашининг котиби Й. Неъматуллаев шу масала юзасидан маъруза қилди.

КЕЛЕС. Ўтган 1993 йил якунлари ва 1994 йилнинг вазифалари Тошкент туманинг партия кенгашининг пленумида муҳокама қилинди. Пленум қатнашчилари туман партия ташкилоти ишини яхшилаш юзасидан бир қатор қимматли фикрларни ўртага ташладилар. Шу масала юзасидан қарор қабул қилинди. Пленум ишида вилоят партия кенгашининг котиби Ш. Муҳаммаджонов иштирок этди.

ЧИНОЗ. Бошланғич партия ташкилотлари котибларининг бу сафарги йиғилишлари Чиноз наслчилик давлат хўжалигида бўлиб ўтди. Котиблар хўжалик маъмурияти ва партия ташкилотининг ёшлар орасида олиб бораётган ишлари билан танишдилар. Бўлиб ўтган мулоқотда ҳам айнан шу масала мавзу бўлди. Йиғилганлар олдида ёшлар иттифоқи вилоят кенгашининг биринчи котиби Н. Жабборова, туман партия ташкилотининг котиби А. Носиров сўзга чиқдилар.

КАМАРБАСТАЛА

ШАҲАР партия кенгашига, уруш ва меҳнат фахрийси Сотиболди ота Қаландаров кириб келганда, кенгаш ходимлари «тиниб-тинчимас қария бу сафар ҳам шаҳар ҳаётига оид муаммолар билан келгандир», деб ўйлашган эди. Янглишишган экан.

— Авваллари партия сафида бўлмаганман,— дея гап бошлади Сотиболди ота.

— Бунга, очиғи, маънавий эҳтиёж ҳам сезмас эдим. Урушда бўлдик, не-не кунларни ўтказмадик бошимиздан. Урушдан кейинги тиклаииш йиллари қўлимиздан келганича меҳнат қилдик. Ўшанда ҳам Ватан тушунчаси бор эди, лекин биласизми, бу тушунча қандайдир мавҳум эди. Мана Ўзбекистонимизнинг мустақилликни қўлга киритганига ҳам икки йилдан ошди. Гапнинг дангали яхши, Ватан, мустақиллик нима эканлигини ёшим етмишдан ошиб энди англаётгандайман. Ҳозирги жўшқин жараёнлар, юртимизнинг дунёга танилиши, Президентимизнинг Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш борасида олиб бораётган изчил ва халқчил сиёсати қалбимни жунбушга келтирди. Бу сиёсатдан четда тура олмаслигимни сездим. Чунки Ватанни озод, эмин-эркин кўриш, мустақиллик йўлида кураша билиш ҳам буюк саодатдир. Мени Ўзбекистон Халқ-демократик партияси сафига қабул қилсангиз. Бу партиянинг ҳаракати, дастури худди менинг кўнглимдагидай...

Шу тариқа Сотиболди Қаландаров Ўзбекистон ХДП аъзолигига қабул қилинди. Эътиборли томони шундаки, Ўзбекистон ХДП сафига кираётган отахонлар, онахонлар Оҳангарон шаҳрида анчагина. Бой ҳаётий тажрибага, маҳалла-кўйда катта обрўга эга бўлган Салим ота Ризаев, Деҳқон ота Шарипов, Мукаррама опа Абдужалолова ва бошқалар партия сафига кирдилар. Содир ота Турсунхўжаев, Абдусамат ота Тошпўлатов каби фахрийлар ҳам партия сафига кириш учун ариза беришди.

Бу шаҳар партия кенгашининг фаол ҳаракати, омма билан ишлашда маҳорати ортиб бораётгани натижасидир. Оҳангарон шаҳар партия ташкилотининг сафи ой сайин ўсиб бормоқда. Улар ора турли тоифа вакиллари бор. Ёшларнинг партияга муносабати тубдан ўзгарди. «Оҳангарон-шифер» ижара корхонасидан ишчи Гулҳор Туронқулова, ғалла маҳсулотлари комбинатидан ...нгар Владимир Ким, қурилиш пластмассаси комбинатидан қуювчи Дилдор Умарова, «Оҳангаронцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси таржимони Шуҳрат Маҳмудов ва бошқа ёшлар келгусида партия сафида ...б ижтимоий-сиёсий фаолиятда фаоллик кўрсатиш ниятидалар.

Шаҳарда ҳозирги кунда 31 бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатмоқда. Қурилиш пластмассаси комбинати, «Оҳангароншифер» корхонаси, механизациялашган кўчма колонна, «Қўрғон» маҳалла бошланғич партия ташкилотлари котиблари Бек Туронов, Озод Хушназаров, Мавлуджон Ҳисматов, Повкат Зиёвутдиновларнинг фаоллиги, ташаббускорлиги айниқса диққатга сазовордир.

Кенгаш аввало, омма орасида фаоллик кўрсатиб ўз нуфузини мустаҳкамлаб бормоқда. Яқинда яна икки маҳаллада ҳудудий партия ташкилоти тузилди.

— Шаҳримиз олдида талай муаммолар бўлиб, улар кейинги йилларда аста-секин ҳал этилмоқда,— дейди шаҳар партия кенгаши котиби Алижон Акбаров.— Ташкилотимиз ижтимоий муаммоларни ҳал этишда четда турмаяпти. Ўзи ишлаб чиққан дастурларни бажаришда партия аъзоларига, раҳбар ходимларга таянмоқдамиз. Ҳозирги кунда шаҳарда биронта ободончилик ишлари, маданий тадбирлар йўққи, унда шаҳар партия кенгаши аралашмаган бўлсин.

Ҳа, жумҳуриятимиз мустақиллиги, ҳозирги жўшқин жараёнлар сиёсий партиялардан ўта фаолликни талаб этмоқда. Ўзбекистонимиз равнақи, гуллаб-яшнаши давлатимиз олдидаги тарихий ва мураккаб вазифаларни амалга оширишда Ўзбекистон ХДП Оҳангарон шаҳар кенгаши бир зум ҳам четда турмайди. Зеро, қалбида Ватан туйғуси, мустақиллик ифтихори бўлган ҳар қандай киши шундай йўл тутади.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

ҲОРМАНГ, СОТИБОЛДИ АКА

ШАҲАР фаолларининг йиғилиши бўлаётган эди. Минбарга кўтарилган Сотиболди ака Қосимбеков вазминлик билан муддаога ўтди.

Солдатский шаҳрининг чегарасидан Оҳангарон дарёси оқиб ўтади. Дарёнинг ортида Оққўрғон туманининг қатор хўжаликлари жойлашган. Ана шу хўжаликларда истиқомат қилаётганларнинг кўпчилиги шаҳардаги 3-қишлоқ қурилиши комбинатида, 81-автокорхонада ва шу каби ташкилотларда меҳнат қилишади. Бозор-ўчар, олди-сотти учун ҳам кўпини тумандан кўпчилик ҳар куни шаҳарга келиб кетади.

Лекин, баҳор ва ёз ойларида Оҳангарон дарёсида сув кўпайиб, вақтинчалик фойдаланиб турилган кўприкни кўмиб қўяди. Ана шу вақтдаги қийинчиликларни кўраверинг, ишга келувчилар йўлни Алимкент—Миннинор орқали соладилар. Тахминан 15—20 чақирим ортиқча йўл юришга тўғри келади.

Аҳоли оғирини енгил қилиш мақсадида бундан 3 йил олдин Оҳангарон дарёсига кўприк қуриш бошланган эди. Аммо иқтисодий қийинчиликлар рўкач қилинди-ю, ўтган йили бошланган иш тўхтаб қолди. Шундан буён бормаган идораси, кирмаган эшиги қолмаганлигини ҳам Сотиболди ака айтиб ўтди. Қурилиш учун мутасадди бўлганларни маромига етказиб танқид қилди. Қуйи Чирчиқ тумани автомобил йўллари қурилиши бошқармасининг бошлиғи Ғ. Жабборовга ушбу масалани назоратга олишни таклиф қилди.

— Кўприк ҳам битди, деяверинг,— дея пичирлади залда ўтирганларнинг бири иккинчисига.— Ву киши бошлаган ишини албатта охирига етказади.

Фаоллар ҳақида ҳикоялар

Дарҳақиқат шундай. Сотиболди аканинг сўзи билан иши бир эканлигини шаҳар аҳолиси яхши билади. Бундан бир неча йил аввал у шаҳардаги маданият ва истироҳат боғини ўз оталигига олганлигини, боғни ободонлаштирганини, ўзи бош бўлиб қариялар учун мўъжазгина чойхона қурганини ҳали кўпчилик эсидан чиқargани йўқ.

Сотиболди ака Қосимбековнинг бундай хайрли ишларининг чеки йўқ. Ўз тенгдошлари ижтимоий ҳимоя қилишнинг барча чораларини кўрмоқда. Шунинг учун ҳам жонкуяр инсон, тиниб-тинчимас Сотиболди акадан ҳамма бениҳоя хурсанд. Ўзбекистон Халқ-демократик партияси аъзоси сифатида туман кенгаши ўтказган барча тадбирларда фаол иштирок этиб, партия сафларини ўстириш ва мустаҳкамлаш, унинг обрў-эътиборини кўтариш ишларига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Солдатский шаҳар ҳудудий бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқда.

Сотиболди ака Қосимбеков шаҳар ёшларининг севимли мураббийси. Тузин уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси ўринбосари, Солдатский шаҳар уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси сифатида ёшларни ҳарбий ватанпарварлик, Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялашдек хайрли ишга бош-қош бўлмоқда.

Ҳозирги кунда эса у Ўзбекистон Халқ-демократик партияси Марказий Кенгаши Пленуми тасдиқлаган миллий истиқлол мафкурасини кенг халқ оммасига етказишда жонбозлик кўрсатмоқда. У асосий эътиборни меҳр-оқибат, кексаларга ҳурмат, андиша, тўғрилик, инсоф, саховатли бўлиш каби инсоний қадриятларимизни тиклашга қаратмоқда.

Илоҳим, мана шундай тиниб-тинчимас, давлат ва халқ иши учун фидойи инсонлар жамиятимизда кўп бўлсин.

Х. АҲМЕДОВ.

САФИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ОҚҚЎРҒОН РАЙОН кенгаши бошланғич ташкилотларида аъзолар сони тобора ортиб бормоқда. Жамоат ташкилотлари, корхоналар, муассасаларнинг меҳнат жамғармалари билан ўзаро ижодий муносабатлар яхши йўлга қўйилганлиги туфайли шундай самарага эришилаётир.

Барча бошланғич партия ташкилотларида УзХДП ҳужжатларини ёзиш ва топшириш бўйича маълум ишлар қилинмоқда. Ушбу муҳим сиёсий тадбирни ташкилий жиҳатдан уюшган ҳолда ўтказиш масаласи бюро йиғилишида муҳокама этилиб чоралар белгиланди ҳамда бошланғич партия ташкилотлари котиблари иштирокида амалий семинарлар ўтказилди. «Оққўрғон», Сегизбоев номли давлат хўжаликлари, «Гулистон», «Маданият», Ҳ. Олимжон, Навоий, Охунбобоев, А. Икромов номли жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилотларида билет топшириш қизиқарли ўтди. Ҳозирги кунгача 1158 кишига партия билетлари ёзилди ва шундан 1148 таси топширилди.

Таъсис йиғилишидан кейинги давр мобайнида режа асосида 6 марта пленум, 18 марта ижроия бюро йиғилишлари ўтказилди. Йиғилишларда партиявий сиёсий мавзулар билан бир вақтда Президент фармонлари бажарилишини таъминлаш, хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришга оид масалалар ҳам муҳокама этилмоқда.

Уларни тайёрлашда ижроия бюро аъзолари, партия кенгаши ходимлари, бошланғич партия ташкилоти котиблари фаол қатнашмоқдалар. Туманда партия сафлари сонини ошириш юзасидан амалий ишлар олиб борилмоқда. Шу давр ичида 257 киши партия сафларига кириш истагини билдириб ариза берди, улар 10 миллат вакилларидир.

Аъзолик бадалларини ўз вақтида тўплаш ва жамғарма банкига ўтказиш борасида бошланғич партия ташкилотлари маълум ишларни амалга оширмоқдалар. 1992 йил қабул қилинган бюро қарорига асосан аъзолик бадалларини тўплаш, уни расмийлаштиришга аниқ шахслар белгилаб қўйилган.

УзХДП Низомининг 39 бандига биноан бошланғич партия ташкилотларининг қарорлари билан моддий шароити оғирлиги ва саломатлиги заифлиги туфайли 200 киши аъзолик бадалларини тўлашдан озод этилганлар.

Туман партия ташкилоти бозор иқтисодиётига ўтилаётган ҳозирги даврда ўз аъзоларининг диққатини халқнинг тинчлигини таъминлашга, жойларда барқарорликни сақлашга, партия раиси, Президент Ислом Каримовнинг фармонларини бажаришга қаратмоқдалар. Улар турли байрам ва тантаналарни ўтказишда фаол иштирок этмоқдалар. Партия аъзоларининг ташаббуслари билан ёрдамга муҳтож қариялар, ногиронлар, кўп болали оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийларига ғамхўрликлар кўрсатилмоқда, уларга моддий ёрдам берилиб, хайриялар уюштирилмоқда.

А. ҚОСИМОВ,
УзХДП Оққўрғон туман кенгаши биринчи котиби.

Маслаҳатлашиб олдилар

ТОШКЕНТ вилояти ва шаҳри ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик тобора кенгайиб бормоқда. Бу ўрамлардаги ХДП туман кенгашлари биринчи котибларининг бўлиб ўтган учрашуви фикримизнинг яна бир далилидир. Вилоят кенгашининг ташаббуси билан котиблар ўзаро тажриба алмашиш учун Ғазалкент шаҳрида тўпландилар.

Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги, туман партия кенгаши ёрдамида учрашув қатнашчилари Ғазалкентдаги озиқ-овқат корхонасида, Ўртачирчиқ ГЭСлар тизмасида бўлишиб, бу жамоалардаги бошланғич ташкилотлар фаолияти билан танишдилар, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш борасидаги ишлар билан қизиқдилар.

Котибларда, айниқса, вилоят партия кенгашининг аъзоси, Ўртачирчиқ ГЭСлар тизмасининг директори Тоҳир Муҳаммадаюповнинг суҳбати катта таассурот қолдирди. Суҳбат давомида корхона раҳбари котиблар диққатини бир қатор долзарб масалаларга қаратди. Жумладан, байналмилал тарбияга эътиборни кучайтириш лозим, дейилди. Маҳаллий ёшлардан саноат корхоналари учун етук мутахассислар тайёрлаш ишига партия ташкилотлари бош қўшсалар мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Бу каби фикрлар, шунингдек, партия ички ҳаётига оид масалалар учрашув давомида бир неча бор ўртага ташланди. Котиблар бу борада ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Тошкент вилояти ва шаҳри ҳамда туманлар партия кенгашларининг котиблари ўзаро ҳамкорлик асосида ишларни ташкил этишга келишиб олдилар. Учрашувда Ўзбекистон ХДП вилоят кенгашининг биринчи котиби Ў. Турғунов, шаҳар кенгашининг биринчи котиби Ш. Шоисломовлар иштирок этдилар.

● ТОШКЕНТ техника дорилфунуни қошида ректорат ташаббуси билан очилган республика миқёсидаги миллий лицей-интернатда 230 дан зиёд иқтидорли ўқувчилар барча фанлардан чуқурлаштирилган тарзда билим олишмоқда. Улар республикамизнинг турли вилоятларидан ва Тошкент шаҳридан ҳокимликлар йўлланмаси билан келишган. Бу даргоҳда малакали ўқитувчилар ва дорилфунуннинг электроника, механика-машинасозлик, энергетика ва бошқа марказлари мутахассислари билим беришмоқда. Лицей директори Жуманазар Ҳусановнинг айтишича, бу ерда ҳар 45 кунда тестда ўзига хос имтиҳон ташкил этилар экан.

СУРАТЛАРДА: лицей ҳаётидан лавҳалар.

А. ТУРЛЕВ суратга олган.

Саҳифани Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти кенгаши жамоатчи мухбирлар ҳайъатининг раиси Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ тайёрлади.

● *Хусусийлаштирилган фермаларда*

«САНГАНАК» МУАММОЛАРИ

ҲАЁТДА ҳар кимнинг ўз йўлини танлаб олиши ҳар хил шароитда кечади. Айримлар аниқ мақсадни дилга жо қилиб олишгач, унга эришмагунча қўймайдилар, тиниб-тинчимайдилар. Тош келса кемирадилар, сув келса симирадилар. Баъзилар эса енгилнинг остидан, оғирнинг устидан юрмоқчи бўладилар. Меҳнаткаш Абдурашид Норхўжаев биринчи йўлни танлаб олди. Самарқанд қишлоқ хўжалиги илмгоҳининг зоотехника куллиётини бундан йигирма йил илгари тугаллагач, фермада ўз мутахассислиги бўйича ишлай бошлади. Ана шундан буён жуда кўп раҳбарлар билан мулоқотда, ҳамфикр бўлиб, меҳнат қилишга тўғри келди. Ҳар бир раҳбарнинг чорвага муносабати ўзига хос. Бирининки бирига ўхшамайди, албатта. Улар орасида шундайлар ҳам бўлдики, сўзда чорвани ривожлантирамиз, ундай қиламиз, бундай қиламиз, деб ваъда берди-ю, лекин фермага камдан-кам қиё боқди. Тармоқни ривожлантиришда кўрсатадиган амалий ёрдамлари сезилмоқда. Лекин ҳолисанилло айтганда баъзи бир раҳбарлар чорва «пахтага тушган зарпечак» деган ўринсиз таънани олиб ташлаш учун чорвадорларга астойдил кўмаклашишга ҳаракат қилишди. Энг муҳими улар зоотехникнинг фикр-мулоҳазаларини тинглаб, қадрлаб, қўллаб-қувватлаб, яхши ишларини, тажрибаларини рағбатлантирдилар. Ана шундай йилларда хўжалик фермаси оёққа тургандек бўларди. Мажлисларда, йиғинларда мақталарди.

Лекин барибир фермада меҳнат қилаётганлар эгалик ҳиссини астойдил туймаганликлари учунми, чорвачиликни ҳар жиҳатдан юксалтириш, уни фойдали тармоққа айлантириш мушкуллигича қолаверди.

Бу орада фермада фавқулодда ҳодиса юз берди. Вилоят миқёсидаги текширувчилар фермани элак-элак қилишди. Маълум бўлишича, молларнинг, айниқса, сигирларнинг соғлиғига путур етган, уларнинг кўпчилигини аллақачонoқ «чиқит»га чиқариб юбориш керак эди.

Абдурашид ҳайрон бўлиб қолди.

Ахир ҳар йили икки-уч марта район мол дўхтирлари келиб, текшириш ўтказишарди-ку! Ҳаммаси жойида, деб расмийлаштириб кетишарди. Биз ҳам ишонардик. Бирор марта огоҳлантиришмади-ку!

...Шундай қилиб, янги бир муаммо кўндаланг бўлди. Фермани «касал», «ярамайдиган» сигирлардан тозалашга киришилди. Катта машаққатлар билан сигир қилиб етиштирилган 160 га яқин говмуш гўштга топширилди... Бошқа илож йўқ эди. Абдурашид уёққа югурди, буёққа югурди, раҳбарлар билан учрашди, ҳисоб-китоб қилди. Фермадаги соғин сигирлар подасини тўлдириш учун чораларини излади. Хўжалик маъмурияти зоотехникни қўллаб-қувватлади, пул ажратилди. Янгидан зотли ғунажинлар сотиб олинди. Икки йилда фермадаги қорамоллар бош сони 335 тага етди. Айни кунларда шундан 120 боши соғин сигир.

1993 йилда бурнoғи йилга нисбатан 12 тонна сут кўп соғиб олинди.

Лекин... халқда гап бор. Ўзинг хўжайин бўлмагунингча кўрган куниңг не бўлур! Ҳукуматимиз қайта-қайта айтяпти-ку, мол-мулк ўз эгасини топсин, фермаларни хусусий қилиб олинглар!

Биз ҳам шундай қилмасак бўлмайдиганга ўхшайди.

Абдурашид чорвадорлар билан маслаҳатлашди.

Қандай бўларкин, деб чўчиганлар ҳам бўлди. Абдурашид далда берди.

— Дастлабки кезларда қийналишга қийналамиз,— деди Абдурашид,— чунки биз «тайёр» фермани олаётганимиз йўқ. Тутдай тўкилиб ётипти. Лекин қаттиқ ишласак, бир-икки йил ҳар қанақа оғирчиликни зиммага олсак, тўғри йўлга тушиб оламиз.

Хўжалик маъмурияти ҳам қўллаб-қувватлади. Ферма биноси, мол-ҳол, техникалар ҳисоб-китоб қилиниб, 235 миллион сўмга баҳоланди. Бу маблағ 27 чорвадорга тақсимланадиган бўлди. Ҳиссадорлик жамияти тузилади ва ҳар бир чорвадор ана шу жамиятга аъзо бўлиб киради. Қарз оз-оздан узиб борилади.

Шундай қилиб, Бўка районидаги «Паркент» жамоа хўжалигида фермерликка дастлабки қадам қўйилди.

Ферма илгари хўжалик таркибида бўлганида чорвадорлар икки-уч ойлаб маош олишолмасди. Абдурашид энг аввало ана шу муаммони бартараф этишга аҳд қилди. Маҳсулотни сотишдан тушадиган маблағни қатъий ҳисоб-китоб қилиб чорвадорларга ҳар ойда вақтида маош бериб боришга эришилди. Силжиш бошланди.

— Хусусийлашганимизга бор-йўғи етти ой бўлди,— дейди Абдурашид.— Ким билади дейсиз, қишнинг бундай қаттиқ келиши ва чўзилишини. Лекин биз ҳаракатимизни қилиб қўйган эдик. «Уриниб-талашиб», «сануман»га бориб бўлса ҳам анча миқдорда маккажўхори дони жамғариб, кўплаб силос бостириб, пичанни ғарамларга бостириб қўйган эдик. Расамади билан тақсимлаб бораяпмиз. Қишлов тугагунча бемалол етса керак. Дастлабки қадамларимиз бироз бўлса-да, бизни келажакка умид боғлашга руҳлантиряпти. Харид нархларининг ошганлиги-чорвадор меҳнатининг ҳақли равишда қадр топаётганлиги деб биламиз. Банкдаги ҳисобимизга мўлжалдаги пул тушиб турибди. Ойлигимизни сўрадингизми, ҳозирча камроқ. 55—60 минг ўртасида. Чунки бунинг бизга боғлиқ бўлмаган сабаблари бор. Сигирлар асосан биринчи бузоқлаган ғунажинлар. Биринчи йили улар камроқ сут беради. Даромад ҳам шунга яраша бўлади-да. Яна бир-икки йилдан кейин бу сигирларнинг ҳар биридан ўртача 10—11 литрдан сут соғиб олишга эришишимиз турган гап. Ана шунда даромад ҳам мўмай бўлади.

— Очиғини айтинг,— деб сўраймиз ундан,— ўзингизни ҳақиқий фермер деб ҳисоблай оласизми?

Абдурашид ўйланиб қолди.

— Ҳозирча ундай деб айтолмаймиз. Лекин яқинда Вазирлар Маҳкамасида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга оширишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар, чорвачиликда ислоҳотни такомиллаштириш ва фермер хўжаликларига зарур шарт-шароитлар яратиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинган мажлисда Президентимиз И. Каримов биз фермерларнинг дилидаги гапларни айтдилар. Биз аминмизки, эндиликда фермер хўжаликлари мавқеини, обрўсини ошириш, тадбиркорликка кенг йўл очиш, муаммоларни бартараф этиш, тўсиқларни олиб ташлаш юзасидан амалга ошириладиган чоралар келгусида яхши самаралар беради.

— Бугунги куннинг энг муҳим вазифаси,— деб айтди И. Каримов,— аграр соҳани, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, бутун иқтисодиётимизни ҳал қилувчи масала бу одамларимизнинг ишга, меҳнатга муносабатини тубдан ўзгартиришдир. Бу масаланинг ечими эса мулкчилик шаклларини ўзгартиришда, мулкни ўз эгасини топиб унга беришдадир.

Шу маънода оладиган бўлсак, ферманинг хусусийлаштирилиши айни муддао бўлди. Эндиликда хусусий ферма базасида тадбиркорликни ривожлантириш учун ҳам кенг имкониятлар очилади. Бунинг учун мутасаддиларимиз, маъмурият билан биргаликда кўп муаммоларни ҳал қилишимиз керак. Ўзимизни ўнглаб олгунимизча уларнинг ёрдамига муҳтожмиз. Энг аввало бизга белгиланган миқдорда ер ажратилиши керак. Бу ерда чорва озуқаси экиш билан бирга сабзавот ҳам етиштирамиз. Ҳар қаричидан унумли фойдаланиб, ҳосилни яхши сақлаб, йил давомида тежамкорлик билан ишлатамиз. Ҳозирча эса ем-хашакни хўжаликдан пулга сотиб олаяпмиз. Ёқилғи-мойлаш материаллари масаласи ҳам долзарб. Нега фермер хўжалиги учун фонд бўлмаслиги керак?! Фонд ажратилса тегишлисини олиб келиб, ўзимиз сақлаб режали ишлатардик. Шу ҳисобга ҳам анча пул иқтисод қилинарди. Ҳозирча ялиниб кун ўтказяпмиз. Учинчидан, бизга техникадан, айниқса, ҳайдов тракторларидан ёрдам бериб туришлари керак. Бор техникаларимизга эҳтиёт қисмлар зарур. Фермани техника жиҳатдан бутунлай янгидан қуроллантиришимиз муҳимдир. Бир неча йиллаб бу соҳага ҳеч ким эътибор бермай келди. Бор техникалар асраб-авайланмади, кўплари ишдан чиқиб бўлди. Эгасиз эди-да, қаранг, ҳозир биз сигирларни қўлда соғаяпмиз. Ферма биноларига сигирлар сув ичадиган механизмлар ҳам ўрнатилмаган ҳатто.

ган гаплари ҳам, режалари ҳам кўп экан. Ота-боболаримиз от-аравадан фойдаланишган-ку. Нега шу удумга қайтмаймиз? Шунга келишдик. Яқин вақт ичида иккита от-арава ташкил қилмоқчимиз. Фойдаси катта бўлади. Баъзида арзимаган миқдордаги сутни боғчага ёки хўжаликнинг бошқа бир эҳтиёжи учун етказиб бериш керак бўлади. Ана шунда машинани овора қилиб юрмаймиз, от-арава кифоя. Шу ҳисобга ҳам анча маблағ тежалади.

Ҳар бир одам, ҳар бир касб эгаси, ҳар бир чорвадор ҳам ишбилармон бўлиши керак. Қандай қилиб бўлмасин, даромадни кўпайтириш йўлларини излаш зарур. Қуруқ хом ашёни сотиш билан бойиб бўлмайди, буни яхши биламиз. Шунинг учун кичик корхоналар, қайта ишлаш цехларини очиш талаб этилмоқда. Ҳозирча имкониятимиз йўқ-у, лекин, шундай пайт келадики, биз сут ва гўштни қайта ишлаш цехини, албатта, очамиз. Сариёғ, қаймоқ, сузма, ҳасип, гўшт тайёрлаб халққа етказиб берсак жон-жон деб олади-да!

Бу хусусий фермада яна бир хайрли ишни бошлаш арафасида турибдилар.

— Яширадиган ери йўқ,— дейди Абдурашид,— қишлоқ жойларга давлат томонидан гўшт етказиб берилмайди. Ҳар бир хонадон чорва боқиб, вақти-вақтида гўшт учун мол, қўй сўяди. Кўп ҳолларда терисини топшириш сансалорликка учрайди. Нега бу териларни йиғиб олиб, қайта ишлаш керак эмас? Нега кўнчилик касбини унутиб юбордик?! Бу касбни албатта тиклаш керак. Ферма қошида чоғроққина терини қайта ишлаш цехи очсак қандай бўларкин? Ўзингиз бундай мулоҳаза қилиб кўринг-а. Ҳозир битта камарнинг нархи икки-уч минг сўм туради. Битта тери қайта ишланиб, чарм ҳолига келтирилса ундан кам деганда 20—25 та камар олиш мумкин. Бу оддий ва жўн ҳисоб-китоб. Асли-да-ку, чармдан жуда кўп нобёб ва қимматбаҳо кийим-кечак, маҳсулотлар тайёрлаш мумкин-ку. Қани, ўша терилар?!

Фермада шундай цехни очишга тайёргарлик кўриляпти. Хом ашё ҳам йиғиб қўйилди.

— Булар келгусидаги режаларимиз,— дейди Абдурашид,— омон бўлсак қарздан ҳам қутуламиз, ферма ёнга қолади. Ишларимиз яхши бўлиб кетишига, чорвадорларимизнинг турмушлари яхшиланиб, бой-бадавлат яшашларига ишончимиз комил. Бунинг учун қаттиқ ишлашимиз, заминни мустаҳкамлаб олишимиз керак. Яқин вақт ичида сигирлар сонини 140—150 га етказамиз, 20 та таначани сўкимга боқамиз. Кузда гўштга топширамиз. Ана шунинг ўзидан қанча-қанча миллион даромад қилишимиз мумкин.

Биз Адаш Мамбетов, Арофат Тўлаева, Иброҳим Арслонов, Ортиқ Бойхўжаев, Акмал Алиев, Рустам Тўлаев сингари чорвадорлар ва мутахассислар билан суҳбатлашдик. Уларнинг кайфиятлари яхши эди. Афсус, деб айтишди улар, бу усулга аввалроқ ўтмаганимизга ачинамиз. Шу пайтгача анча ўзимизни ўнглаб, тиклаб олган бўлардик. Лекин ҳеч-дан кўра кеч, бўлса ҳам майли дейдилар-ку, бунисига ҳам шукур.

Суҳбатдан шу нарса маълум бўлдики, улар фермадаги мол-мулкни ўзлариники, деб биладилар. Бу ердаги бойликни эҳтиёт қиладилар, асраб-авайлайдилар. Уйда «бемалол», «хотиржам» ўтиролмайдиган бўлиб қолдик, деб ҳазиллашишди улар. Тезроқ фермага боракўлайлик, ем тарқатиш, соғин вақти ўтиб кетмасин. Ўзимизга зиён бўлади. Анови говмуш «етилиб» турган эди. Бузоқлаб қўймаган бўлсин. Янги туғилганлари дуркун, тетик ўсса, ғунажин сигир бўлганда серсут бўлади, касалликка чалинмайди».

Хуллас, ҳар бир чорвадорнинг фикри-ёди фермани тезроқ оёққа турғазиш, маҳсулдорликни, демакки, фойдани кўпайтириш билан банд. Ана шу мақсад йўлида бор-кучлари, тажрибалари, маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Мана шуни айтадилар-да, эгалик ҳиссини чуқур англаш деб. Биз аминмизки, бу ҳис, бу астойдил, кўнгилдан чиқариб қилинаётган ҳаракатлар яқин вақтлар ичида ажойиб ва қувончли самаралар беради. Хусусий ферманинг мўл-кўлчилик яратишга қўшадиган ҳиссаси тобора салмоқли бўлади.

● ҚИШЛОҚ ХАБАРЛАРИ

ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ

Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли жамоа хўжалиги деҳқонлари оилавий пудрат асосида меҳнат қилмоқдалар. Бозор иқтисодиётига ўтиш шарт-шароитлари дала меҳнаткашларини ана шунга мажбур этмоқда.

Оила пудрати, айтиш мумкинки, ўзини тўла оқлаяпти. Чунки, хўжалик бошқаруви уларнинг ерларини ҳайдаб бериш, уруғлик ва кўчатлар билан таъминлаб боришга кафолат берган. Натижада режалар ошириб адо этиляпти, ҳар бир деҳқон меҳнатига яраша ҳақ олаяпти.

Янги, 1994 йил деҳқончилик мавсуми қут-баракали бўлиши кутилмоқда. Оилавий пудрат аъзолари ўтган йили экиб қўйган 20 гектардаги кузги пиёз, 10 гектар ердаги саримсоқ пиёз пайкалларида, ҳадемай, парвариш ишлари бошлаб юборилади. Хўжаликнинг иссиқхоналарида помидор, бақлажон, болгар қалампири, карам кўчатлари етиштирилмоқда.

КУЗЛАРИ ЙУЛДА

Ушбу хўжаликда 30 йилдан буён ўз ҳайдовчилик касбини ардоқлаб келаётган Наби Маликовни танимаган одам йўқ. Уни ҳамма бирдек ҳурмат қилади, ҳожатбарор, деб атайди. Бунинг боиси бор, албатта. Доим хизматга шай. Яхши қарагани учун «ГАЗ-52» машинаси мана ўн йилдан ошдики, созлашга муҳтож эмас.

Ҳозирги иқтисодий қийин шароитда тежамкорлик қандай яхши нарса. Бугун нима танқис — эҳтиёт қисмлар, бензин танқис. Демак, уни қадрлаш керак. Наби Маликов ҳудди шундай йўл тутяпти, ҳар ойда 15-20 литр бензинни тежаб қолаяпти. Бунинг маъноси, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари мақтал бўлиб қолмаяпти, улар истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб берилаяпти.

Бу ҳалол ва заҳматкаш ҳайдовчининг меҳнати жамоа хўжалиги бошқаруви томонидан доим рағбатлантириб келинмоқда.

Т. САФАРОВ,
Тошкент тумани.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 28. II

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 Кинолавҳа.
19.25 Бир жуфт қўшиқ.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Яшил бойлигимиз».
21.30 Бир асар тарихи. Ойбекнинг «Навоий» романи ҳақида.
22.40 «Ҳуқуқий жамият сари».
23.10 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.30 Фильм-концерт.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Истиқбол эгалари».
21.25 «Жиноят ва жазо». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
* * *
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 Мультфильм.
18.40 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.55 «Гол».
19.25 «Миниатюра».
19.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 37-серия.
20.10 «Кремль девори ортида».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Сен бу ерда бахтлимисан, Рудольф Нуриев!». В. Вульф.
22.10 «Матбуот-экспресс».
23.15 Олимпиада кундалиги.
23.40 «Ўтган кунлар, ўтган оқшомлар...». Татьяна Окуневская. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
00.55 «Кино талаб қилинади».

● «ДУБЛЬ IV»

21.55—22.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.50 «Асил ҳолича».

Сешанба, 1. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.10 «Чиполлино». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Алгоритм юкрочилари.
11.00 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Атом ва унинг тузилиши.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.35 Мухбирлар ҳимоя қилади.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Мусаввир». Телефильм.
19.35 «Сен баҳорни соғинмадингми!». Адабий-мусиқий композиция.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ислоҳот ва масъулият».
21.20 Актёрлар ва роллар. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абдушокир Салимов.
22.20 «Танҳо сузиш». Бадиий фильм.
23.50 «Ўзбекистон» ахбороти.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Мени ўлди десалар ишонма». Бадиий фильм.
20.30 «Йўлингиз бехатар бўлсин!».
«ОМАД» таништиради:
21.15 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
* * *
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Парда ортида».
18.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 «Протокол сатрларида».
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Бомонд».
21.45 Режиссёр Я. Пчёлкин фильмлари. «Юрак тош эмас». 1-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Режиссёр Я. Пчёлкин фильмлари. «Юрак тош эмас». 2-серия.
00.45 «Матбуот-экспресс».
00.55 «Қитъа: кеча ва бугун».
01.30 «MTV».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.55 «Сиёсат майдонида».
*
21.50—22.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.50 Санъат майдони. «Шунчаки дўстлар» фестивали.
23.30 «Ҳеч ким унутилмайди».

Чоршанба, 2. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Давроннинг саргузаштлари». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Термоэлектр ҳодисалари. Вакуумда электр токи.
11.00 «Кичкинтой» студияси. «Мусиқа менинг қалбим».
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Зиндона сири». Телефильм.
18.25 Лотин имлосига муқаддима.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
19.35 «Тилга эътибор».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
21.45 Замонавий ўзбек қўшиқларининг «Анор» телевизион танлови.
22.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.55 «Туш ўнгидан келди, ёки Чемодан». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Спринт».
19.35 «Дарaоке...»
20.00 «Шаҳар юмушлари».
21.00 «Олтин қидирувчи». Бадиий фильм. 1—2 сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
* * *
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Театр+ТВ: Константин Райкин йирик планда».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 Катталар учун мультфильм.
21.50 Футбол. Чемпионлар лигаси. «Спартак» (Москва) — «Барселона» (Испания). «Лужники» Катта спорт майдонидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Матбуот-экспресс».
23.55 Янгиликлар.
00.30 «Максима».
01.00 Футбол. «Уэмбли сари йўл».

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—20.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 286-серия.
20.55 «Кутиш зали».
*
21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «Россия қобусномаси».
23.25 «Мансаб алифбоси».

Пайшанба, 3. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
...фильм.
10.50 «Таълим ва ислоҳот».
10.35 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.25 «Ёшлик» студияси. «Садо».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Бизнес мактаби».
18.40 «Унутилган ўйинлар». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Ботма, қуёш!» Публицистик кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Ўзбек куй ва қўшиқларидан концерт.
21.30 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Қодир Маҳсумов.
22.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.50 «Маҳбубим, азизим, суюклигим». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Шифокор суҳбати.
20.15 «Пульс». Хабарлар.
20.30 Телефильм.
«ОМАД» таништиради:
21.00 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
* * *
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Лабиринт».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Кинопанорама».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Останкино» телеканалида биринчи марта. «Шоҳона ов». 1 ва 2-сериялар («Ленфильм», «Голос» киностудиялари).
23.50 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.35 Футбол. Чемпионлар лигаси.

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.00 «Соло».
20.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 287-серия.
*
21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «Ўз-ўзига режиссёр».
23.25 «Март ойининг киноси».

Жума, 4. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.10 «Боложон қиз». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология. Йиртқичлар туркуми.
11.00 «Ота—ўғиллар». Телефильм.
11.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.45 «Бола бошидан...». Мактабгача тарбия масалалари.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Тошкент—Сиэтл». Телефильм.
18.25 «Тадбиркор».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 Телефильм.
19.30 «Ўзбекона лутф».
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Бевосита мулоқот.
21.50 «Хонанда билан учрашув». Илҳом Иброҳимов.
22.25 «Марду майдон». Бизнес-шоу. Сирдарё вилоятидан кўрсатув.
23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Мусиқий меҳмонхона».
20.05 Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ҳамкорлик уфқлари».
21.35 «Аёлни қидиринг». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 Маданият янгиликлари.
18.35 «Инсон ва қонун».
19.05 «Америка М. Таратута билан».
19.35 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Детективлар клуби»да. «Коплан». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. (Франция — Швейцария). 1-фильм.
23.05 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
23.20 «Академия».
23.50 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.35 «Музобоз».

● «ДУБЛЬ IV»

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.55 Киномарафон. «Швециядаги қаср». Бадиий фильм. «Севги маъбудаси» туркумидан.
*
21.45—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.00 «К-2» таништиради. «Иттифоқда танилган. Лидия Смирнова».

Шанба, 5. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Ўн минг бола ва яна бир бола». Бадиий фильм.
10.40 «Шоҳрух» клуби.
11.10 «Кичкинтой»га хат келди.
11.40 «Иқтисодимиз таянчлари». Бекобод металлургия комбинатининг 50 йиллигига.
12.10 Хор куйларидан концерт.
12.40 «Мулоҳаза». Аббос Бакиров номидаги Андижон Ёшлар театри ҳақида.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
18.40 «Шеърий дақиқалар». Фароғат Камолова.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.25 Эълонлар.
19.20 Санъат усталари ижросида концерт.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Ижодий учрашувлар». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимов.
21.50 «Рақслар гулдастаси».
22.20 Телевизион миниатюралар театри.
23.00 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Болалар учун. «Табассум».
20.15 «Етти кўл». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «СПИД муаммоси». Бевосита мулоқот.
21.50 «Қиз-Жибек». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

6.30 «Тонг».
* * *
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20, 21.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.25 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.30 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 5-фильм.
19.00 «Ҳафтанинг акс садоси».
19.30 П. Вирский номидаги Украина Давлат академик рақс ансамблининг концерти.
20.00 «Қадри билинди...». Рина Зеленая.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Филин ва мушукча». Бадиий фильм премьераси.
23.15 Галина Вишневская «Останкино»да.
00.05 Янгиликлар.
00.40 «Минг бир неча». Мусиқий кўрсатув.
01.40 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

14.15—18.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
14.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
14.25 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўли».
15.10 «Безнен мирас» (татар тилида).
...гилар». Джон Мейджор.
16.10 «Дидар» (қозоқ тилида).
16.55 «Умид» (уйғур тилида).
17.45 «Бу ажиб дунё».
*
18.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.05 «Сталин сиз билганми!». Видеофильм премьераси.
19.35 «Усталар». Татьяна Лаврова.
20.20 Телеэкранда премьера. «Аёл ҳамма учун». Бадиий фильм (субтитр билан).
*
21.45—22.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55 «А» программаси.

Якшанба, 6. III

● ЎзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.10 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 56—57 сериялар.
10.40 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
11.10 «Сирли сандиқ».
12.00 Ёш спортчилар мактаби.
12.30 «Сўғдиёна» миллий камер оркестрининг концерти.
13.05 Цирк! Цирк! Цирк!
14.00 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик-мусиқий кўрсатув.
15.00 Телевизион миниатюралар театри.
15.40 Тижорат канали: «Ислоҳот одимлари».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
18.30 «Фан уфқлари».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда...».
19.50 Хуршида Ўрунова куйлайди.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 «Ёшлик» студияси. «Зиё».
22.10 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
17.00 «Мультфейерверк».
17.30 «Курьер».
17.45 «Турли икир-чикирлар».
18.05 «Ҳар соҳадан бир шингил».
18.15 «Рок ҳақида».
18.35 «Совға».
19.00 «Даракчи».
19.10 Эълонлар.
19.15 «Видео-О».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Курьер».
21.15 «Мода тарихидан».
21.35 «Шарқ дурдоналари».
22.00 «Даракчи».
22.10 Эълонлар.
22.15 «Видео-О».

● «ОРБИТА IV»

18.30 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.45 «Ҳунарли хор бўлмайди».
18.50 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
19.40 Мультфильм.
19.50 Эстрада концерти.
20.00 «КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради: «Тузалмас». Бадиий фильм премьераси (Франция).
22.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
22.45 «Кино юлдузлари зиёфати».
23.30 «Маринскда променад».
00.15 Янгиликлар.
00.30 «Мовий тунлар» кабареси. Мусиқий дам олиш кўрсатуви.
01.05 «Катта сайр».

● «ДУБЛЬ IV»

14.40—18.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
14.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
14.50 «Дунё аёллари». Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланади.
15.50 «Чинсэн».
16.30 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
17.10 «Дилга яқин қўшиқлар».
17.45 «Бу ажиб дунё».
*
18.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.25 Киномарафон. «Малика Клевская». Бадиий фильм. «Тарих саҳифалари» туркумидан.
*
21.35—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.00 «Гоголь уйида кечалар». Кўрсатувни И. Золотусский

● АДАБИЙ МЕРОСИМИЗНИ ЎРГАНАМИЗ

ЭРУР ТОЖИКЧА МИЖГОНУ КЎЗИ АММОКИ ТУРКОНА...

**Нигори турку тожиким этар юз уйни вайрона,
Эрур тожикча мижгону кўзи аммоки туркона. —
дейди. «Девони Фоний» да Сайид Қосим Анварга татаббуъсида улуғ шоир Мир Алишер Навоий. Шоирнинг шу кунларда муборак таваллуд саналари нишонланиб, руҳи нокишод бўлмоқда. На танҳо туркий халқлар томонидан, балки аҳли башар уни чексиз эҳтиром ила ёд этмоқдалар. Ҳар доим муштарийлар кўнглини ранг-баранг топилдиқлар билан хушнуд этиб келган «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси мумтоз Шарқ шеърияти вакиллари билан рўзномахонларни баҳоли қудрат таништириб бормоқчи. Бу хайрли ишни улуғ бобомиз, Жаҳон адабиётига муқаддас туркий тилимиз билан кириб келган ва абадул-абад Низомий, Жомий, Румий, Ҳофиз ва Саъдийлар қаторидан ўрин олган Алишер Навоийнинг форсий шеърлари таржимасини армуғон этишдан бошладик...**

ЭНДИ икки оғиз шоирнинг туркий ғазаллари ва унинг талқини хусусида: «Навоий кўнглини буздинг, висолинг бирла маъмур эт!» — дейди улуғ шоир хаёлий маъшуқасига ўз ғазалиётининг маҳзун сатрларининг бирида. Бироқ шоирнинг дарди абадий, инсоний ишқ-муҳаббат исёни алангасини висол зилоли ўчиролмайди. Шоир ёнади, ёндиради.

Мумтоз Шарқ шеърияти даҳолари Фирдавсий, Низомий, Жомийлар унга сўз сеҳрининг маснавиёт жанридаги илҳомчиси бўлса, ғазалда Ҳофизи Шероз, пири замона Муслиҳиддин Шайх Саъдий, Камол Хўжандийлар раҳнамо ҳодий эрди.

Навоий ғазалиёти сўфизм ғояларини тўла қамраб олган бўлиб, Ишқи илоҳий ва мажозий шу қадар уйғунлашиб кетганки, китобхонга оҳорли завқ, кўтаринки руҳ, салоҳият бахш этади. Шоир шеъриятининг асосини муҳаббат мавзуи ташкил этади. Инсон қандай диний мазҳаб ва қайси сиёсий тузумдаги давлатда яшамасин, севгининг ранги, туси, маълум бир қоидаси йўқ. Муҳаббат — бу инсон қалбининг гўзалликка интилиб яшаши, ҳамдилу ҳамдаврон топиши.

Тан олиб айтиш керак, Шўролар хукмронлиги даврида адабиёт, санъат, ҳатто мумтоз адабиёт, шу жумладан ҳаёт, ишқ ва муҳаббат ҳам «янгича» шаклда талқин қилинди. Салла ўрнига шапка кийдирилди. Айрим замона уламолари, кўплаб мумтоз шеърият даҳолари, жумладан улуғ Навоийни ҳам даҳриёна байтлар битган деб, жар солдилар.

Ҳар ким ўз замонаси фарзанди. Совет даврида диндан қайтганлар яна динга кирмоқда. Бугун мустақил Ўзбекистон республикасида қадимий қадриятларимиз, маданий меросимиз, маънавият оламимиз асл ҳолида тикланар экан, инқирозга учраган машъум идеологиядан ўзни покламоғимиз, улуғ Навоий ижодига ҳам янгича кўз билан назар ташламоғимиз керак.

Айрим мунаққидлар «замонавий» деган иборани ўйлаб топиб, бошни қотирган пайтлари ҳам бўлди. Навоий ижоди ҳақида ҳам шундай башоратлар мўл. Ҳар бир фозил ўз даражасида ёинки ўзидан пастроқ уламога ташҳис-баҳо қўйиши мумкин.

Навоийнинг ижодига баҳо бермоқ, учун Жомий бўлмоқ, керак. Ҳазрат севимли шогирдлари ҳақида шундай ёзадилар:

**Алишери Навоийким азалдан,
Эрур машҳур ҳар шеъру ғазалдан.
Шижоат бешасида паҳлавон ул,
Али ҳам шер машҳури жаҳон ул.
Номин пинҳона олдим чунки тилға,
Лозим деб билмадим шов-шувни элға.**

Ёки Абдураҳмон Жомийнинг жияни Абдуллоҳ Ҳотифий фахр ила:

**Рустамдек шамширда, Моний қаламда,
Алишер миллатнинг фахри оламда,—**

деб улуғ шоирнинг таърифини келтиради.

Ҳазрат Навоийнинг ўзлари ҳам:

**Эмас осон бу майдон ичра турмоқ,
Низомий панжасига панжа урмоқ.**

деганида, бир томондан ўз иқтидори қудратига ишора бўлса, иккинчи томондан даҳолар ила теиглашмоқ ғоят оғир эканлигини эътироф этади.

Аммо шоирнинг буюк севгиси унинг кўзлаган режаларини амалга оширишда ҳидоятпешалик қилади:

**Бехост юзингга бир нигоҳим
Тушганга недур менинг гуноҳим.**

Навоий «Лайли ва Мажнун»да Мажнун, «Фарҳод ва Ширин»да Фарҳод, ишқий ғазалларида дилпора ошиқ сифатида гавдаланади.

Алишер Навоийнинг улуғ санъаткор шоир эканлигининг яна бир далили, — унинг ишқ деб оҳ урганида, китобхон илоҳий, ёки мажозий ишқ ҳақида гап кетаётганини дарҳол англолмайди. Кўпинча уламолар шу хусусда янглишадилар. Хулоса қилиб бир интиҳоси эканлигини кўрсатди. Масгап билан айтадиган бўлсак, шоир туркий сухандонлик қудратининг ибтидою навийда: Фирдавсию Низомий, Деҳлавию Жомий, ғазалда: Саъдию Ҳофизу Румий қандай бадиий завқ бериб, титроқ солиш қобилиятига эга бўлса, бари улуғ Навоийда мажассамдур ва ундан ўтадиган бирор шоирни туркий шеърият олами ҳанузгача кўрмади. Унинг юксак истеъдодининг яна бир эътироф этадиган томони шундаки, шоир «Девони Фоний»да устозларга бағишлаган ҳар бир «татаббуъ», ўхшатмасида аслиятга рақобатлаша оладиган гўзал ғазаллар битишга муяссар бўлаолган.

Қуйида шоирнинг эътиборингизга ҳавола этилаётган форсий шеърлари таржимасининг қусурларини мутаржим имкони даражасига йўйгайсиз. Бу илк уриниш бўлганлиги учун, қандайдир бир таскин билан

таржимон **Олимжон БУРИЕВ.**

САЙИД ҚОСИМ АНВАРГА ЎХШАТМА

**Нигори турки тожиким этар юз уйни вайрона,
Эрур тожикча мижгону кўзи аммоки туркона.
Муродим шул эрур то кўзларимни зулфига сурсам,
Тараб киприкларим бирла, ёзиб зулфини ҳар ёна.
Ёқар кўнгил қуши болу парини истаса бир кеч,
У шамъ боши уза кўп чарх урар монанди парвона.
Бўлар кўксинг эшик дилда муҳаббат қасрини қурсанг,
Алифлар ёнма-ён саф тортишар гўёки дандона.
Уриб ўзни девор остига ҳар дам сояе кўрсам,
Қулаб тушгай оҳим ўтидан охир сақфи кошона.
Эса хилват қоронғу пири муғон сори бор эй шайх,
Ки бўлгай май зиёси бирла равшан кунжи майхона.
Чиқорса диндану боғлаб санам зуннор қайтарса,
Бағишлаб нақди дин олсин гуноҳим бори мастона.
Менга паймона, риндларга узат соғарда эй соқий,
Вале май хумини кўнглим учун сен айла паймона.
Насиҳатгўй Фоний ҳам кирад ойинидан чиқмиш,
Қачон бўлгай киши ақли эса ҳамдарди девона?**

ШАЙХ КАМОЛГА ЎХШАТМА

**Деди: «Йўлимни супур». Ул сийимтан. Дедимки: «Хўп».
Деди: «Сув сепгил йўлимга дафъатан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Зулфимдан қай ул куни жудо бўлсанг агар,
Йиғла шомдан тонгтача кўйимда сан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Лаълим ёдида ичсанг агар гулгун шароб,
Косаларни айла лиқ дил қонидан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Юзингга кўзим тўйсин десанг шартим шудир,
Бошқа гулрухларга боқма қатъиян». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Ҳижрон шомидан гар хиралашса кўзларинг,
Равшан этгил юзларим ёдусидан». Дедимки: «Хўп».
Деди: «Айт кўзингга тулпорим туёғи гардини
Сурма этса ёришар эъзоз илан». Дедимки: «Хўп».
Дедий: «Фоний чунки аҳли ишқ маҳвашлар томон
Боқсалар, у дамда бизга боқасан». Дедимки: «Хўп».**

МИР ҲУСРАВГА ЎХШАТМА

**Епса ниқоб бирла маҳим ул рўйи оташнокни.
Куйдирар оҳим тўққизта пардали афлокни.
Қатл истасанг, эй кажкулоҳ, ҳожат тиғингга йўқ, воҳ,
Шул баски йиртдинг бегуноҳ, чоки кулоҳи чокни.
Мардумга тушса юз хатар, дегай малойик алҳазар,
Ҳар ёнки этсанг жилвагар, ул қомати чолокни.
Ҳар кимга ай сиймин бадан, кўрсатма рухсорингни сан,
Кўрсам фақат пок кўз билан андоқ жамоли покни.
Эй соқи, бедоди жаҳон, юз ғам дилимда бор ниҳон,
Бир жом беру эт шодумон, ғамдан мани ғамнокни.
Мастлиғни сен фан айлагил, дайрни маскан айлагил,
Бир йўла равшан айлагил, ойинайи идрокни.
Фоний аламли бу даҳр, қилгай адо қайғу заҳр,
Оби шифо янглиғ ахир нўш айла ул тарёкни.**

АЙЗАН (такрор, яна)

**Ёраб не балодурки, ул шўхи қадаҳнўш,
Ҳар бодаки ғайр ила ичар, мендан учар ҳуш.
Андоқки шаробхонада бош оғриғи қилдим,
Устимга мени маст туя чиққан каби нохуш.
Ул кўзи қарога йўқ эди ҳожати сурма,
Қатл этганининг мотамидан бўлди қаропўш.
Ҳар не мен учун ваъдаи васл айлаган эрдинг,
Ҳаргиз у хаёл лаззатин этмам фаромуш.
Бор махфий сўзим ул шўхи раънога, валекин
Айтсам қани журъатки қўйиб тўшига мен тўш.
Фоний вафодорлик агар айламак ўлсанг,
Кетса не ачин, келса не бўл келганидан хуш.**

Форсийдан
Олимжон БЎРИЕВ
таржималари.

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

ҚОТИЛ ЖАЗОСИНИ ОЛДИ

ЯНГИЙЎЛ шаҳар, Нодирабегим кўчасидаги 66-уйда истиқомат қилувчи Сайиджон Кабиров таҳририятимизга ёзган шикоят хатида укаси Маҳаммаджон Кабировнинг сирли ўлимида уни ноҳақ айблашаётганликларини баён қилиб, ҳақиқатни юзага чиқаришда биздан ёрдам сўраган эди.

Биз шикоят хатини текшириб, тегишли чора кўриш учун Янгийўл шаҳар ички ишлар бўлимига юборган эдик. Яқинда шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция полковниги А. Қосимов имзоси билан жавоб олинди. Унда айтилишича, ҳақиқатан ҳам 1993 йил 21 сентябрь куни Янгийўл шаҳар Чарикова кўчасидаги 230-уй яқинида М. Кабировнинг жасади топилган. Янгийўл шаҳар прокуратураси томонидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилган. Дастлабки тергов бошланган вақтда айбланувчининг шахси аниқланмаганлиги сабабли ушбу иш юзасидан М. Кабировнинг оила аъзолари, шу жумладан, унинг акаси Сайиджон Кабиров ҳам шаҳар ички ишлар бўлимига чақиртирилиб, ички ишлар бўлими раҳбарлари, прокуратура ходимлари, тезкор гуруҳ аъзолари иштирокида суҳбат ўтказилган.

Иш юзасидан ўтказилган текширув вақтида аниқланишича, Сайиджон Кабировга укаси нима учун уйини ташлаб кетганлиги, охирги маҳалларда қаерда яшаганлиги, оила аъзолари билан муносабати юзасидан саволлар берилган, лекин, амалдаги қонунларни бузиб, сўроқ қилинмаган, уни қотилликда айблаб, қамоққа олиш ҳаракатлари бўлмаган.

С. Кабировнинг шикоят хати ички ишлар бўлимида муҳокама қилиниб, текшириш ўтказилганда, унинг эътирозлари ўз тасдиғини топмади.

Жиноий иш юзасидан олиб борилган тергов давомида М. Кабировнинг қотили аниқланиб, қамоққа олинган. Қотил Янгийўл район Гулбаҳор қўрғонида яшовчи, илгари судланган Анвар Назаров бўлиб чиқди. У Янгийўл шаҳар халқ судининг ҳукми билан 9 йил озодликдан маҳрум этилди.

ЗАНГОРИ ОЛОВ ЮҚОРИҚЎРҒОНДА

ПАРКЕНТ. Заркент қишлоғининг Юқориқўрғон қишлоғи аҳли кўпдан буён «зангори олов» ҳақида орзу қилиб келишар эди. Ниҳоят яқинда уларнинг орзулари амалга ошди. Жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Тоживой Ризаев, маҳалла фаоллари Ч. Ражабов, К. Эшовлар сайъи-ҳаракатлари, жонкуярликлари зое кетмади. Ўтган йилнинг охирида қишлоққа 5,5 километр узунликдаги газ қувурлари ўтказилиб, Заркент қишлоғининг деярли 90 фоиз хонадони газлаштирилди.

В. САФАРОВ.

ОСИЁДА ЯГОНА

ИНСОН учун энг буюк неъмат унинг соғлиғидир. Соғ инсонтиина қувноқ, ҳаракатчан, изланувчан бўлади. Бемор кишининг кўзига эса дунё тор кўринади. Инсонни тубсиз жарликка етакловчи касалликлардан бири тери хасталиги ҳисобланади. Шу боис республикамизда унинг олдини олиш билан шуғулланувчи махсус даволаш муассасалари фаолият кўрсатмоқда.

Бу борада «Витилиго» илмий-ўқув даволаш марказининг ҳам ўз ўрни бор. Эътиборга молик томони шундаки, ушбу марказ Осиёда ягонадир. «Витилиго» — пес хасталигини даволовчи марказ, шунингдек, АҚШ ва Кубада ҳам хизмат кўрсатмоқда.

— Бу хасталик Шарқда узоқ ўтмишда ҳам мавжуд бўлган. Ҳозир ҳам бор. Унинг туб сабаблари ижтимоий муаммоларга бориб тақалади. Шунингдек, атроф-муҳитнинг ифлосланиши ҳам таъсир кўрсатади,— дейди профессор Адҳам Воисов.— Ҳозирги иқтисодий аҳвол инобатга олиниб, унинг олдини олиш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Беморларга 12 нафар фан докторлари ва номзодлар ҳамда малакали шифокорлар хизмат кўрсатмоқда. Марказда 50 ўринли муолажахона ҳамда кундузги стационар ишлаб турипти.

Саломатлик баркамоллик манбаидир. Шундай экан, ҳеч кимга бундай касалликни раво кўрмаймиз. Аксинча, ҳар биримиз унинг олдини олиш чора-тадбирларини кўришимиз зарур.

О. ВЛАДИМИРОВА.

КИЧКИНТОЙЛАРНИНГ ҚУВНОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Соғлом авлод учун» орденини таъсис этиш тўғрисидаги фармони эзгулик йўлидаги яна бир катта воқеа бўлди. Зеро, юртбошимиз таъбири билан айтганда, Ўзбекистон — келажаги буюк давлатни барпо этиш — не чоғли соғлом ва баркамол авлод тарбияси билан боғлиқ.

Тошкент туманидаги намунали 3-болалар боғчасида бўлсангиз, юқорида тилга олинган хайрли ишларнинг амалдаги исботини кўрасиз. Бу мўъжазгина даргоҳда 70 нафар кичкинтой тарбияланмоқда.

— Гап болаларнинг сонида эмас,— дейди қарийб 30 йилдан кўпроқ вақтдан бери боғча мудираси бўлиб ишлаб келаётган жонкуяр мураббия Қундузхон Позилхонова.— Биз асосан тарбия мезонига алоҳида эътибор берамиз.

Боғчада ўз касбининг фидойилари меҳнат қилишмоқда. Ушбу суратларда боғчанинг кундалик ҳаётидан айрим лавҳалар муҳрланган, холос.

Хакимжон СОЛИҲОВ олган сурат-лавҳалар.

АКБАРШОҲ — ЧАВГОН УСТАСИ

Янги Деҳлида инглиз тилида нашр этиладиган «Ойина» журнали «Акбаршоҳ ҳам хоккей ўйнаган» сарлавҳаси остида қизиқ бир мақола эълон қилди. Акбаршоҳнинг замондоши, тарихчи Абул Фозилнинг ёзишича, бобурийзода чавгон ўйинига жуда ишқибоз бўлган. Акбаршоҳнинг чавгонга иштиёқмандлигини тўптаёқнинг тутқичларини олтин ва кумушдан ясаттирганидан ҳам билса бўлади.

1566 йилда Акбаршоҳ Жайпурдан Аграга қайтиб келгач ҳам чавгон ўйинини тарк этмаган. У тез-тез шикорга чиқадиган Агра яқинидаги Нагаргин деган жойда чавгон учун махсус майдон ҳозирлатган ва у ерда ўз чавандозлари билан мусобақалар ўтказган.

От устида ўйналадиган бу мусобақа шарқ мамлакатларида қадимдан кенг тарқалган бўлса-да, айнан Акбаршоҳ даврида қайта шаклланган, унинг тартиб-қоидалари белгиланган. Жумладан, бу вақтга келиб, мусобақалашаётган томонлар майдонга фақат ўнтадан сараланган чавандозни туширган ва ўйиннинг йигирманчи дақиқасида ҳар икки томон икки нафардан толиққан ўйинчини алмаштириши мумкин бўлган. Шунингдек, ўйин майдонининг махсус чизиқлар билан чегаралаб қўйилиши, ўйин бошланиши ва якунини ҳамда ғалабани шартли ишора-ноғора садолари билан маълум қилиш каби бир қанча қоидалар киритилган.

Ҳиндистонда миллий ўйин турларидан бирига айланган «Чанган», яъни чим устида тўп суриш ҳам чавгоннинг пиёда ўйналадиган бир туридир ва у ҳиндларнинг энг севимли ўйинларидан ҳисобланади.

Яқинда Ўзбекистон ва Қозоғистон терма командалари Янги Деҳлининг яшил майдонларида тўп суришиб, совринли ўринларни эгаллашди.

Ўктам МИРЗАЕРОВ,
ЎзА мухбири.
Янги Деҳли шаҳри.

«АБУЛФАЙЗХОН» САҲНАДА

Ҳамза номидаги республика Давлат академик театрида янги асар саҳналаштирилди. Бу — улуғ адиб Абдурауф Фитратнинг «Абулфайзхон» драмасидир. Мутахассислар ва жамоатчилик вакиллари режиссёр Марат Азизов, асосий ролларни ижро этган Турғун Хонтўраев, Эркин Комилов, Обид Юнусов, Саидкомил Умаров сингари артистлар маҳоратини яхши баҳолади.

Спектакль тез кунларда кенг томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

ТЎЙ-БАҲОНА, КУЛГИ ҒАНИМАТ

Алишер Навоий номидаги миллий кутубхонада «Муштум» журналининг 70 йиллиги муносабати билан адабий учрашув бўлди. Журнал бош муҳаррири, ёзувчи Неъмат Аминов, «Муштум»нинг ижодий йўли ва юбилей тадбирлари ҳақида гапирди. Журнал таҳририятида узоқ йил ишлаган Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим, адиб М. Қориев хотираларидан сўзлаб берди. Журнал ижодий ходимлари — шоир, ёзувчи ва бошқа қаламкашлар ҳажвий асарларидан намуналар ўқиди. Қизиқчи Худойберди Зиётов ичакузди латифалари билан йиғилганларни хушнуд этди.

(ЎзА).

ЁНҒИН ЧИҚМАСЛИГИ — ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

Тошкент вилояти ёнғиндан сақлаш бошқармаси ва унинг жойлардаги қисм ва бўлинмалари томонидан ўтган йили халқ хўжалиги корхоналари, фуқароларнинг турар-жойларида ёнғинларнинг олдини олиш мақсадида бир қатор ишлар ташкил этилди, республика олий ўқув юртлари, сув хўжалиги, қишлоқ хўжалиги, алоқа ва маданият вазирликлари, «Ўзбексавдо», «Ўзбекбирлашув», «Ўзозиқовқатсаноати», пахта ва каноп саноати концерни ҳамда бирлашмаларига қарашли корхоналарнинг ёнғинга қарши кураш ҳолатлари текшириб чиқилди.

Ўтказилган текширишлар натижасида қурилиш меъёри ва қоидаларини, ёнғинга қарши кураш тартибларини бузган кўпгина раҳбар ходимларга, фуқароларга жарималар солинди, огоҳлантирилди, бир неча йилдан бери ёнғинга қарши кураш қоидаларини қўпол равишда бузиб келаётган 23 кишига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодекси 212-моддасининг 1-қисми бўйича жиноий иш қўзғатилди. Тошкент тумани халқ суди шу тумандаги «Нилуфар» универмаги директори С. Мадмуровага нисбатан у оладиган маошнинг 15 фоизини 6 ой мобайнида давлат фойдасига ушлаб қолиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

Лекин берилган жазолар, огоҳлантиришларга қарамай баъзи корхона раҳбарлари ёнғинга қарши кураш тадбирларини кўнгилдагидек бажармаяптилар. Шунинг учун ҳам ёнғин чиқиш хавфи бўлган 2588 корхона ва алоҳида хоналарнинг иши ёнғинга қарши кураш тадбирлари бажарилмагунча вақтинча тўхтатиб қўйилди. Носоз ҳолда ишлатилаётган 9606 та электр асбоб-ускуналари ўчирилди.

Ўтган йилнинг 12 ойи мобайнида вилоят ҳудудида 2650 марта ёнғин содир бўлди, бундан 110 миллион сўмлик зарар етказилди. Шу жумладан, ёнғиннинг 1121 таси фуқаролар турар-жойларида содир бўлиб, 70 миллион сўмлик зарар келтирди.

Ёнғин оғир асоратлар қолдиради, одамларнинг ҳаётига зомин бўлади. Биз ўтган йилнинг 12 ойи мобайнида ёнғин туфайли 46 киши ҳалок бўлганлигини афсус билан қайд этиб ўтмоқчимиз.

Биз ёнғинларнинг келиб чиқиш сабабларини таҳлил қилганимизда қуйидагилар маълум бўлди: ўтган йили ишлаб чиқариш ускуналари, электр асбоблари, телевизорлар, газ иситиш асбоблари, печкаларнинг дудбўронлари носозликлари, оловдан эҳтиётсизлик билан фойдаланиш, болаларнинг гугурт билан ўйнашлари оқибатида тилсиз «ёв» ҳужум қилган. Шунинг учун кейинчалик афсус-надоматлар қилиб ўтирмаслик учун ҳамма нарсани созлаб, кўнгилни хотиржам қилиб олиш зарур. Чунки эҳтиёткорлик ҳеч қачон панд бермайди.

Маълумки, Президентимиз Фармонига асосан одамларга шахсий уй-жой қуриш учун ерлар ажратиб берилмоқда. Лекин фуқароларимиз уй-жой қураётганларида кўпинча энг муҳим нарсани — ёнғинга қарши кураш тадбирларини кўриб қўйишни ёддан чиқармоқдалар. Кўпгина уй-жойлар ёнғинга қарши масофаларсиз қурилмоқда. Янги уйларга электр симлари ўтказиш, печкалар қуриш мутахассис бўлмаган кишилар томонидан бажарилмоқдаки, улар бажарган ишларнинг хавфсизлигига ҳеч қандай кафолат йўқ.

Уй-жой қураётган кишилар ҳамма нарсани олдиндан режалаб қўймаяптилар, янги маҳалла ва қишлоқларда телефон алоқаси ўрнатиш, ўт ўчириш учун ҳовузлар қуриш, йўлларни текислаш ҳеч кимнинг хаёлига келмаяпти. Ана шу камчиликлар ёнғин содир бўлганда ўт ўчириш машиналарининг зудлик билан етиб боришига тўсиқ бўлади. Бу лоқайдликларнинг оқибатини айтиб ўтишнинг ҳожати йўқ, деб ўйлаймиз.

Хуллас, биз ёнғинга қарши кураш ишларини янада такомиллаштиришимиз керак. Бу ишларни хўжакўрсинга бажарган фуқаролар, корхона, ташкилот раҳбарлари фақат ўзларигагина эмас, балки давлатга катта зиён келтирадилар.

М. ИНОЯТОВ,
вилоят ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

ШИФОХОНА — 125 ЁШДА

Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий госпиталининг ташкил топганига 125 йил тўлди. Ана шу вақт мобайнида бу тиббиёт маскани минглаб беморга соғлиқ бахш этди. Унинг ходимлари иккинчи жаҳон уруши йилларида айниқса фидойилик кўрсатди. Жанг майдонларида оғир ярадор бўлган аскарлар шу ерда даволаниб, жанговар сафга қайтди.

1944 йил майида госпитал жамоаси Олий Бош қўмондоннинг табригини олди, ўттиз нафардан кўпроқ тиббиёт ходими орден ва медаллар билан тақдирланди.

Госпитал шифокорлари 1948 йилги Ашхобод ва 1966 йилги Тошкент зилзилаларидан азият чеккан аҳолига тез тиббий ёрдам кўрсатишда таҳсинга сазовор ишларни амалга оширди.

Ҳозир ҳам бу ерда кўплаб тажрибали шифокорлар ишлайди. Улар мустақил республикамиз армияси аскарларининг саломатлиги йўлида хизмат қилишни ғоят шарафли иш деб билади.

— Истиқлол шарофати билан ўз армиямиз шаклланаётгани ходимларимиз зиммасига катта масъулият юклайди,— дейди шифохона бошлиғи, тиббий хизмат полковниги Рустам Саидов.— Улар, аввало, ҳозирги замон профилактикаси ва даволаш усулларини пухта эгаллаб олишга ҳаракат қилмоқда. Муассасамизни зарур дори-дармон, янги тиббиёт ускуналари билан таъминлашда ҳукуматимиз ғамхўрлик кўрсатаётир.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

• ЭЪЛОН •

100—150 ваттли бўлган кўзгули лампа
СОТИБ ОЛАМАН
Тел. 29-10-86. Игорь.

«Москвич» маркали машинамни икки хоналик уйга
АЛМАШТИРАМАН
Тел. 29-96-33. 33-99-15.

Тошкент шаҳар Н. К. Крупская номидаги билим юрти томонидан А. В. Поваренковага берилган ЛТ—I № 084540 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

1 ва 2 хонали уй сотилади тел: 90-10-66

Тошкент ҳақиқати
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.